

Konvergence US GAAP a IFRS v oblasti vykazování operativního leasingu na straně pronajímatele

Diplomová práce

Vedúci práce:

doc. Ing. Hana Bohušová, Ph.D.

Bc. Nikola Pašáková

Brno 2015

Pod'akovanie

Týmto by som chcela poďakovať vedúcej mojej diplomovej práce doc. Ing. Hane Bohušovej, Ph.D. za jej čas, odbornú pomoc, ochotný prístup a cenné informácie, ktorými mi veľmi pomohla pri spracovaní zadanej práce. Taktiež by som rada poďakovala mojej rodine, ktorá ma podporovala a mala so mnou trpezlivosť nie len pri písaní tejto práce, ale aj počas celého štúdia.

Prehlásenie

Prehlasujem, že som prácu: „Konvergence US GAAP a IFRS v oblasti vykazování operativního leasingu na straně pronajímatele“ vypracovala samostatne a všetky použité zdroje a informácie uvádzam v zozname použitej literatúry. Súhlasím, aby moja práca bola zverejnená v súlade § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách v znení neskorších predpisov a v súlade s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Som si vedomá, že sa na moju prácu vzťahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzatvorenie licenčnej zmluvy a použitie tejto práce ako školského diela podľa § 60 odst. 1 autorského zákona.

Ďalej sa zaväzujem, že pred spísaním licenčnej zmluvy o použití diela inou osobou (subjektom) si vyžiadam písomné stanovisko univerzity, že predmetná licenčná zmluva nie je v rozpore s oprávnenými záujmami univerzity a zaväzujem sa uhradiť prípadný príspevok na úhradu nákladov spojených so vznikom diela, a to až do ich skutočnej výšky.

V Brne dňa 30. 12. 2014

Abstract

Pašáková, N. Convergence of US GAAP and IFRS in the reporting of operating lease on the side of lessor. Diploma thesis. Brno: Mendel university in Brno, 2014.

The diploma thesis is focused on the evaluation of potential impacts of the proposed change in the operating lease in accordance with international accounting standards compared with the currently applicable standard from the point of view of the lessor. The thesis is divided into two sections: theoretical and practical. The theoretical section deals with the analysis of the current applicable standard IAS 17 and proposed procedures exposure draft ED/2010/9 and re-exposure draft ED/2013/6. The practical section shows the impact on the statements of the lessor and the indicators of financial analysis.

Keywords

International accounting standards, Exposure draft ED/2010/9, Re-exposure draft ED/2013/6, operating lease, lessor.

Abstrakt

Pašáková, N., Konvergence US GAAP a IFRS v oblasti vykazování operativního leasingu na straně pronajímatele. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014.

Diplomová práce je zameraná na vyhodnotenie potenciálnych dopadov navrhovanej zmeny v operatívnom leasingu podľa medzinárodných účtovných štandardov v porovnaní so súčasne platnou normou z pohľadu prenajímateľa. Práca je rozdelená do dvoch častí: teoretická a praktická. Teoretická časť sa zaoberá analýzou súčasnej platnej normy IAS 17 a navrhovaných postupov exposure draft ED/2010/9 a re-exposure draft ED/2013/6. V praktickej časti je zobrazený dopad na výkazy prenajímateľa a na jeho ukazovatele finančnej analýzy.

Kľúčové slová

Medzinárodné účtovné štandardy, Exposure draft ED/2010/9, Re-exposure draft ED/2013/6, operatívny leasing, prenajímateľ.

Obsah

1	Úvod	10
2	Cieľ a metodika práce	11
3	Medzinárodné účtovné štandardy	13
3.1	Historický vývoj Medzinárodných účtovných štandardov.....	13
3.2	Leasing podľa IFRS	15
3.3	Operatívny leasing	20
3.3.1	Účtovanie pre nájomcu	21
3.3.2	Účtovanie pre prenajímateľa	23
3.4	Finančný leasing	27
4	Konvergencia systému US GAAP a IFRS	29
4.1	História US GAAP	29
4.1	Zbližovanie IFRS a US GAAP	32
4.2	Konvergencia leasingu	35
4.3	Exposure a re-exposure draft	36
4.4	Operatívny leasing z pohľadu prenajímateľa	38
4.4.1	Postupy podľa exposure draft ED/2010/9	40
4.4.1.1	Performance obligation approach	40
4.4.1.2	Derecognition approach	42
4.4.2	Postupy podľa re-exposure draft ED/2013/6	44
5	Praktická časť	47
5.1	UniCredit Leasing CZ, a.s.	48
5.1.1	Použité empirické dáta	48
5.1.2	Riešenie podľa IAS 17	50
5.1.3	Riešenie podľa exposure draft ED 2010/9	51
5.1.4	Riešenie podľa re-exposure draft ED 2013/6.....	53
5.2	Vplyv na výkazy.....	54
5.3	Vývoj ukazovateľov	64

Obsah	6
6 Diskusia	72
7 Záver	77
8 Literatura	80
8.1 Knižné publikácie.....	80
8.2 Internetové zdroje.....	81
8.3 Výročné správy.....	85
9 Prílohy	87

Zoznam obrázkov

Obr. 1	Schéma rizík a odmien plynúcich z vlastníctva aktív Zdroj: Tumpach 2006	18
Obr. 2	Operatívny leasing u nájomcu Zdroj: Bohušová 2008	22
Obr. 3	Hierarchia US GAAP Zdroj: Mokošová, Vašek (2009)	31
Obr. 4	D/E ratio pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010	61
Obr. 5	ROA pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010	62
Obr. 6	ROE pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010	63
Obr. 7	ROC pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010	64
Obr. 8	Vývoj aktív	65
Obr. 9	Vývoj výsledku hospodárenia pred zdanením	66
Obr. 10	Vývoj D/E ratio	67
Obr. 11	Vývoj rentability aktív	68
Obr. 12	Vývoj rentability vlastného kapitálu	69
Obr. 13	Vývoj rentability nákladov	70

Zoznam tabuliek

Tab. 1	Operatívny leasing u nájomcu	22
Tab. 2	Operatívny leasing u prenajímateľa	26
Tab. 3	Hlavné rozdiely vo vykazovaní leasingu medzi IFRS a US GAAP	33
Tab. 4	Zadanie 2010	50
Tab. 5	IAS 17 pre rok 2010	50
Tab. 6	Performance obligation approach pre rok 2010	51
Tab. 7	Model typu A pre rok 2010	53
Tab. 8	Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17	55
Tab. 9	Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17	55
Tab. 10	Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17	56
Tab. 11	Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach	57
Tab. 12	Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach	57
Tab. 13	Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach	58
Tab. 14	Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A	59
Tab. 15	Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A	60
Tab. 16	Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A	60
Tab. 17	Súvahy	87
Tab. 18	Výsledok hospodárenia pred zdanením	88

Tab. 19	D/E ratio	89
Tab. 20	Rentabilita aktív	89
Tab. 21	Rentabilita vlastného kapitálu	89
Tab. 22	Rentabilita nákladov	89

1 Úvod

Leasing patrí v dnešnej dobe medzi jeden z najpoužívanějších spôsobov financovania aktív a to nie len pre spoločnosti, ale taktiež pre súkromné osoby. Poznáme dve formy leasingu. Ide o finančný a operatívny leasing. Pri operatívnom leasingu zostáva predmet nájmu vo vlastníctve prenajímateľa. Po skončení prenájmu má nájomca povinnosť aktívum vrátiť. Doba trvania operatívneho leasingu je zväčša kratšia ako je životnosť podkladového aktíva. Finančný leasing naopak obsahuje aj predkupné právo. Čiže po skončení leasingu si môže nájomca podkladové aktívum od prenajímateľa odkúpiť za vopred dohodnutú symbolickú cenu. Prechádzajú na neho vlastnícke práva a teda aj všetky podstatné výnosy a riziká, ktoré s predmetom leasingu súvisia.

Keďže ide o veľmi rozšírený spôsob obstarávania majetku, tak je potrebné aby bol aj správne a zrozumiteľne zaznamenaný vo výkazoch spoločnosti. Z toho dôvodu v súčasnosti prebieha snaha o zjednotenie postupov v rámci IFRS (International Financial Reporting Standards) a v rámci US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles).

Súčasne platné postupy pre zachytávanie leasingu vo výkazoch je pomerne nedôveryhodné. Môže totiž ľahko nastať situácia, že prenajímateľ a nájomca rozdielne zhodnotia typ leasingu. To následne ovplyvní aj ich výkazy, keďže v prípade finančného leasingu sa všetky podstatné riziká a výnosy prenášajú na stranu nájomcu a v prípade operatívneho leasingu zostávajú u prenajímateľa. Účtovné jednotky majú tak možnosť zlepšiť si ich finančnú situáciu. Aj preto môžu používatelia účtovných závierok nedôverovať informáciám, ktoré sú v nich uvedené.

Príčinou zjednotenia bola aj rastúca celosvetová ekonomická prepojenosť. Rástla tým aj nespokojnosť používateľov účtovných výkazov ako napríklad účastníkov finančných trhov, veriteľov alebo investorov. Nemohli totiž porovnávať účtovné závierky dvoch rôznych krajín. Účtovné závierky boli teda netransparentné prípadne, informácie v nich zverejnené boli nekompletné. Príčinou zjednotenia bola aj snaha obnoviť dôveru vo finančné trhy po páde americkej burzy, ktorá sa stala v roku 1929.

Riešením rastúcej nespokojnosti by mala byť prebiehajúca konvergencia medzi IASB (International Accounting Standards Board) a FASB (Financial Accounting Standards Board). Kládli si za cieľ zlepšenie štandardov finančného účtovníctva. Toto zlepšenie malo priniesť prospech najmä užívateľom účtovných závierok ako napríklad súčasným ale aj budúcim investorom spoločnosti či jej veriteľom. Išlo o to, že sa vytvorí jediný súbor medzinárodných účtovných štandardov. Účtovné výkazy tak budú zrozumiteľnejšie a taktiež aj dôveryhodnejšie. Spoločná snaha o elimináciu rozdielov medzi IFRS a US GAAP mali vyvrcholiť v roku 2013. Ale spoločné zblížovanie sa mierne predĺžilo a neustále sa na ňom pracuje. Napriek tomu, že IASB a FASB už dokončili viacero významných spoločných účtovných štandardov, tak štandard týkajúci sa leasingu je neustále rozpracovaný.

2 Cieľ a metodika práce

Práca je zameraná na konvergenciu systémov finančného výkazníctva US GAAP a IFRS. Cieľom tejto práce je teda vyhodnotenie potenciálnych dopadov pripravovanej zmeny vo vykazovaní operatívneho prenájmu na strane prenajímateľa podľa medzinárodných účtovných štandardov v porovnaní s ich súčasnou podobou pre účely rozhodovania a posúdenia finančnej situácie podniku. Predpokladom pre splnenie vytýčeného cieľa je komparácia postupov vykazovania leasingových operácií na strane prenajímateľa podľa aktuálnej úpravy a pripravovanej zmeny a ich následná aplikácia na leasingové transakcie, ktoré sú v súčasnosti klasifikované ako operatívny leasing, a to vrátane kvantifikácie dopadov použitia navrhovaného metodického postupu prostredníctvom vybraných ukazovateľov finančnej analýzy.

K dosiahnutiu cieľa sa bude postupovať sledovaním aký vplyv budú mať prípadné zmeny podľa navrhovaných účtovných postupov pre vykazovanie leasingu oproti súčasne platnej norme IAS 17 – Leasing vo výkazoch. Vyjadří sa dopad chystaných zmien aj na vybrané ukazovatele finančnej analýzy. Na základe tohto porovnania sa vo výsledku zhodnotí ako navrhované zmeny ovplyvnia vykazovanie na strane prenajímateľov.

Práca sa zoberá porovnaním súčasne platných štandardov IAS 17 s navrhovanými zmenami vo vykazovaní. Ide konkrétne o zmeny obsiahnuté v Exposure draft ED/2010/9 a v neskoršom návrhu Re-exposure draft ED/2013/6. K spracovaniu práce boli využité poznatky, ktoré autorka nadobudla z dostupnej literatúry, internetových zdrojov, platných noriem medzinárodných účtovných štandardov a taktiež ich návrhov. Tieto zdroje sú uvedené v zozname literatúry, ktorá bola použitá. Pri vypracovávaní boli použité metódy ako analýza, deskripcia, komparácia, dedukcia, explanácia a verifikácia.

Prvá časť práce obsahuje literárnu rešerš. Tá je rozdelená do dvoch väčších celkov. Prvý obsahuje analýzu súčasne platného postupu podľa IAS 17 - Leasing. Začalo sa deskripciou historického vývoja medzinárodných účtovných štandardov. Potom je leasing presnejšie zadefinovaný podľa daných noriem. Tie rozdeľujú leasing na finančný a operatívny. Sledované zmeny sa ale týkajú vykazovania práve operatívneho leasingu. Z toho dôvodu sa ďalej postupovalo jeho deskripciou a to ako z pohľadu nájomca tak aj z pohľadu prenajímateľa. Keďže je operatívny leasing vo všeobecnosti definovaný ako iný leasing ako operatívny, tak bolo vymedzené, v akých prípadoch môže byť leasing klasifikovaný ako finančný.

Ďalšiu časť literárnej rešerše bola venovaná procesu konvergence medzi IASB (International Accounting Standards Board), čo je Rada pre Medzinárodné účtovné štandardy, a FASB (Financial Accounting Standards Board), čo je Rada pre štandardy finančného účtovníctva. Znovu sa začalo deskripciou histórie a vývoja US GAAP (United States Generally Accepted Accounting Principles), ktoré sú vydávané práve FASB. Zameralo sa potom už konkrétne na analýzu zblížovania a konvergence medzi týmito dvoma štandardmi. Výsledkom spomí-

naného zblížovania bolo vydanie dvoch návrhov. Išlo o Exposure draft ED/2010/9 a Re-exposure draft ED/2013/6. Následne sa tak použila deskripcia, explanácia, komparácia a dedukcia pri rozbere návrhov vo všeobecnosti a taktiež aj ich konkrétnych dopadov na prenajímateľa. V prvej časti práce, ktorá sa zaoberá literárnou rešeršou boli použité najmä metódy deskripcie, explanácie, dedukcie a komparácie.

V praktickej časti boli aplikované nadobudnuté vedomosti na konkrétnu leasingovú spoločnosť a verifikuje sa tak zistené tvrdenia na zvolených dátach. Najskôr je zobrazené ako bude vykazovať operatívny leasing podľa súčasne platnej normy IAS 17. Ďalej na danú leasingovú spoločnosť sú aplikované aj postupy navrhované podľa exposure draft ED/2010/9 a taktiež aj postupy, ktoré navrhuje re-exposure draft ED/2013/6. Na základe týchto postupov sa urobí komparácia jednotlivých návrhov spolu so súčasne platnou normou. Na danú komparáciu sa použijú vybrané finančné ukazovatele. Pôjde konkrétne o D/E ratio, rentabilita aktív, rentabilita vlastných zdrojov a rentabilita nákladov. Tie budú vypočítané pomocou nižšie uvedených vzorcov.

$$\text{D/E ratio} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastný kapitál}} \quad (1)$$

$$\text{rentabilita aktív} = \frac{\text{výsledok hospodárenia}}{\text{aktíva}} \quad (2)$$

$$\text{rentabilita vlastných zdrojov} = \frac{\text{výsledok hospodárenia}}{\text{vlastný kapitál}} \quad (3)$$

$$\text{rentabilita nákladov} = \frac{\text{výsledok hospodárenia}}{\text{náklady}} \quad (4)$$

Následne bola použitá metóda komparácie na zvolené ukazovatele finančnej analýzy pre viac sledovaných rokov. Na základe týchto postupov boli verifikované skutočné dopady zavedenia navrhovaných postupov exposure draft a re-exposure draft pre prenajímateľa.

V druhej, čiže praktickej časti práce boli použité metódy verifikácie, analýzy, komparácie a dedukcie. Pomocou týchto metód sa dospelo ku konečnému cieľu, a to k zhodnoteniu dopadov navrhovaných postupov podľa exposure draft ED/2010/9 a podľa re-exposure draft ED/2013/6 na spôsob vykazovania leasingu u prenajímateľa a na jeho finančné ukazovatele.

3 Medzinárodné účtovné štandardy

3.1 Historický vývoj Medzinárodných účtovných štandardov

Úsilie o zavedenie jednotných účtovných štandardov vznikalo až po druhej svetovej vojne. Hlavným dôvodom by mohlo byť zväčšovanie miery medzinárodnej ekonomickej spolupráce. Presnejšie by sa dalo povedať aj, že počiatky zblížovania účtovných pravidiel boli v šesťdesiatich rokoch minulého storočia. Významnejšie sa to uskutočňovalo ale až v sedemdesiatich rokoch. (Krupová 2009, s. 4)

Zrod prvých, naozajstných medzinárodných účtovných štandardov je zaznamenaný v roku 1973. Bolo to z „iniciatívy profesijných organizácií účtovníkov Austrálie, Francúzska, Holandska, Japonska, Kanady, Mexika, Nemecka, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spojených štátov amerických“. Vznikol tak Výbor pre medzinárodné účtovné štandardy (IASC). (Tumpach, 2006, s. 18)

Čo sa týkalo konkrétne Európskeho hospodárskeho spoločenstva (European Economic Community - EEC), tak snahy o zladenie účtovníctva boli už od ich vzniku. Zavrhli sa ale až prostredníctvom prijatia smerníc. Tie tvoria kódex účtovnej legislatívy Európskej únie. Taktiež sú pre Európsku komisiu základným harmonizačným nástrojom v oblasti účtovníctva. Ide hlavne o tieto smernice (Bohušová 2008, s. 13):

- **štvrtá smernica č. 78/660/EEC** – zameriava sa na obsah účtovnej závierky pre veľké a stredné kapitálové spoločnosti, ktorá ale bola 26. júna 2013 nahradená smernicou č. 2013/34/EU;
- **siedma smernica č. 83/349/EEC** – zaoberá sa konsolidovanou účtovnou závierkou;
- **ôsma smernica č. 84/253/EEC** – upravuje kvalifikačné nároky na profesiu audítora, ktoré sú dôležité pre kvalifikované overenie účtovných závierok.

V období, kedy vznikal kódex účtovnej legislatívy ešte neboli žiadne harmonizované prvky, ktoré by mali vplyv na ekonomické prostredie v Európskom spoločenstve. Navyše sú tieto smernice vytvorené ako politický kompromis. Čo potvrdzuje aj Bohušová (2008, s. 13). Spôsobuje to, že v oblasti účtovníctva majú prvky kontinentálneho prístupu (ktorý je príznačný pre SRN alebo Francúzsko), a taktiež majú prvky aj anglosaského prístupu (ktorý je príznačný pre Veľkú Britániu). S týmto tvrdením súhlasí aj Tumpach (2006, s. 19), ktorý tvrdí, že týmto spojením toho najlepšieho z kontinentálneho a anglosaského spôsobu účtovníctva vznikol optimálny model (európskej) účtovnej legislatívy.

Pre finančné inštitúcie sú však dôležité aj nasledujúce smernice (Tumpach 2006, s. 19):

- **smernica 91/674/EEC** – zaoberá sa účtovnou závierkou a konsolidovanou účtovnou závierkou pre poisťovne,
- **smernica 86/635/EEC** – zaoberá sa účtovnou závierkou a konsolidovanou účtovnou závierkou pre banky a iné finančné inštitúcie,
- **smernica 707/2004/EEC** – zaoberá sa pravidlami ohodnocovania v rámci účtovnej závierky a konsolidovanej účtovej závierky pre niektoré typy obchodných spoločností, banky alebo iných finančných inštitúcií.

Aj keď sú smernice záväzné pre všetky členské štáty, nemajú však charakter právnej normy. Preto aj podľa Bohušovej (2008, s. 14), bolo nutné ich zapracovať do národných úprav členských štátov. Viaceré štáty sa rozhodli zúčastniť sa na prijatí tejto normy, čo bolo veľkou výhodou aj podľa Tumpacha (2006, s. 19). Urobili to aj napriek tomu, že to nebolo ich povinnosťou. Z politických príčin sa ale táto výhoda zmenila na nevýhodu. Dôvodom bolo, že v praxi bola nutná požiadavka jednomyselného súhlasu. Dôsledkom čoho bolo prijatie praveľa alternatív, ktoré nakoniec bránili porovnanie účtovných závierok zostavených v rozdielnych štátoch spoločenstva.

Dôvody prečo bolo potrebné zjednotiť účtovné pravidlá jednotlivých krajín sú hlavne nespokojnosť účastníkov finančných trhov, potenciálnych veriteľov, investorov a prípadne ďalších užívateľov informácií z účtovníctva. Nemali totižto možnosť porovnania účtovných závierok dvoch rôznych krajín. Potvrďuje to aj Krupová (2009, s. 4). Ďalej boli nespokojný aj s netransparentnosťou účtovnej závierky. Problémom bolo aj to, že zverejnené informácie o jednotlivých spoločnostiach boli nekompletné. Preto vznikala snaha o zharmonizovanie odlišných účtovných pravidiel, ktoré boli uzákonené v jednotlivých štátoch. Európske spoločenstvo si totiž myslelo, že touto harmonizáciou účtovníctva sa spomínaný problém vyrieši. Lenže nastal problém s tým, že vyššie uvedené smernice dávali skôr možnosť výberu pri riešení účtovného problému, namiesto toho aby prikazovali určitý postup. Píšu o tom aj Cvečková a Demčáková (2007). Čiže účtovné závierky v jednotlivých krajinách boli aj naďalej zostavované odlišne a problém zostal nevyriešený.

Tento spomínaný problém spolu s postupnou celosvetovou ekonomickou prepojenosťou viedol až k spoločnej dohode o konvergencii IASB a FASB. Snažili sa o prepojenie IFRS, čiže medzinárodných účtovných štandardov, ktoré sú vydávané práve IASB. A US GAAP, čo sú americké účtovné štandardy, ktoré vydávajú FASB. Hlavným cieľom bolo zlepšenie doterajších štandardov a vytvorenie jednotných, kvalitných, medzinárodných štandardov, ktoré budú používané celosvetovo. Z toho dôvodu sa v septembri 2002 dohodli IASB a FASB na vzájomnej spolupráci. Táto skutočnosť je opísaná aj na stránkach IFRS. Tvrdia, že sa spoločne dohodli na všeobecných zásadách, ktorých dodržiavanie by malo pomôcť vzájomnej konvergencie. Išlo konkrétne o to, že:

- spoločná konvergencia bude najlepšie dosiahnuteľná, ak budú rozvíjať kvalitné spoločné normy,

- odstránenie rozdielov medzi štandardmi a prípadne vytvoriť nový spoločný štandard, ktorý bude poskytovať lepšie finančné informácie pre investorov,
- slabšie štandardy nahradia silnejšie, čo bude robené najmä pre potreby investorov.

Vzájomnú konvergenciu chceli IASB a FASB posilniť v roku 2002 stanovením konkrétnych cieľov. Išlo o rôzne krátkodobé a dlhodobé ciele. V rámci týchto dlhodobých cieľov je aj konvergencia leasingu, ktorou sa budeme následne zaoberať.

3.2 Leasing podľa IFRS

Všeobecne môžeme o leasingu povedať, že ide o spôsob financovania dlhodobých aktív, ktoré si podnik nemôže alebo nechce kúpiť. Je to teda dohoda, kedy prenajímateľ poskytuje nájomcovi právo na používanie prenajatého majetku počas stanovenej doby výmenou za dohodnutú platbu alebo sériu platieb. Predmet leasingu teda kúpi leasingová spoločnosť a tá ho následne za určitú úplatu, alebo teda nájomné, prenajíma. Podľa viacerých zdrojov je to jeden z najrozšírenejších spôsobov obstarávania majetku. Vďaka za to viacerým dôvodom. Medzi tie najdôležitejšie patrí ten, že nájomca nemusí disponovať tak veľkým vlastným kapitálom na to, aby si obstaral potrebný majetok. Ďalšími výhodami pre nájomcu je aj to, že takýto spôsob obstarania aktíva je rýchlejší ako získanie úveru. Uvádza to aj internetový web finance.sk (2014). Taktiež dôležitým pozitívom leasingu je aj skutočnosť, že pre nájomcu je výhodnejšie si prenajať aktívum iba na konkrétne obdobie, kedy ho potrebuje. Za výhodu u nájomcu môžeme považovať aj to, že riziko inflácie poväčšine spadá na leasingovú spoločnosť, ktorá majetok vlastní. S tým sa viažu však aj negatíva. Najzávažnejšou nevýhodou je fakt, že počas doby leasingu má nájomca iba obmedzené vlastnícke práva.

Hodnotenie prenájmu podľa štandardu vychádza z rozdeľovania podielu rizika a úžitku, ktoré plynú z vlastníctva prenajímaného majetku medzi nájomcu a prenajímateľa. Zmieňuje sa o tom aj Vépyová (2001, s. 152). Ide teda o dohodu, kde jedna strana má právo používať aktívum, ktoré je vo vlastníctve druhej strany. Kvôli tomu sa účtovníctvo leasingu vzťahuje na hocijakú dohodu o používaní cudzieho majetku. Podľa štandardov záleží viac na podstate transakcií ako na forme zmluvy. Rozhoduje sa ale o forme leasingu podľa tejto definície? Mládek (2009, s. 253) s týmto tvrdením súhlasí. Ide teda o dohodu, kde jedinou podmienkou je, že sa vzťahuje k používaní cudzieho aktíva a to bez ohľadu na to, či daná dohoda dodržala alebo nedodržala zákonom ustanovené podmienky pre leasing. Jílek a Svobodová (2011, s. 111) to ale vidia odlišne. Podľa nich je pre správne definovaný leasing dôležitá zmluva o nájme. Tá tak môže zahŕňať aj ustanovenia dávajúce možnosť prenajatý majetok vlastniť po dodržaní stanovených podmienok. Takéto zmluvy sú nazvané ako „zmluvy o splátkovom predaji (hire purchase contracts)“.

Ako sme už skôr spomínali, leasing je najpoužívanejší spôsob získania daného majetku pre podnikanie. Je to najmä vďaka svojej flexibilitě, príležitosti dosiahnuť financovanie (až 100%) vo fixných sadzbách a mnoho ráz ponúka aj daňové výhody. Ďalšou výhodou je aj to, že nájomca sa do určitej miery ochraňuje pred rizikom z technickej zastaranosti. Ide ale mnohokrát aj o menej nákladnú metódu financovania ako ponúkajú iné formy. (Krištofík, Saxunová a Šuranová 2009, s. 512).

Napriek tomu, že je leasing obvyklým spôsobom nadobúdania aktív Tumpach (2006, s. 147) uvádza, že v porovnaní s ďalšími spôsobmi obstarania sa vyznačuje „určitými špecifikami:

- úhrada nadobúdacej ceny aktív sa uskutočňuje obvykle vo forme splátok,
- v súvislosti s odkladom platby vznikajú náklady z poskytnutia faktického úveru/pôžičky,
- vlastníctvo týchto aktív zostáva podstatný čas v rukách pôvodného nadobúdateľa, aj keď v skutočnosti sú už využívané účtovnou jednotkou, ktorá si ich prenájíma.“

Posledný bod sa však stáva čoraz viac diskutovaným problémom. Ide o to, že majetok zostane v rukách pôvodného majiteľa a to aj napriek tomu, že majetok užíva nájomca a vyplývajú mu z toho aj určité prínosy. Keďže ho teda nájomca nevykazuje vo svojich záverečných správach, a prenajímateľ ho tam naďalej vykazuje, môže to spôsobiť, že ukazovatele finančnej analýzy nezobrazujú skutočný stav spoločností. Čo môže byť problémom pre možných investorov. Aj to bol dôvod prečo v rámci konvergencie IFRS a US GAAP zamerali okrem iného taktiež na oblasť leasingov.

Leasingom sa konkrétne v medzinárodných účtovných štandardoch zaoberal IAS 17 Leasingy. Prvý krát bol prijatý v roku 1982 a to pod názvom Účtovanie leasingov. Platnosť nadobudla ale až v roku 1984 a v roku 1997 bol tento štandard novelizovaný. Nový revidovaný štandard IAS 17 nadobúdal účinnosť pre účtovnú závierku, ktorá bola zostavená za obdobie začínajúce od 1. januára 1999 alebo aj neskôr. Štandard IAS 17 bol znovu revidovaný v roku 2003. Súčasne je však platná novela štandardu IAS 17 z apríla 2009, ktorá nadobudla platnosť 1. januára 2010. (Deloitte, 2014)

Konkrétne sa k štandardu IAS 17 priamo vzťahujú tri interpretácie. Tie znejú nasledovne (Krupová 2009, s. 257):

- SIC 15 – Operatívne leasingy – stimuly,
- SIC 27 – Vyhodnocovanie podstaty transakcií uzavretých právnou formou leasingu
- IFRIC 4 – Určenie, či zmluva obsahuje leasing.

Cieľom štandardu IAS 17 je stanoviť určité účtovné pravidlá pre zobrazovanie finančného a operatívneho leasingu v účtovných závierkach. A to ako z pohľadu nájomca, taktiež aj z pohľadu prenajímateľa. Ide teda o prvý štandard, ktorý

prísne uplatňuje zásadu „prednosť obsahu pred formou“. (Bohušová 2008, 136) Takto zosúladené pravidlá sú veľmi dôležité. Je to najmä z toho dôvodu, ako sme už skôr spomínali, že každá krajina má svoje účtovné postupy a preto je takmer nemožné porovnať výkazy z dvoch rôznych krajín. Len je škoda, že sa tento zámer nepodaril podľa očakávaní.

Ak chceme teda leasing vykazovať v súlade s IAS 17, tak je v prvom rade dôležité určiť, či zmluva môže byť považovaná za leasingovú alebo nie. Je to najmä z toho dôvodu, že IAS 17 niektoré zmluvy o prenájme vylučuje. Ide o nasledujúce výnimky:

- nájomné zmluvy, ktoré sa týkajú ložísk nerastných zdrojov, zemného plynu, ropy, alebo iných neobnoviteľných zdrojov,
- rôzne licenčné zmluvy na položky ako napríklad divadelné hry, filmy, rukopisy, videonahrávky, autorské práva či patenty alebo priemyselné práva.

Sú však prípady, kedy zmluvný vzťah nemusí mať priamo charakter zmluvy o prenájme. Navzdory tomu účinky tohto vzťahu sú zhodné. Preto musí účtovná jednotka definovať, či nie sú v zmluvnom vzťahu obsiahnuté nejaké prvky z prenájmu. Touto otázkou sa venuje interpretácia IFRIC 4 – Určenie, či zmluva obsahuje leasing. Ak je ale výsledok pozitívny, tak účtovná jednotka musí konať podľa IAS 17 – Leasingy. (Tumpach 2006, s. 147)

Je tak veľmi dôležité aby bola každá reálna zmluva hodnotená osobitne. Odôvodnené je to tak, že pri dôležitých prenájmových zmluvách je potrebné v prílohe k účtovným výkazom dodať, ktoré z kritérií a ktoré z faktorov boli pri hodnotení leasingu rozhodujúce. V praxi sa totiž objavujú príklady najrozmanitejších zmlúv, ktorých špecifiká nie je možné v žiadnom predpise predbiehať. Svedčí o tom aj skutočnosť, že k samotnému hodnoteniu leasingu sú dve interpretácie (Krupová 2009, s. 261):

- SIC 27 – Vyhodnocovanie povahy niektorých transakcií, ktorých súčasťou je právna forma leasingu,
- IFRIC 4 – Určenie, či zmluva obsahuje leasing.

Avšak ak ale nastanú nasledujúce skutočnosti, tak nemôže postupovať pri vykazovaní leasingu v zhode s IAS 17 – Leasingy:

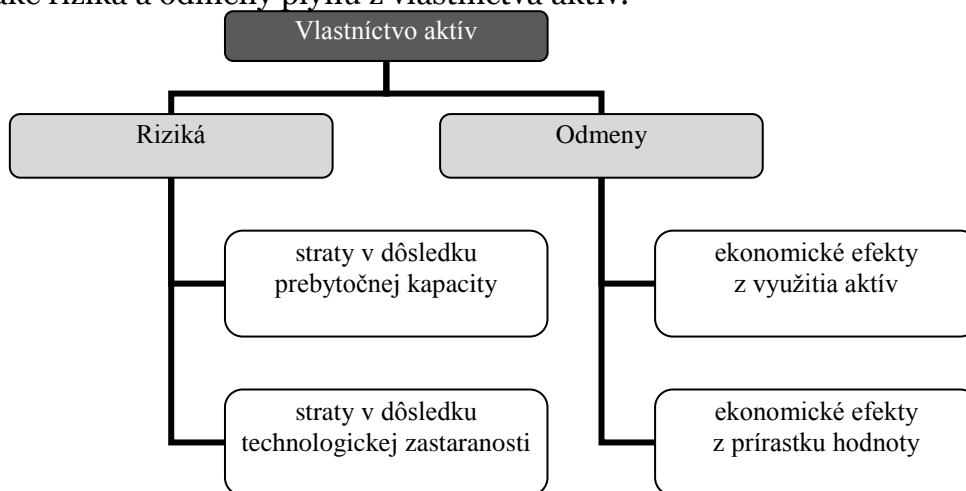
- je nehnuteľnosť držaná nájomcom, ktorý ju ocenil a účtuje o nej podľa IAS 40 – Investície do nehnuteľností,
- sú nehnuteľnosti poskytované prenajímateľovi v rámci operatívneho leasingu, ktoré boli ocenené pomocou IAS 40 – Investície do nehnuteľností,
- ide o biologické aktíva, ktoré sú držané nájomcom na základe finančného leasingu, a ktoré sa riadia pomocou IAS 41 – Poľnohospodárstvo,
- prípadne ak ide o biologické aktíva, ktoré sú poskytované prenajímateľovi na základe operatívneho leasingu, a ktoré sa riadia pomocou IAS 41 – Poľnohospodárstvo.

Podľa IAS 17 sa štandard vzťahuje okrem iného na zmluvy, ktoré prenášajú právo na používanie majetku dokonca aj keď obsahujú služby poskytované prenajímateľom, ktoré súvisia s prevádzkovou alebo údržbou majetku. Avšak štandard sa nevzťahuje na zmluvy, ktoré súvisia iba so službami, kedy nedochádza k prevodu práva na používanie majetku z jednej zmluvnej strany na druhú.

Pokiaľ už účtovná jednotka ale skonštatuje, že zmluvný vzťah obsahuje prenájom, tak má povinnosť účtovať o ňom a vykazovať ho v zhode s IFRS. Účtuje však podľa toho či ide o finančný alebo operatívny prenájom. (Tumpach 2006, s. 148)

Finančný leasing podľa IAS 17 je chápaný ako dohoda o používaní cudzej veci, ktorá na užívateľa prenáša väčšinu rizík a výhod vlastníctva majetku. Vlastnícke právo tak môže, ale nemusí byť prenesené. Tento prenájom teda so sebou prináša aj mnohé riziká. Takéto riziká spojené s prenájomom môžu zahŕňať stratu z nevyužitej kapacity, alebo prípadne technickú zastaranosť, či taktiež kolísanie návratnosti podľa toho ako sa menia ekonomické podmienky (Jílek, Svobodová 2011, s. 112). Tumpach (2006, s. 148) ešte konštatuje, že finančný leasing značí skôr netradičný spôsob financovania obstarania potrebného majetku. Farkaš (2003, s. 54) ale hovorí, že obstaranie dlhodobého majetku prostredníctvom leasingu sa zobrazuje ako obstaranie každého iného majetku s rozdielom, že ide o nákup na splátky.

Na nasledujúcom obrázku od Tumpacha (2006, s. 149) môžeme názorne vidieť aké riziká a odmeny plynú z vlastníctva aktív.

Obr. 1 Schéma rizík a odmien plynúcich z vlastníctva aktív
Zdroj: Tumpach 2006

Operatívny leasing môžeme jednoducho opísať ako iný leasing oproti finančnému. Inak povedané, ide o prenájom, ktorý nesplňuje podmienky finančného leasingu. Čiže prenájom, v ktorom nie sú prenesené všetky podstatné riziká a benefity, ktoré vychádzajú z vlastníctva daného majetku. Táto definícia je ale až príliš obširná. Takže konkrétnejšie o operatívnom leasingu môžeme povedať, že má povahu „dočasnej výpomoci, keď účtovná jednotka potrebuje mať určité

aktíva k dispozícii iba v určitom čase“ (Tumpach 2006, s. 148). Nájomca tak rozhodne nepotrebuje mať prenajatý majetok natrvalo. V tomto leasingu sa v podstate neprenášajú všetky riziká a taktiež ani odmeny, ktoré súvisia s vlastníctvom prenajatého majetku. (Krištofik, Saxunová, Šuranová 2009, s. 513) Čiže nájomca nemá povinnosť vykazovať žiadne záväzky.

Problémom však je, že pri rozlišovaní leasingu na operatívny a finančný sú veľké medzery. Môže totižto nastať situácia, že jedna účtovná jednotka vykáže leasing ako operatívny a druhá účtovná jednotka ho ale pokladá za finančný. Problém je to hlavne z toho dôvodu, že pri operatívnom leasingu zostáva majetok uznaný u prenajímateľa na rozdiel od finančného leasingu. (Deloitte, 2014, IAS-17 Leases) Preto môže niekedy účtovná jednotka aj naschvál prenajatý majetok vykázať spôsobom, ktorý je pre ňu výhodnejší. Môže to tak ale zapríčiniť mylné informácie v účtovných výkazoch.

Typ leasingu musí byť stanovený v čase tvorby zmluvného prenájmu. Posúdenie leasingu sa teda robí na začiatku prenájmu. (Tumpach 2006, s. 149) Môže sa ale stať, že v priebehu trvania prenájmu sa nájomca a prenajímateľ dohodnú na iných podmienkach. Podľa IAS 17 sa postupuje takým spôsobom, že sa najskôr určí o akú zmenu ide. Pokiaľ ide o zmenu právnej úpravy leasingovej zmluvy iné ako jej predĺženie, čiže by išlo o prehodnotenie finančného leasingu na operatívny leasing, prípadne naopak, tak by bolo nutné revidovať zmluvu. Táto zmena sa pokladá za novú zmluvu. Je to po dobu platnosti týchto dohodnutých podmienok. Ale zmeny v odhadoch (ako môžu byť napríklad v odhade ekonomickej životnosti prípadne v zostatkovej hodnote prenajatého majetku), alebo sa zmenia okolnosti (napríklad zanedbanie zo strany nájomca) nezakladajú dôvod pre novú klasifikáciu leasingu pre účtovné účely.

Je presnejšie dané čo sa myslí dňom vzniku leasingu. Podľa IAS 17 môžeme za začiatok leasingu považovať dátum, ktorý je skorší z uvedených dvoch dátumov:

1. dátum uzatvorenia, alebo podpísania zmluvy o leasingu majetku,
2. dátum zaviazania sa obidvoch strán k základným povinnostiam, ktoré vyplývajú z leasingu, a to k dátumu:
  - 2.1. keď sa leasing klasifikuje ako operatívny alebo ako finančný leasing,
  - 2.2. v prípade finančného leasingu veľkosť majetku, záväzku, výnosov a nákladov spojených s leasingom bude určená v deň začiatku leasingového obdobia.

Leasing začína podľa IAS 17 dátumom, od ktorého je nájomca oprávnený využívať právo na používanie predmetu leasingu. Ide o dátum pôvodného uznania leasingu, čiže uznania aktív, záväzkov, výnosov alebo nákladov, ktoré z leasingu vyplývajú.

3.3 Operatívny leasing

Ako sme už spomínali skôr, za operatívny leasing podľa IAS 17 sa považuje prenájom iný ako finančný, presnejšie povedané ide o leasing, ktorý nemá charakter finančného prenájmu. Je to z toho dôvodu, že nespĺňa podmienky, ktoré sú stanovené pre finančný leasing. (Bohušová, 2008, s. 137) Operatívny leasing môžeme definovať aj ako „dohodu o užívaní cudzej veci“ (Mládek 2009, s. 253). Je to najmä z toho dôvodu, lebo je pre tento leasing typické, že nájomca potrebuje prenajatý majetok mať k dispozícii iba počas nejakej doby a nie natrvalo. (Tumpacha 2006, s. 148) Aj počas tejto doby však prináša nájomcovi určitý prínos. Napriek tomu podľa medzinárodných štandardov nemusí prenajímaný majetok vykazovať vo svojich aktívach. V operatívnom leasingu sa tak podľa IAS 17 neprevádzajú všetky základné riziká a úžitky, ktoré sa týkajú vlastníctva majetku. Avšak o operatívny leasing môže ísť aj vtedy, ak sa po skončení leasingu presunie vlastníctvo majetku za nestálu časť, ktorá je v reálnej hodnote daného majetku. (Jilek so Svobodovou 2011, s. 113) V súčasnosti ale prebiehajú zmeny ohľadom vykazovania operatívneho leasingu. Boli predložené návrhy, ktoré upravujú spôsob vykazovania. Mal by sa viac priblížiť k spôsobu vykazovania finančného leasingu, kde prechádzajú podstatné riziká a výnosy z prenajímateľa na nájomcu. V účtovných výkazoch by tak boli zobrazené aj informácie, ktoré tam teraz chýbajú. Podrobnejšie sa tým ale budeme zaoberať nižšie.

Z pohľadu nájomca je operatívny leasing iba nákup práva na používanie, ale nie až v takom rozsahu aby sa to približovalo k vlastneniu prenajatého majetku. Operatívny leasing predstavuje teda iba nákup služby. A celkové náklady, ako napríklad leasingové splátky, sú tak nákladom obdobia s ktorým súvisia. Príkladom operatívneho leasingu môže byť krátkodobý prenájom vozidla, či prenájom kancelárskych priestorov. Prenájom kancelárskych priestorov však môžeme považovať za operatívny leasing iba ak je zmluva spísaná na značne krátku dobu naproti obdobiu životnosti konkrétnej budovy. Údržba, poistenie a obdobné služby sú však zaopatrené prenajímateľom. (Krupová 2009, s. 302)

Čo sa týka konkrétne prenájmu nehnuteľností, tak sa môže hodnotiť rovnako ako prenájom hocikákeho iného majetku. Tak to popisuje aj Mládek (2009, s. 262). Je však relatívne vzácné, aby prenájom nehnuteľností splnil jednu z ôsmich podmienok. Z toho dôvodu je prevažná väčšina týchto prenájmov hodnotená ako operatívny leasing. (Jilek a Svoboda 2011, s. 113) Podľa IAS 17 leasing pozemkov a budov teda môžeme hodnotiť ako operatívny tak aj ako finančný leasing. Pri tomto hodnotení však účtovná jednotka berie do úvahy fakt, že pozemok má obvykle neobmedzenú ekonomickú životnosť. V prípade nutnosti by sa museli rozdeliť minimálne leasingové platby, a to vrátane všetkých jednorazových platieb, ktoré boli zaplatené vopred, medzi zložky, ktoré prislúchajú na pozemky a ktoré patria k budovám. Robilo by sa to proporcionálne k príslušným reálnym hodnotám nárokov prenajímateľa na pozemky a budovy na začiatku leasingu. Pokiaľ ale nie je možné spoľahlivo podeliť medzi spomínané pozemky a budovy, tak celý leasing môžeme zhodnotiť ako finančný, iba ak by bolo jasné, že obe zložky sú hodnotené ako operatívny leasing.

Obe zložky sa hodnotia spoločne ak sa predpokladá, že na konci prenájmu sa na nájomcu prevedie vlastníctvo, inak sú posudzované samostatne. Čo sa týka delenia splátok medzi pozemky a budovy, tak sa delia na základe ich reálnych hodnôt. V prípade pozemkov je leasing hodnotený ako operatívny, pokiaľ sa ale neočakáva prevod vlastníctva na nájomcu. V prípade budov je leasing hodnotený ako finančný. Ak ale nie je možné zložky rozdeliť, tak sa celý leasing hodnotí ako finančný. Ako operatívny môže byť leasing hodnotený iba za predpokladu, že sú obe zložky hodnotené ako operatívny leasing. Môže ale nastať prípad, že pri leasingu pozemku aj budovy je diel, ktorý prislúcha k pozemku, nevýznamný, tak je možné posudzovať pozemok aj s budovou spoločne ako celok. Potom môžeme tieto obe zložky posúdiť ako finančný, či operatívny leasing. V prípade, že by sa však nájomca pre zachytávanie leasingu pozemkov a budov riadil podľa IAS 40 – Investície do nehnuteľností, nie je povinný oddeliť pozemok a budovu. (Bohušová 2008, s. 143) Čiže, tiež môžeme vidieť, že aj tu majú ako nájomca, tak aj prenajímateľ voľby typu vykazovania leasingu. Môže sa tak stať, že rovnaký leasing bude u nájomcu vykázaný ako operatívny a u prenajímateľa ako finančný. A keďže sa tieto dva typy leasingu vykazujú odlišne, tak účtovná jednotka si môže prípadne upraviť svoje finančné ukazovatele podľa toho ako jej to vyhovuje.

Môžeme teda skonštatovať, že operatívny leasing je v postate iba službou. S čím súhlasí aj Kraftová a Suchánek (2010, s. 87). Ide tak o prenájom majetku, ktorý je pre nájomcu nákladom a pre prenajímateľa predstavuje výnosy. Tým môže ovplyvňovať ich výsledovku. Súvahu však v oboch prípadoch ovplyvní iba ak ide o časové rozlíšenie nákladov a výnosov.

3.3.1 Účtovanie pre nájomcu

Účtovná jednotka by mala najskôr prenájom ohodnotiť. A to tak, že rozlíši služby, ktoré s leasingom súvisia a ktoré nie. Podľa tohto rozdelenia ich následne ohodnotí. Pokiaľ to ale nie je možné určiť priamo, tak sa použije spôsob aproximácie. Čiže účtovná jednotka môže vychádzať zo zmluvy o leasingu podobného aktíva. (Tumpach 2006, s. 157).

Pre nájomcu sú leasingové platby nákladom. Nezahrňajú sa do toho ale náklady na služby, ako napríklad poistenie či údržba. Podľa IAS 17 leasingové nájomné tak vykazuje rovnomerne počas celej doby trvania leasingu. Ale ako sme hovorili už skôr, záväzok, ktorý z prenájmu vyplýva, a taktiež prenajaté aktívum v účtovných výkazoch neuvádza. Znižuje to tak ich informatívnu hodnotu pre užívateľov.

Môžeme teda k tomu presnejšie podotknúť, že nájomca zaúčtuje iba náklady s leasingom súvisiace. Uvádzajú to tak aj Krištofík, Saxunová a Šuranová (2009, s. 520). Nájomca tak síce zaznamenáva aj dlhodobý záväzok, ktorý mu vzniká voči prenajímateľovi aktív, vzniknutý záväzok ale zaznamenáva iba v poznámkach k finančným výkazom. Takýto spôsob účtovania spôsobuje, že nájomca nevykazuje dlh medzi svojím záväzkami a tým si zlepšuje finančné ukazovatele zadlženosti. Takže nájomca zaúčtováva iba platby, ktoré plynú prenají-

mateľovi. Vykazuje ich ako svoje náklady. Viac v účtovníctve nezaznamenáva. V tabuľke nižšie si názorne ukážeme ako sa operatívny leasing u nájomcu zaúčtuje. Môžeme teda vidieť na nasledujúcom obrázku, že nájomca zvyšuje svoje náklady o nájomné a oproti tomu znižuje svoj bankový účet.

Tab. 1 Operatívny leasing u nájomcu

Účet	Suma	
	MD	D
Náklady na nájomné	xxx	
Bankové účty		xxx

Zdroj: Krištofík, Saxunová a Šuranová 2009

Vidíme teda, že operatívny leasing je vykazovaný ako náklad pre nájomcu a to rovnomerne počas celej doby, až kým tento vzťah neskončí. Je ale dôležité vylúčiť ostatné náklady za služby ako sú napríklad údržba a poistenie. V súvahe sú tak zobrazené iba časovo rozlíšené platby za operatívny leasing, nič viac. Môžeme tu využiť metódu závislosti výnosov na výkone prenajatého majetku počas leasingu. Nižšie si uvádzame aj názorný príklad účtovania. (Bohušová 2008, s. 155)

Peňažné prostriedky		Náklady budúcich období	
	1. úhrada zálohy	1. úhrada zálohy	3. časové rozlíšenie zálohy
	2. ročná splátka		
Náklady			
2. ročná splátka			
3. časové rozlíšenie zálohy			

Obr. 2 Operatívny leasing u nájomcu

Zdroj: Bohušová 2008

Podľa IAS 17 by sa mal nájomca okrem toho, že splní požiadavky IFRS 7 zverejňovať nasledujúce informácie pre operatívny leasing:

- súhrn budúcich minimálnych platieb za nezrušiteľný operatívny prenájom (k súvahovému dňu) a taktiež ich súčasnú hodnotu v rozdelení pre obdobia:
  - najneskôr do 1 roku,
  - obdobie medzi 1 až 5 rokom
  - a nakoniec za obdobie presahujúce 5 rokov;

- súhrn minimálnych platieb, ktorých príjem k súvahovému dňu sa predpokladá na základe nevypovedateľných zmlúv o podnájme;
- platby za prenájom a za podnájom, ktoré sú vykázané ako náklad, ktorý ovplyvňuje výsledok hospodárenia v danom období, pričom sa samostatne uvedú čiastky, ktoré zodpovedajú minimálnym platbám za leasing, podmienenému nájomnému a platbám za podnájom;
- opis základných ustanovení leasingovej zmluvy a to z pohľadu nájomca, môžu to byť napríklad:
  - spôsob nastavenia výšky podmieneného leasingu;
  - ustanovenia, ktoré umožňujú obnovenie leasingovej zmluvy, kúpu prenajatých aktív alebo automatickú zmenu výšky nájmu;
  - prípadné obmedzenia, ktoré plynú z ustanovení leasingovej zmluvy (môže to byť napríklad z hľadiska práva na dividendy, vzniku dodatočného záväzku alebo uzatvárania ďalších leasingových zmlúv).

Môže nastať však aj situácia, že leasingové platby budú nerovnomerné. V tomto prípade sa používajú súvahové účty ako náklady budúcich období (ak platba prebehla dopredu) alebo výdaje budúcich období (ak platba prebehne pozadu). Využíva sa teda časové rozlíšenie. (Kraftová a Suchánek 2010, s. 87)

Ak však nastane prípad, že nájomcovi bude poskytnuté zo strany prenajímateľa nejaký stimul, ktorý bude daný so zámerom na uzatvorenie alebo obnovenie leasingovej zmluvy, tak by mal nájomca vykázať aj túto čiastku. Môže to urobiť takým spôsobom, že vykáže celkovú sumu daných stimulov ako zníženie nákladov na prenájom. Vykazovať to takto bude lineárne počas celého obdobia trvania leasingu. Teda za predpokladu, že nie je nejaký rozumnejší spôsob v daných podmienkach. (Tumpach 2006, s. 158)

3.3.2 Účtovanie pre prenajímateľa

Majetok, ktorý je prenajímaný formou operatívneho leasingu má podľa IAS 17 povinnosť vykazovať prenajímateľ. Musí to však robiť v súlade s charakterom majetku. Je to z toho dôvodu, že pri operatívnom leasingu zostáva podkladový majetok vo vlastníctve prenajímateľa. Preto má prenajímateľ povinnosť prenajímaný majetok aj odpisovať.

Náklady, ktoré boli vynaložené na získanie výnosov, spolu s nákladmi na odpisovanie prenajímateľ vykazuje ako náklady. Počiatočné priame náklady, ktoré boli vynaložené pri vyjednávaní a dohadovaní operatívneho leasingu musí prenajímateľ pripočítať k hodnote leasingového majetku a následne sa vykazujú ako náklad počas celej doby trvania leasingu a to rovnomerne ako je to aj v prípade výnosov. Keď sa ale nad tým logicky zamyslíme, tak by mal vykazovať odpisy majetku účtovná jednotka, ktorá majetok aj reálne používa. Taktiež by mali aj celkový majetok mať vo svojich výkazoch. A prenajímateľ, keďže daný majetok reálne nepoužíva, tak by ho nemal mať ani vo výkazoch. Avšak podľa

súčasného stavuje je to stále tak, že by mal vykazovať majetok prenajímateľ. Čiže náklady, ktoré súvisia s daným prenajatým majetkom sú pre prenajímateľa nákladom daného obdobia a prijaté platby za prenajatý majetok sú pre prenajímateľa výnosom. (Krupová 2009, s. 302)

Ako sme hovorili skôr, tak prenajímateľ by mal v súvahe vykazovať prenajímaný majetok v súlade s povahou daného majetku a to konkrétne podľa IAS 17.49. Nevykazuje sa ale ako samostatná položka, ale zatrieduje sa do kategórie, ktorá je zodpovedajúca jeho využitiu. Ako príklad môžeme uviesť, že sa prenajatý majetok sa nevykazuje ako položka „pohľadávky z prenájmu“ ale napríklad ako „dopravné prostriedky“, „stroje“, či prípadne „budovy“. (Tumpach 2006, s. 165) Jermankowicz a Epstein (2010, s. 669) ale uvádzajú, že prenajímateľ by mal vo svojich výkazoch o finančnej situácii hlásiť leasingový majetok ako „investícia do leasingového majetku“.

Ohľadom účtovania výnosov z operatívneho leasingu je to tak, že podľa pôvodného znenia IAS 17 výnos, ktorý prenajímateľovi prináleží ohľadom operatívneho leasingu, čiže konkrétne môžeme povedať prijaté nájomné, musí prenajímateľ vykazovať počas celej doby trvania leasingového vzťahu rovnomerne vo svojich výnosoch. Môžeme si to predviesť aj na názornom príklade, ktorý uvádza napríklad Krupová (2009, s. 302). Obvyklý postup teda je, že ak je leasingová zmluva uzavretá na desať rokov, tak prenajímateľ by mal každý rok vykázať 1/10 celkových výnosov, ktoré mu z prenájmu plynú. Takýmto spôsobom sa avšak postupuje iba pokiaľ nie je iná metóda, ktorá by danú skutočnosť zobrazila vernejšie.

Podľa IAS 17 do výnosov, ktoré sa týkajú konkrétne operatívneho leasingu nepatria výnosy za služby, ako napríklad o poistenie, či údržbu majetku. Tumpach (2006, s. 165) však ale hovorí, že výnosy sa vykazujú ako súčasť výsledku hospodárenia aj vrátane príjmov, ktoré plynú z poskytovania poistného alebo údržby.

Výnosy z prenájmu sa podľa štandardov IAS 17 počas celej doby trvania leasingu vykazujú lineárne. Je to tak aj vtedy, ak sa súvisiace platby rovnomerne neuhrádzajú. Výnimkou ale môže byť, keď iný systematický prístup zobrazuje a vyjadruje situáciu lepším spôsobom, akým dochádza v konkrétnych obdobiach k realizácii ekonomického potenciálu prenajímaného majetku. Kraftová so Suchánkom (2010, s. 88) ale iného názoru. Tvrdia, že v prípade nerovnomerných platieb prenajímateľ využíva súvahové účty pre časové rozlíšenie výnosov. Ide presnejšie o účty typu výnosy budúcich období, na ktoré sa účtujú platby prebehnuté dopredu, alebo sa používa účet príjmy budúcich období, na ktorý sa zas účtujú platby, ktoré prebehnú pozadu. Takže v prípade, že sú leasingové splátky navrhnuté nerovnomerne, je nutné to časovo rozlíšiť. Príkladom takéhoto nerovnomerného rozvrhnutia splátok môže byť ak je na začiatku operatívneho prenájmu platená aj akontácia. Uvádza to tak napríklad aj Krupová (2009, s. 302).

Konkrétnejší príklad takéhoto nelineárneho vykazovania výnosov ale aj nákladov môže byť v situácii, kedy je uzavretá leasingová zmluva závislá na objeme produkcie, alebo využitia majetku. Môže ísť o nájom automobilu z požičovne,

kedy je nájomné závislé na počte prejazdených kilometrov, alebo ak ide o nájom telefónnej linky, kde je nájomné určené podľa prevolaného času. Tento príklad uvádza taktiež Krupová (2009, s. 302)

Okrem iných nákladov, ktoré prenajímateľovi vznikajú v súvislosti s operatívnym leasingom, tak podľa súčasne platných štandardov IAS 17 má povinnosť v nákladoch zachytávať taktiež odpisy prenajímaného majetku. Odpisovanie prenajímaného aktíva sa realizuje tak, aby bolo v súlade so zásadami odpisovania, ktoré prenajímateľ prijal pre danú kategóriu aktív. Môže to byť teda podľa IAS 16 ak sa to týka neobežných hmotných aktív, alebo podľa IAS 38 ak to je pre prípad nehmotných aktív. Je dôležité aj určiť, či náhodou nedošlo k znehodnoteniu prenajímaného majetku. Vtedy účtovná jednotka postupuje podľa IAS 36.

Čo sa týka nákladov, ktoré vznikajú prenajímateľovi v súvislosti s operatívnym leasingom je dôležité ich rozčleniť. Je to tak aj podľa Bohušovej (2008, s. 156):

- počiatočné priame náklady, ktoré boli vynaložené na začiatku prenájmu (náklady v súvislosti s uzatváraním leasingovej zmluvy a prípadnou prípravou podmienok pre realizáciu leasingu je nutné časovo rozlíšiť – tak isto ako sú alokované aj výnosy),
- náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním úľav alebo iných foriem stimulov k uzavretiu leasingovej zmluvy (napríklad odpustenie nájomného počas určitej doby, bezplatné poskytovanie konkrétnych služieb) sa predpokladajú za obchodné zľavy – sú preto časovo rozlíšené počas celej doby trvania prenájmu,
- náklady, ktoré boli vynakladané na prenajatý majetok počas priebehu nájmu (môžu to byť odpisy, alebo údržba) – tie sú zachytené do nákladov obdobia s ktorým súvisia.

Pokiaľ prenajímateľ poskytuje nájomcovi stimuly, ktoré sú cielené na uzatvorenie alebo prípadne obnovenie zmluvy o prenájme, tak by mal prenajímateľ vykazovať v súlade so SIC 15.4 poskytnuté stimuly ako zníženie príjmov z prenájmu. Mal by tak robiť lineárne počas celej doby trvania leasingu, pokiaľ však nie je iná možnosť v daných podmienkach, ktorá by bola racionálnejšia. Uvádza to tak aj napríklad Tumpach (2006, s. 166).

V nasledujúcej tabuľke môžeme názorne vidieť aj zobrazenie účtovania operatívneho leasingu prenajímateľom na konkrétnom príklade. Je na ňom predvedené, že prenajímateľ je vlastníkom prenajímaného majetku, ktorý podlieha odpisom. Z toho dôvodu má aj povinnosť odpisovať tento majetok prenajímateľ. Vyplýva to zo štandardu IAS 17 a vyjadrujú sa tak aj Krištofík, Saxunová a Šuranová (2009, s. 526). Splátky za prenájom daná účtovná jednotka zachytáva ako tržby z prenájmu.

Tab. 2 Operatívny leasing u prenajímateľa

P. č.	Účet	Suma	
		MD	D
1.	Bankové účty / Pohľadávky z nájmu Tržby z prenájmu	xxx	xxx
2.	Účtovanie odpisov (rovnako ako každý rok) Odpisy Oprávkky k...	xxx	xxx

Zdroj: Krištofik, Saxunová a Šuranová 2009

V operatívnom prenájme sa na rozdiel od finančného leasingu nesmú vykazovať tržby z predaja majetku. Je to z toho dôvodu, že nedochádza totiž k prevodu podstatných rizík či odmien, ktoré vyplývajú z vlastníctva majetku. Teda nie sú splnené podmienky pre vykazovanie tržieb, ktoré by boli v súlade so štandardom IAS 18. S týmto tvrdením súhlasí aj Tumpach (2006, s. 166).

Operatívny leasing môže byť nevypovedateľný. Je to z toho dôvodu, že leasingová zmluva je dohodnutá na pevne stanovenú dobu. V takomto prípade vedie taktiež operatívny leasing k vzniku dlhodobých pohľadávok. Preto vzniká povinnosť účtovnej jednotke zverejňovať určité informácie ohľadom tohto leasingu. Postupuje tu taktiež v súlade s IAS 32. (Bohušová 2008, s. 156)

Podľa štandardu IAS 17 má prenajímateľ povinnosť, okrem toho, že musí splniť taktiež požiadavky IFRS 7, zverejňovať nasledujúce informácie o operatívnom leasingu:

- informácie o súhrne budúcich minimálnych platbách, ktoré vyplývajú z nevypovedateľných zmlúv o operatívnom prenájme, a to pre každé z nasledujúcich období:
  - obdobie do jedného roku,
  - obdobie od jedného až do piatich rokov,
  - obdobie po piatich rokoch,
- celkový výnos, ktorý plynie z podmieneného nájomného, ktoré sa vykazuje ako výnos v danom bežnom období,
- obecný popis tých ustanovení zmluvy o prenájme, ktoré súvisia s prenajímateľom.

Okrem iného, aj požiadavky na zverejnenie v IAS 16, IAS 36, IAS 38, IAS 40 a IAS 41 sa taktiež vzťahujú k prenajímateľovi na aktíva poskytované v rámci operatívneho leasingu.

3.4 Finančný leasing

Všeobecná definícia operatívneho leasingu je, že sa jedná o prenájom, ktorý nespĺňa podmienky finančného leasingu. Z toho dôvodu si zadefinujeme podmienky, kedy môžeme prenájom klasifikovať ako finančný leasing. A tieto situácie, ktoré by mohli jednotlivito alebo v kombinácii viesť ku klasifikácii leasingu ako finančného popisuje IAS 17 nasledovne:

- po skončení leasingového obdobia má nájomca právo preniesť vlastníctvo majetku na seba,
- na konci leasingu má nájomca možnosť odkúpiť prenajímaný majetok od prenajímateľa za cenu podstatne nižšiu ako je očakávaná trhová cena, a pokiaľ sa zdá už pri vzniku leasingu takmer ako isté, že táto voľba bude uplatnená,
- ak je doba leasingu zjednaná na podstatnú časť ekonomickej životnosti majetku, a to aj v prípade, že vlastníctvo nebude prevedené,
- ak je súčasná hodnota budúcich minimálnych splátok aspoň rovnaká alebo prípadne vyššia ako je celková reálna hodnota prenajatého majetku,
- prenajatý majetok má tak zvláštny charakter, že ho môže užívať bez výraznejších úprav iba konkrétny nájomca (môže ísť napríklad o majetok, ktorý bol vyrobený pre nájomcu na zákazku).

Iné indikátory, ktoré taktiež individuálne alebo v kombinácii vedú ku klasifikácii leasingu ako finančného sú podľa IAS 17 nasledovné:

- nájomca má možnosť zrušiť leasingový nájom, avšak prenajímateľove straty spojené so zrušením prechádzajú na nájomcu,
- zisky prípadne straty zapríčinené kolísaním reálnej zostatkovej hodnoty aktíva znáša nájomca,
- nájomca môže pokračovať v nájme v ďalšom období avšak splátky nájomného sú podstatne nižšie ako je trhová cena prenájmu.

Rozdiely medzi finančným a operatívnym leasingom sú nasledovné. Celková suma nákladov je síce behom obdobia prenájmu pri oboch spôsoboch leasingu rovnaká, ale v jednotlivých rokoch sú rozdiely. Pri finančnom leasingu sú náklady vyššie v prvých rokoch a znižujú sa v ďalších rokoch. Pokiaľ by bola použitá zrýchlená metóda odpisovania, tak by boli odlišnosti ešte zjavnejšie. Takže pri finančnom leasingu nájomca zvyšuje svoje aktíva ale aj záväzky, zatiaľ čo pri operatívnom leasingu sa žiadne záväzky nezaúčtovávajú. (Krištofik, Saxunová a Šuranová 2009, s. 521) Zhrnuté základné rozdiely medzi týmito dvoma spôsobmi leasingu sú pri finančnom „tieto:

- nárast v objeme cudzích zdrojov (krátkodobých aj dlhodobých),
- nárast v objeme aktív (a to konkrétne dlhodobých),

- nižší zisk v prvých rokoch leasingu a teda nižší Nerozdelený zisk minulých období.“

Z pohľadu cash flow je situácia podľa Krištofíka, Saxunovej a Šuranovej (2009, s. 521) rovnaká. Avšak ukazovatele zadlženosti a aj likvidity sú pri finančnom leasingu horšie.

4 Konvergencia systému US GAAP a IFRS

4.1 História US GAAP

Skratku US GAAP „(Generally Accepted Accounting Principles)“ môžeme v praxi poznať ako vo všeobecnosti známe americké účtovné pravidlá. Tie sú vydávané buď FASB, alebo inou inštitúciou. (Tumpach 2006, s. 396)

História pre pravidlá US GAAP je datovaná do 30. rokov 20. storočia. Aj keď je dosť možné, že sa svojho stého výročia „nedožijú“. Je to najmä z dôvodu konvergencie US GAAP so štandardmi IFRS, ktoré sú plánované na prelome rokov 2015 – 2016. (Mokošová s Vašek 2009, s. 58)

Avšak aj napriek tomu, že US GAAP je v súčasnosti najrigoróznejší účtovný systém na svete, tak jeho inštitucionálne korene siahajú len do polovice 19. storočia. Sú však veľmi úzko spojené s vývojom účtovnej profesie vo Veľkej Británii. Tumpach (2000, s. 374) to popisuje nasledovným spôsobom. „V roku 1854 bola kráľovskou chartou založená v Edinburghu Spoločnosť účtovníkov (Society of Accountants) a neskôr vznikli podobné spoločnosti aj v Glasgowe, Aberdeene a Londýne. Rýchli rozvoj priemyselnej výroby v Spojených štátoch amerických na konci 19. storočia, na ktorom sa vo významnej miere podieľali aj podniky a banky Veľkej Británie, akceleroval potrebu vzniku profesijných účtovných organizácií aj v USA. Už v roku 1887 vznikla prvá profesijná organizácia účtovníkov – Americká asociácia verejných účtovníkov (American Association of Public Accountants).“ Avšak profesijné organizácie účtovníkov zo začiatku predstavovali iba dobrovoľné združenia. Boli tak bez právomocí a kompetencií určovať „všeobecné pravidlá na vedenie účtovníctva a na zostavovanie účtovných výkazov.“ Vychádzali z tradícií anglosaského právneho systému, ktorý bol postavený na zvyklostiach a precedensoch. Tie ani v oblasti účtovníctva nedovoľovali direkčívnu formu centrálnnej regulácie.

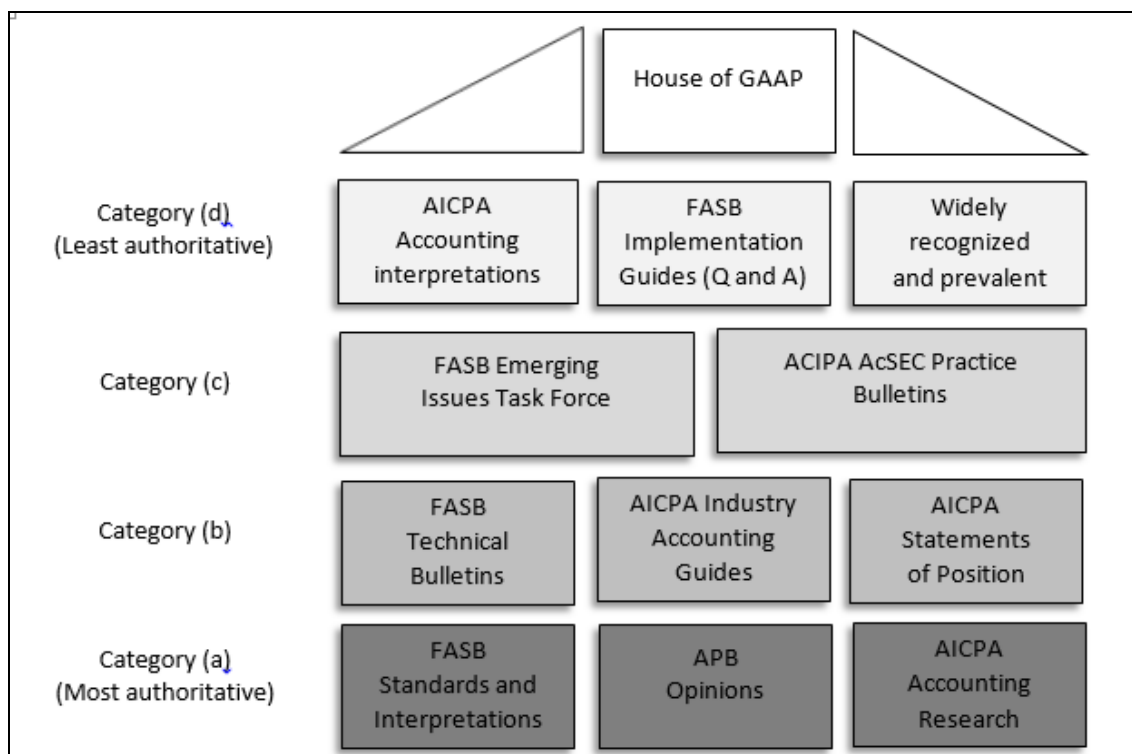
Systém finančného výkazníctva pre USA vychádza zo zvykového práva. Je to tak aj podľa Bohušovej, Svobody, Nerudovej a Bočka (2013, s. 33). Avšak zmenilo sa to po páde americkej burzy, ktorý bol v roku 1929. Aj pred týmto pádom sa už objavovali pokusy o reguláciu účtovníctva. Išlo hlavne o úpravu účtovníctva pre železnice, spoločnosti v lodnej doprave, telefónnych a aj telegrafných spoločnostiach, ale aj v spoločnostiach využívajúcich potrubnú prepravu. Napriek tomu, že v tom čase išlo o významné spoločnosti, pravidlá sa ale týkali iba úzkeho okruhu podnikov. Uvádza Tumpach (2006, s. 395). Americkou vládou bola práve kvôli spomínanému pádu burzy v roku 1929 vytvorená nezávislá komisia, ktorá mala dozerať nad cennými papiermi a nad burzou. Hlavným cieľom bolo urobiť tieto informácie pre drobných akcionárov zrozumiteľnejšie. Mala sa tak obnoviť dôvera vo finančné trhy. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 33)

V 19. storočí nastala zmena vo výkazníctve pre USA. Ide tak o „priamy dôsledok dvoch významných, vzájomne prepojených fenoménov“. Konkrétne ide o koncentráciu kapitálu a vzniku nových právnych foriem podnikania. Spomínané faktory ale začali obmedzovať hospodársku súťaž. Zašlo to až do takej miery, že bolo nutné aby sa zjavili legislatívne iniciatívy, ktoré by boli zamerané na elimináciu narastajúcich problémov. (Tumpach 2000, s. 375)

Spomínanú zmenu po páde americkej burzy bola pričinená nasledujúca. Zmenu zapríčinil najmä kolaps cien akcií na burze v New Yorku, ktorý sa stal počas čierneho štvrtka (24. 10. 1929). Ten nasledoval hneď ďalší kolaps celého burzového systému o 5 dní neskôr, a to počas čierneho utorka (29. 10. 1929). To boli taktiež príčiny, že Kongres prijal dva zákony v rokoch 1933 až 1934. Prvým zákonom bol „zákon o cenných papieroch (Securities Act)“ a druhý je „zákon o burzách s cennými papiermi“. Tieto dva zákony položili aj podľa Tumpacha (2006, s. 395) základy dnešnej inštitucionálnej podoby pre americké účtovné predpisy.

Od roku 1933 boli delegované právomoci, ktoré sa týkali vydávania štandardov určených pre účastníkov burzy na SEC (Komisia pre burzy a cenné papiere pre USA). Pri tejto príležitosti však neboli vytvárané nové štandardy, ale prevzali sa do tej doby používané. SEC však potom svoje právomoci a tiež zodpovednosti preniesla na Americký zväz certifikovaných účtovníkov. Ten právomoci ďalej delegoval na CAP (Komisia pre účtovné postupy v USA). Ako spomínajú autori CAP bola založená v roku 1934 a podporovala jej právomoci taktiež SEC. Bol tak vytvorený jednotný systém účtovníctva. Ten bol reprezentovaný v tom čase 51 Účtovnými výskumnými správami. Vytvorila ich Komisia pre účtovné postupy. Išlo konkrétne o účtovné zásady, metódy a formy zostavovania účtovných výkazov pre spoločnosti, ktorých akcie sú zaregistrované na burze cenných papierov. Okrem výnimiek, ktoré boli buď zrušené alebo nahradené, sú spomínané výskumné správy uznané ako US GAAP. (Bohušová, Svoboda, Nerudová, a Boček 2013, s. 33)

Taktiež aj terajšie pravidlá pre US GAAP vychádzajú napriek dlhodobej histórii z veľkého množstva vyhlášok, interpretácií, stanovísk a názorov, ktoré sú výsledkom rôznych organizácií. Spomínajú to taktiež Mokošová a Vašek (2009, s. 59). Tieto dokumenty sú usporiadané do štyroch rôznych hierarchických úrovní. Spomínané úrovne sú usporiadané od A do D. Davis a McPartlan (2008) tvrdia, že pridanie rôznych účtovných vyhlášok alebo dokumentov do určitej kategórie im stanovuje príslušný objem právomocí. Konkrétne usporiadanie je ilustratívne zobrazené v nasledujúcom obrázku. O daných štyroch hierarchických úrovniach môžeme povedať, že kategórie A a B sa pokladajú za smerodajné. Druhé dve kategórie, C a D, sú považované iba za okrajové. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 35)

Obr. 3 Hierarchia US GAAP
Zdroj: Mokošová, Vašek (2009)

Vyhľadška SFAS 162, ktorá sa týka hierarchického usporiadania US GAAP, sa ho snažila zlepšiť v nasledujúcich troch bodoch. (Davis a McPartlan 2008):

- v jeho prezentácii,
- v definovaní ovládania („the driver“) pre kategóriu A,
- vo vyrábaní dodatkov k hierarchii.

Ale štvorúrovňová štruktúra bola napriek tomu v roku 2009 zrušená, aby ju nahradila nová. Išlo o Kodifikáciu účtovných štandardov. Spôsobilo to zmenu celej štruktúry US GAAP. Táto kodifikáciu nahradila už existujúcu literatúru a tak vytvorila jedinú úroveň autoritatívnych US GAAP. Zmenila sa tak celá predchádzajúca štruktúra do ôsmich oblastí (Areas). Tie sa ďalej delia na témy, a jednotlivé čiastkové témy, sekcie či podobne. (Boček, 2012, s. 13)

Ako sme už skôr spomínali, tak v roku 2002 sa FASB spolu s IASB dohodli na vzájomnej konvergencii. Hlavným cieľom FASB je najmä zlepšovať štandardy finančného účtovníctva v prospech súčasných ale aj potenciálnych investorov, veriteľov alebo iných užívateľov účtovných zvierok. Domnievajú sa, že spojením a vytvorením globálnych účtovných štandardov dosiahnu svoje poslanie. A preto sa spolu s IASB snažia o konvergenciu. Podľa FASB by mal byť konečným cieľom konvergence dosiahnutie jedného súboru medzinárodných účtovných štandardov. Podniky na celom svete by ho tak používali ako pre domáce, tak aj pre zahraničné finančné výkazníctvo. Výkazy by sa tak stali omnoho zro-

zumiteľnejšie a vierohodnejšie. Pokiaľ sa ale nedosiahne konečný cieľ, tak FASB sa rozhodli spolupracovať s ostatnými orgánmi a budú sa tak snažiť o zblíženie účtovných štandardov. Avšak bez toho aby sa zmenšila kvalita požadovaná americkými investormi alebo inými používateľmi účtovnej závierky. Tak vznikla aj spoločná snaha o elimináciu rozdielov medzi US GAAP a medzinárodnými účtovnými štandardmi, ktorá mala vyvrcholiť v roku 2013. Táto spoločná snaha sa ale mierne predĺžila, pretože sa na spoločnom zblížovaní neustále pracuje napriek tomu, že v roku 2006 bolo vydané memorandum o porozumení (MoU), ktoré bolo aktualizované v roku 2008 a taktiež v roku 2010. Aj keď orgány dokončili niekoľko významných spoločných účtovných štandardov, neustále sú nejaké rozpracované. Medzi tieto rozpracované patrí aj nami skúmaný leasing.

4.1 Zbližovanie IFRS a US GAAP

IFRS je jedným z dvoch najdôležitejších svetových účtovných systémov. Druhým, a teda najväčším konkurentom, sú americké Obecné uznávané účtovné princípy US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles). Spoločne sú zodpovedné za postupné znižovanie dôležitosti a obmedzovanie používania konkrétnych národných úprav účtovníctva. (Krupová 2009, s. 3)

Problém nastal v tom, že spoločnosti, ktoré majú registrované cenné papiere v Komisii pre cenné papiere v Amerike, ale ich účtovné závierky sú zostavené podľa Medzinárodných štandardov, majú povinnosť prepočítavať ich čisté aktíva a taktiež výnosy podľa požiadaviek US GAAP. Preto by sa malo postupne v budúcnosti pracovať na odstraňovaní týchto problémov a požiadaviek. Prevádzanie zostatkov a výsledkov podľa IFRS do stavu, ktorý bude zodpovedať požiadavkám US GAAP vedie v konečnom dôsledku k vysokým nákladom a taktiež k časovej náročnosti. (Bohušová 2008, s. 17 a Mokošová a Vašek 2006, s. 55) Práve preto FASB a IASB sa spoločne snažia o zjednotenie pravidiel, čo by podstatne znížilo náklady ako spoločnostiam, ktoré majú povinnosť vystavovať účtovnú závierku, a taktiež by to znižovalo náklady možným investorom, veriteľom, alebo teda všetkým užívateľom účtovných závierok. Spoločnostiam by to znížilo náklady takým spôsobom, že by nemuseli vystavovať účtovnú závierku zvlášť podľa každého účtovného štandardu. Vystavili by ale iba jednu, ktorá by spĺňala požiadavky oboch naraz. Používateľom účtovných závierok by to zas znižovalo náklady tak, že by nemuseli navyše vyhľadávať, alebo dopočítavať informácie, ktoré pôvodné účtovné závierky nemali povinnosť uvádzať. Tento problém sa objavuje aj práve vo vykazovaní leasingu s čím sa my aj bližšie zaoberáme.

Ešte stále však môžeme sledovať medzi týmito dvoma svetovými účtovnými systémami nejaké rozdiely. Tieto rozdiely zobrazujú napríklad Krupová (2009, s. 3), ale aj Bohušová a Svoboda (2012, s.349). Zobrazíme si ich v prehľadnej tabuľke.

Tab. 3 Hlavné rozdiely vo vykazovaní leasingu medzi IFRS a US GAAP

	IFRS	US GAAP
Klasifikačné kritéria	Nie sú stanovené limitné hodnoty, ktoré by leasing klasifikovali ako finančný.	Je daný minimálny pomer minimálnych leasingových splátok na reálnu hodnotu a minimálne leasingové obdobie počas životnosti.
Metodický postup pre vykazovanie	<ul style="list-style-type: none"> • operatívny leasing • finančný leasing 	<ul style="list-style-type: none"> • operatívny leasing • kapitálový leasing • pákový leasing (špeciálny prístup vykazovania pre prenajímateľa, ak splní podmienky)
Úroková miera použitá pri výpočte súčasnej hodnoty minimálnych leasingových platieb nájomcu	Implicitná úroková sadzba, ak je známa (ak nie je známa, tak prírastková úroková miera, ktorá je definovaná hlavne ako pomer pri použití podobného leasingu).	Nižšie z implicitnej úrokovej miery a prírastkovej úrokovej miery nájomcu (definované ako úrok z úveru s podobným úrokom).
Používanie možností pre rozšírenie	Založené na pôvodnej klasifikácii (operatívny prípadne finančný leasing).	Požadované nové posúdenie (klasifikácia).
Odpisy nájomcu (finančný leasing)	Odpisuje sa počas trvania leasingu alebo počas životnosti majetku, čo je kratšie.	Nutné odpisovať počas trvania finančného leasingu.
Komplex budovy a pozemku	Samostatné posúdenie leasingov pre pozemky a budovy.	Vykazuje sa v jednom bode, kedy pomer reálnej hodnoty pozemku nedosahuje reálnu hodnotu komplexu stanoveného limitom (hodnota pozemku viac ako 25 % z celku)
Predaj a spätný leasing	Existujú kritéria pre hodnotenie leasingu ako operatívny a ako finančný. V prípade finančného leasingu sa nevykazuje nákup, aktíva zostávajú vykazované na strane predajcu. V prípade operatívneho leasingu sú definované podmienky pre uznanie výnosov.	Význam tejto formy je hodnotená tak, že má vplyv na uznanie návratnosti. Ide o špecifický režim nehnuteľností.
Rozsah noriem	IAS 17 sa zaoberá vykazovaním nehmotného majetku.	Nehmotný majetok je úplne vylúčený z pôsobnosti noriem.

Zdroj: Bohušová a Svoboda 2012

Ako sme už spomínali skôr, tak od roku 2002 sa postupne pracuje na zosúladení IFRS a US GAAP. Spomínaný proces zosúladenia sa nazýva projekt konvergen- cie medzi IFRS a US GAAP. Zahájený bol v septembri roku 2002, kde sa v Norwalku v Amerike stretli na spoločnom jednaní tvorcovia oboch systémov. Na tomto stretnutí boli stanovené tieto dva ciele (Krupová 2009, s. 3):

1. zaistiť úplnú kompatibilitu oboch systémov tak rýchlo, ako to bude možné,
2. zharmonizovať svoje budúce pracovné programy, aby docieľená kompatibi- lita sa nenarušila, ale zostala zachovaná.

Uvedené ciele sa dosahovali pomocou viacerých čiastkových projektov zamera- ných na krátkodobý alebo dlhodobý časový horizont. Podľa dokumentu s názvom Memorandum zrozumiteľnosti (Memorandum of Understanding – MOU), ktorý bol vydaný na základe konvergenčného procesu medzi IASB a FASB v roku 2006 išlo v krátkom časovom horizonte o následné projekty na strane IASB:

- výpožičné náklady (ide konkrétne o zjednotenie vykazovania úrokov, ktoré sa týkajú zriadenia aktív, priblížením *IAS 23 – Výpožičné náklady* riešenia podľa US GAAP),
- spoločné podniky.
- vládne dotácie,
- segmentové vykazovanie.

Na strane FASB (Financial Accounting Standards Board) ide v prípade projek- tov krátkeho časového horizontu o tieto oblasti:

- možnosťou oceniť pomocou reálnej hodnoty,
- investície do nehnuteľností,
- výskum a vývoj,
- následné udalosti.

Spoločnými projektami môžu byť:

- zníženie hodnoty,
- dane zo zisku.

Čo sa týka projektov zameraných na dlhodobé hľadisko, tak Bohušová (2008, s. 18) ich zhrnula a tak by sa malo výkazníctvo zblížovať v týchto oblastiach:

- podnikové kombinácie,
- koncepčný rámec,
- pokyny k oceňovaniu reálnou hodnotou,
- zverejňovanie účtovnej závierky,
- zamestnanecké pôžitky po skončení pracovného pomeru,

- účtovanie výnosov,
- záväzky a vlastný kapitál,
- finančné nástroje,
- odúčtovanie,
- konsolidácia jednotky zakladanej pre zvláštne účely,
- nehmotné aktíva,
- leasingy.

Môžeme ešte poznamenať, že ako sme skôr spomínali, tak v rámci prebiehajúceho konvergenčného procesu medzi FASB a IASB bol dňa 27. 2. 2006 vydaný dokument s názvom Memorandum zrozumiteľnosti. V ňom obidvaja tvorcovia potvrdzujú ich dlhodobý strategický cieľ, ktorý sa týka vytvorenia vysoko kvalitných a globálnych účtovných či finančných štandardov. (Mokošová a Vašek 2006, s. 55)

4.2 Konvergencia leasingu

Podľa súčasného prístupu môžu byť podobné transakcie vyhodnotené úplne odlišným spôsobom. Táto skutočnosť môže nastať pri hodnotení finančnej situácie ako nájomcu, tak aj prenajímateľa. Je veľkým problémom, ak podobné zmluvy môžu byť aj napriek rešpektovaniu požiadaviek medzinárodných účtovných výkazov vyhodnotené u jedného subjektu ako operatívny leasing a u iného subjektu ako finančný leasing. Pritom operatívny leasing u nájomcu nevedie k rozpoznaní aktíva a záväzku a pri finančnom leasingu sú u nájomcu rozpoznané aktíva a záväzok. Niekedy môže vykazujúca jednotka naschvál vykázať leasingovú zmluvu tak, aby vykázala finančnú pozíciu a výkonnosť ako si sama predstavuje. Čiže podľa toho či chce aktíva a záväzky nadhodnotiť prípadne podhodnotiť. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 162) Takým to spôsobom si následne spoločnosti upravujú aj ukazovatele finančnej stability. Preto sú účtovné závierky pre investorov, veriteľov alebo iných užívateľov nedôveryhodné. Taktiež IFRS sú si vedomé, že účtovné modely leasingu, ktoré požadovali klasifikáciu leasingovej zmluvy ako finančný alebo operatívny leasing, nespĺňali požiadavky investorov či analytikov. Dôvodom je ich nepresná reprezentácia leasingových zmlúv, pričom takým spôsobom môžu vynechať dôležité informácie ohľadom významných aktív a záväzkov, ktoré vyplývajú z operatívneho leasingu.

Kvôli spomínanému problému bolo nutné vytvoriť určité opatrenia. Preto bol vydaný koncept ED/2010/9, ktorý bol prvý spoločný projekt v rámci konvergenencie medzi US GAAP a IAS/IFRS. Uvádza to tak napríklad aj Kubaščíková (2012). Týmto konceptom sa výrazne zmenili požiadavky pre nájomcu a prenajímateľa vo vykazovaní leasingu. Konkrétne FASB sa zmieňuje, že SEC vydala správu už v roku 2005, v ktorej odporučila, aby sa zmenili účtovné pod-

mienky pre leasing. Zaoberali sa tým najmä preto, aby zabezpečili väčšiu transparentnosť vo finančnom vykazovaní.

Ide teda o odstránenie problému, na ktorý poukazuje aj Kubaščíková (2012). V spomínanom účtovnom modeli je pri operatívnom leasingu podhodnotený majetok a taktiež záväzky. Háčik je aj vo veľkej miere subjektivity pri klasifikácii leasingu. Potvrďuje to taktiež BVR Library (2013). Možnosť nezachytenia majetku v súvahe znamená, že finančné výkazy neodrážajú dostatočne reálnu finančnú situáciu v spoločnosti. A to priamo súvisí aj s ocenením danej firmy. Dôsledkom takto upravovaných informácií je, že viacerí užívatelia, ako napríklad finanční analytici alebo aj veritelia, si upravujú finančné výkazy pre svoje interné potreby. Robia to tak, aby aktíva aj záväzky boli znázornené bez ohľadu na model leasingu. Majú z toho dôvodu k dispozícii lepšie porovnanie pre ich posudzovanie finančnej a výnosovej pozície daných spoločností. (Dubský, Kocurková 2013)

Avšak je dôležité zamyslieť sa nad skutočnosťou, na ktorú poukazujú aj Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček (2013, s. 165). Ide o to, že možnosti „mimo súvahového financovania prostredníctvom operatívneho leasingu a možnosť vykazovať vyššiu výkonnosť, než aká zodpovedá realite, spoločne s možnými daňovými výhodami“ sú pravdepodobne príčinami celosvetovo rastúcej obľúbenej leasingu. Je totižto veľkou výhodou operatívneho leasingu, že sa nemusí uvádzať v súvahe. Dokonca nie len flexibilita operatívneho leasingu prispieva k jeho obľúbenej, ale aj skutočnosť, že sa ním dajú obísť interné limity pre investície. Navyše, zadlženosť spoločnosti pôsobí priaznivejšie ako pri použití priamej investície či finančného leasingu. Môže tak nastať situácia, že výrazne poklesne záujem o tento spôsob financovania. (Hrivnák 2013) Takže ak upravené nové metódy obmedzia spomínané možnosti a navyše sa budú zdať náročné, tak môže dôjsť až k veľkému poklesu záujmu o leasing. Čiže terajšia snaha o zlepšenie informovanosti z účtovných leasingov môže predstavovať hrozbu pre leasingové spoločnosti.

4.3 Exposure a re-exposure draft

Snaha o spojenie prístupov v rámci účtovania leasingu podľa IFRS a podľa US GAAP sa má vyvinúť až do spoločného úplne nového štandardu vykazovania leasingu. Toho názoru je aj Cvečková (2012). Hlavným cieľom zmeny štandardov je teda vytvoriť podmienky na to, aby boli vykazované informácie, ktoré budú porovnateľné pre užívateľov účtovných výkazov. Ide taktiež o to, aby sa zlepšila „transparentnosť zverejňovaných informácií“ na strane účtovných jednotiek. Jednoducho povedané, IASB a FASB chcú dosiahnuť aby sa aj operatívny leasing objavil v účtovných výkazoch nájomcu nie len finančný leasing. Taktiež ide o to aby aj u prenajímateľa bolo jasné, že daný majetok prenajíma prostredníctvom operatívneho leasingu. Na základe týchto poskytnutých informácií bude investorom, veriteľom a aj iným používateľom účtovných záznamov jasné v akej finančnej situácii sa firma nachádza.

Nový návrh účtovného štandardu IFRS Leasingy tak výrazne poznačí vykazovanie leasingov. Uvádza to tak aj CFO (2013). Spomínaná zmena ovplyvní súvahu, výkaz ziskov a strát a aj výkaz cashflow a to ako pre nájomcov, tak aj pre prenajímateľov. Najzávažnejšou zmenou bude skutočnosť, že prakticky všetky dlhodobé prenájmy, ktoré presahujú 12 mesiacov, a spĺňajú definíciu leasingu budú mať povinnosť byť kapitalizované do majetku aj do záväzkov. Bude sa to teda týkať taktiež operatívneho leasingu, ktorý doteraz nemusel byť vykazovaný v súvahe. Metóda zaznamenávania finančného aj operatívneho leasingu do majetku nájomcu, ako hovorí Svoboda (2010, s. 344), je stále viac žiaduca. Je to tak najmä preto, že hlavným cieľom účtovníctva je dávať relevantné informácie, ktoré sú pre ekonomické rozhodovanie dôležité. Je preto dosť podstatné pre užívateľov účtovnej závierky vedieť, či sú aktíva zachytené v majetku nájomcu alebo prenajímateľa. Ide totižto o celkom významnú sumu. Podľa niektorých odhadov je po celom svete prenajímaný majetok v hodnote 1,24 trilióna USD formou operatívneho leasingu. Túto informáciu môžeme ešte doplniť, že takéto aktíva významne prispievajú k úspechu podnikania nájomcu. Prinášajú mu ekonomický prospech, avšak nie sú zachytené vo vyhlásení nájomcovej finančnej pozícii. Preto by niektoré nové navrhované metodiky mohli tento nedostatok odstrániť. (Svoboda 2011, s. 69)

Exposure draft ED/2010/9 hlavne navrhuje, aby nájomcovia a prenajímateľa aplikovali „right-of-use“ model pre účtovanie všetkých leasingov. Výnimkami by boli akurát leasingy biologických a nehmotných aktív, leasingy na hľadanie alebo využitie prírodných zdrojov a leasingy do investičného majetku. Pre leasingy, ktoré sú však zahrnuté v návrhu IFRS to znamená:

1. nájomca uzná aktívum, ktoré predstavuje právo používania prenajatý majetok počas trvania doby leasingu (right-of-use), a tiež záväzok platiť leasingové splátky;
2. prenajímateľ by uznaním aktíva predstavoval jeho právo na leasingové splátky, a podľa jeho vystavovaniu sa rizík alebo benefitov, ktoré sú spojené s leasingom, by:
  - 2.1. uznal leasingový záväzok, zatiaľ čo by aj naďalej uznával podkladové aktívum (performance obligation approach);
  - 2.2. odúčtoval práva na podkladové aktívum, ktoré je prenesené na nájomcu a naďalej vykazuje zostatkové aktívum, ktoré predstavuje jeho práva na podkladové aktívum ku koncu trvania doby leasingu (derecognition approach).

Navrhované riešenie od IASB a FASB sa snažilo eliminovať subjektívne pohľady na klasifikáciu leasingu. Na druhej strane ale vzniká námietka, že predložené riešenia sú pomerne zložité. Je to najmä z dôvodu častejšieho preskúmania. Vznikla však štatistika, že až 70% opýtaných respondentov verí tomu, že povinnosť podávať správy o zmluvách operatívneho leasingu komplikuje metódy, ktoré mali pôvodne jednoduché účtovné riešenie. Môže tak dôjsť až k zníženiu zá-

ujmu o operatívny leasing. Túto možnosť sme však už spomínali skôr. (Svoboda 2011, s. 75)

Po viac ako dvoch rokoch diskusií bol v máji 2013 vydaný výbormi IASB a FASB prepracovaný pracovný návrh štandardu ohľadom leasingu. Píšu o tom aj v článku od PwC (2013). Tento nový pracovný návrh sa pokúšal zlepšiť mnohé kritizované pripomienky, ktoré boli k návrhu vydanom v roku 2010. Najskôr sa zdalo, že nový navrhovaný model bude jednoduchší oproti predošlému návrhu. Mohlo by sa tým ale podhodnotiť „význam povinnosti identifikovať a vykazovať majetok a záväzky súvisiace so všetkými lízingovými vzťahmi, ako aj význam potreby prehodnotiť, ktorý z účtovných modelov treba uplatniť na rozdielne typy lízingu“. Čo sa týka zverejňovania, tak nový navrhovaný model bude však požadovať dôkladnejšie zverejnenia na rozdiel od existujúcich štandardov. Toto zverejnenie bude podrobnejšie ako kvalitatívne, tak aj kvantitatívne.

Podľa novšieho prepracovaného exposure draft, ktorý bol vydaný v roku 2013 je hlavnou zásadou, že účtovná jednotka by mala uznať aktíva a aj záväzky, ktoré vyplývajú z uzavretej leasingovej zmluvy. To má byť zlepšenie oproti predchádzajúcim leasingovým požiadavkám, ktoré u mnohých nájomcoch nevyžadujú uznanie leasingových aktív a záväzkov. Takže podľa tejto zásady by nájomca mal uznávať aktíva a záväzky z leasingu s maximálnou dobou viac ako dvanásť mesiacov. Nájomca tak vykáže záväzok ako platbu z leasingu (leasingový záväzok) a právo na používanie aktíva, čo je vlastne právo na používanie leasingového aktíva, (podkladové aktívum) za dobu trvania leasingu. Dôležité je taktiež, že rozpoznanie, meranie a vykazovanie nákladov a peňažných tokov, ktoré plynú nájomcovi z leasingu bude závisieť od toho, či nájomca spotrebuje viac ako je nevýznamná časť ekonomických prínosov, ktoré boli do podkladového aktíva vložené. Čiže pre praktické účely bude tento prístup často záležať na povahe podkladového aktíva.

Napriek tomu, že IASB a FASB stále rokuje ohľadom konvergenencie leasingu, tak sa odporúča aby vedenie už pomaly začalo „posudzovať dopady návrhov na existujúce zmluvy a svoju obchodnú prax“. (PwC 2013)

4.4 Operatívny leasing z pohľadu prenajímateľa

Na začiatok môžeme stručne uviesť, že aktívum je zaznamenané v súvahe prenajímateľa. Ten následne účtuje o výnosoch z operatívneho leasingu rovnomerne počas celej doby trvania leasingu. Spomínajú to tak aj v publikácií od EY (2013). To avšak platí za podmienky, že neexistuje iný, lepší spôsob pre rozvrhnutie výnosov z prenájmu.

Avšak veľkým problémom tvorby koncepcie z pohľadu prenajímateľa je skutočnosť, že nové prístupy vyplývajúce zo zachycovania nie fyzického aktíva, ale z práva používať majetok, bol hneď zo začiatku projektu riešený iba pre stranu nájomcu. A až potom sa navrhli základné metodické postupy pre prenajímateľa, ktoré by boli symetrické voči vykazovaniu na strane nájomcu. IASB a FASD tak postupne rozvíjali dva hlavné smery pre vykazovanie na strane prenajímate-

ľa. Ide o nasledujúce (Bohušová, Svoboda, Nerudová, Boček 2013, s. 201, Smith 2010):

- Prvou je metóda odúčtovania (derecognition approach). Podľa tohto účtovania bolo celé aktívum odúčtované a nahradené pohľadávkou. Je to ale zložitejšie, a preto bude podľa novšieho systému mnoho prenajímateľov môcť odúčtovať iba časť podkladového aktíva. Problematickejšie však je, že s viacnásobným leasingom jedného aktíva to povedie vo výsledku k sumarizácii pohľadávok, čo môže prevýšiť pôvodnú hodnotu podkladového aktíva. Preto sa rada po rokovaní zhodla, že nebude odúčtované celé aktívum, ale pôjde o časť majetku, ktorá bude prevedená na nájomcu, a bude tak nahradená pohľadávkou. Zjednodušene ide teda o to, že časť predmetu leasingu, čo je fyzické aktívum, sa prevedie počas stanovenej doby na nájomcu.
- Druhá metóda prišla podľa tejto stránky ako riešenie predchádzajúceho problému s derecognition approach. Išlo o metódu vytvorenia nového práva a záväzku (performance obligation approach). Aktívum zostane k dispozícii nájomcovi. Ide o úver, ktorý je odpisovaný počas trvania leasingovej zmluvy, založený na plynutí času alebo na používaní majetku. Túto metódu môžeme ale popísať aj ako prístup, v ktorom je oddelené fyzické aktívum od práva na používanie daného aktíva. Pritom avšak fyzické aktívum nie je prenajímateľovi počas doby leasingovej zmluvy odobraté.

Takže v prípade leasingu, kde si prenajímateľ ponecháva významnú časť rizík a benefitov spojených s podkladovým predmetom leasingu, by mal použiť performance obligation approach. Vo všetkých ostatných prípadoch, keď to tak nie je, by prenajímateľ mal použiť metódu derecognition approach. Definujú to takým spôsobom napríklad aj BDO (2010) a taktiež na stránkach HLB GRAVIER, LLP.

Rada sa ale rozhodla prijať hybridný prístup k účtovaniu leasingu u prenajímateľa. Tak to aspoň uvádza v IFRS skupina analytických zástupcov z júna 2010. Ako bolo už uvedené skôr, prenajímateľ bude mať povinnosť postupovať podľa performance obligation approach ak riziká a prínosy spojené s podkladovým aktívom sú významné. Derecognition approach tak bude používať pri zachytávaní ostatných leasingov. Výsledkom hybridného prístupu by bolo, že na väčšinu zmlúv o operatívnom leasingu by bol aplikovaný performance obligation approach. Derecognition approach by tak bol použitý na väčšinu existujúcich finančných leasingov.

Prenajímateľ, ktorého podnikateľský model je zameraný hlavne na vykazovanie výnosov z aktívneho spravovania podkladových aktív, čiže je pre neho primárnym rizikom riziko aktív, by mal aplikovať podľa ED/2010/9 performance obligation approach. Ide napríklad o prenajímateľa, ktorý prenajíma aktívum viacnásobne počas životnosti majetku, alebo prípadne majetok na konci leasingu predá. Naopak, ak prenajímateľ, ktorého podnikateľským modelom je prenájať aktívum raz počas doby jeho životnosti, a jeho primárnym rizikom je tak úve-

rové riziko, by mal použiť skôr derecognition approach. Takýmto prenajímateľom môže byť výrobca alebo predajca, ktorý využíva leasing ako alternatívny spôsob získania hodnoty z majetku, ktorý by za iných okolností predali. (Bohušová a Svoboda 2013, s. 884)

Členovia IASB viac preferujú používanie účtovania podľa derecognition approach. Na rozdiel od toho členovia FASB uprednostňujú viac účtovanie podľa performance obligation approach. FASB avšak navrhol, že zmluvy, ktoré vystavil prenajímateľ s rizikom výraznej variability výnosov počas doby trvania leasingu by mali byť účtované podľa modelu performance obligation approach. Napriek tomu však niekoľko členov IASB uprednostňuje derecognition approach (Delloitte 2010)

4.4.1 Postupy podľa exposure draft ED/2010/9

4.4.1.1 Performance obligation approach

Prenajímateľ si ponechá podkladové aktívum vo svojom výkaze o finančnej situácii a uzná pohľadávku a záväzok. Úrok je časovo rozlíšený na pohľadávky a výnosy sú uznané ako plnenie záväzku počas doby trvania leasingu. Takým spôsobom je tento prístup stručne definovaný skupinou analytických zástupcov z júna 2010 na stránkach IFRS.

V danom prípade je prenajímaný majetok chápaný ako ekonomický zdroj. Súhlasia s týmto tvrdením aj Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček (2013, s. 202). K jeho využívaniu prenajímateľ iba udeľuje právo na užívanie nájomcom. Čiže prenajímateľ nestráca kontrolu nad predmetom leasingu počas celej doby trvania leasingovej zmluvy. Nie je tak žiaden dôvod na odúčtovanie majetku z aktív. Fyzické aktívum tak ostáva zachytené vo výkaze o finančnej pozícii prenajímateľa a ten naďalej pokračuje v jeho odpisovaní počas celej doby ekonomickej životnosti majetku. Potvrďuje to aj zverejnené rozhodnutie rady z mája 2010, ktoré hovorí, že prenajímateľ má jedinú povinnosť. A to povoliť nájomcovi užívať predmet leasingu počas doby trvania prenájmu. Táto povinnosť musí byť splnená a výnosy z toho plynúce majú byť uznané a to taktiež počas celej doby trvania leasingu. Bohušová a Svoboda (2013, s. 884) vo svojom článku túto skutočnosť ešte dopĺňajú. Prenajímateľ má totiž aj povinnosť dodržať obsah nájomnej zmluvy a to aj v prípade, že sa zmenia trhové podmienky. Môže ísť napríklad o zmenu trhovej ceny majetku, dostupnosť aktíva alebo rôzne iné faktory. Podstatou tohto prístupu je vlastne predpoklad, že prenajímateľ vytvára nové právo, ktoré je oddeliteľné od príslušného aktíva. Tomuto právu tak zodpovedá aj vznik rozpoznateľného nového záväzku. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 202)

Prenajímateľ má povinnosť ku dňu vzniku leasingu zmerať svoje právo na leasingové platby v súčasnej hodnote očakávaných inkasovaných leasingových platieb, ktoré budú diskontované sadzbou, ktorú prenajímateľ použil pre nájomcu. Je to spomenuté aj v článku od BDO (2010). Pripočítajú sa k tomu aj akékoľvek počiatkové priame náklady prenajímateľa. Ide konkrétne o náklady,

ktoré sú nevyhnutné a priamo súvisia so získaním alebo vznikom nájomnej zmluvy, a ktoré by nevznikli, keby sa nevykonala leasingová transakcia. Leasingový záväzok bude meraný podľa vypočítanej hodnoty prijatých leasingových platieb, na ktoré má prenájomca právo.

S predchádzajúcim tvrdením súhlasí aj ED 2010/9. V ňom sa ďalej píše, že po dátume začiatku leasingu má prenájomca povinnosť merať:

- právo k prijatým leasingovým splátkam, či pohľadávkam leasingových splátkam, v zostatkovej hodnote s použitím metódy efektívnej úrokovej miery;
- zostávajúce leasingové záväzky, ktoré sú stanovené na základe vzoru používania podkladového aktíva nájomcom. Avšak v prípade, že prenájomca takto nevie spoľahlivo určiť zostávajúce leasingové záväzky, tak použije metódu rovnomerných odpisov.

ED 2010/9 popisuje aj iné ako lineárne metódy na určenie zostávajúcich leasingových záväzkov. Ide o nasledujúce dve:

- Výstupná metóda. V tejto metóde je vzor používania podkladového aktíva založený na počte vyrobených jednotiek nájomcom.
- Vstupná metóda. V nej je vzor používania podkladového aktíva je založený na úsilí, ktoré bolo vynaložené nájomcom k dnešnému dňu (napríklad to môžu byť použité stroje hodiny). Sleduje sa to podľa celkovej očakávanej snahe, ktorá bude vynaložená počas celej doby prenájmu.

Vykazovanie môžeme popísať ako analogické k postupu u nájomcu. Tvrdia to taktiež Bohušová a Svoboda (2013, s. 884). Existuje odporúčenie, že tento záväzok oceníme vo výške súčasnej hodnoty predpokladaného nájomného. Následne je znižovaná pohľadávka počas obdobia, kedy sú leasingové zmluvy postupne inkasované, a do výsledku obdobia je zaúčtovaný úrokový výnos. Záväzok je na druhej strane odpisovaný do bežných výnosov z leasingu počas trvania prenájmu, a to rovnomerne. Tento spôsob sa používa za predpokladu, že nie je nájdenejší lepší spôsob pre zaznamenanie úbytku hodnoty. Bohušová a Svoboda spolu s Nerudovou a Bočkom (2013, s. 202) sa k tejto téme vyjadrujú rovnako aj vo svojej knihe. Navyše môžeme ešte povedať, že záväzok by sa nemal vykazovať ako skutočný. Mal by byť považovaný skôr za niečo ako časové rozlíšenie. Napríklad by mohlo ísť o výnos budúcich období.

Prenájomca má povinnosť podľa ED 2010/9 predložiť vo výkaze o finančnej pozícii nasledujúce položky:

- podkladové aktívum;
- právo na prijatie leasingových platieb, leasingové pohľadávky;
- záväzky z prenájmu;
- súčet týchto bodov ako čistá nájomná pohľadávka alebo ako čistý nájomný záväzok.

Podľa ED/2010/9 by prenajímateľ mal ešte počas doby trvania leasingu uznať nasledujúce položky do zisku alebo straty:

- úrokové výnosy z práva na získanie nájomného, čiže z leasingovej pohľadávky;
- príjem z leasingu ako splnený leasingový záväzok;
- akékoľvek zmeny v leasingových záväzkoch, ktoré vyžadujú byť uznané vo výkaze ziskov a strát;
- prípadné straty týkajúce sa práva na získanie nájomného, teda straty z leasingových pohľadávok.

Článok na BDO (2010) k predchádzajúcim bodom ešte dopĺňa, že prenajímateľ by mal uznať do ziskov alebo strát ešte aj odpisy podkladového aktíva.

Tieto sumy by mali byť uznané oddelene od ostatných úrokových výnosov, príjmov a odpisov.

4.4.1.2 Derecognition approach

Derecognition approach preberali aj na stretnutí IASB v máji 2010, ktoré je zverejnené na stránka IFRS. Rada tu diskutovala o tomto alternatívnom prístupe k účtovaniu u prenajímateľa. Pripustili dva možné modely, ktoré by prenajímateľ mohol používať. Išlo o model plného odúčtovania a model s čiastočným odúčtovaním. Podľa tohto zápisu zo stretnutia sa rada predbežne rozhodla prijať model s čiastočným odúčtovaním. Podľa predbežného rozhodnutia z júna 2010 rada určila, že v prípade derecognition approach sa bude postupovať nasledovne. Prenajímateľ uzná pohľadávku a odúčtuje časť podkladového aktíva, ktoré predstavuje právo na jeho používanie. Dané podkladové aktívum prevedie následne na nájomcu. V dôsledku prevodu prenajímateľ uznáva taktiež príjmy a výdavky, ktoré boli spojené s leasingovým začiatkom. Ak nastane situácia, že účtovná hodnota podkladového majetku je nižšia ako jeho reálna hodnota, tak vzniknutý zisk bude uznaný na leasingovom začiatku. Môže sa to stať napríklad pri leasingu výrobcov či obchodníkov, ktorí obnovený leasing vykazujú v historických cenách. Úrok pri tomto prístupe je časovo rozlíšený na pohľadávky. Stručný náčrt z augusta 2010 sa vyjadruje o tejto problematike rovnako. Požadujú totiž odúčtovanie časti podkladového aktíva zo súvahy prenajímateľa a následné uznanie práva na nájomné.

Podstatu tohto prístupu je, že „prenajímateľ prakticky vymieňa celé, alebo iba časť aktíva za právo na inkasovanie nájomného – teda pohľadávku, ktorá je vykazovaná počas celej doby nájomnej zmluvy“. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 203). Tento prístup teda vedie k už spomínanému odúčtovaniu majetku z aktív prenajímateľa. Dôvodom je, že prenajímateľ predal právo na používanie aktíva počas trvania leasingovej zmluvy a tak už nemá právo majetok používať a preto by fyzické aktívum mal odúčtovať zo svojich aktív. Derecognition approach vedie taktiež k vzniku pohľadávky ako finančného aktíva a prípadne po skončení leasingu aj k vzniku očakávanej zostatkovej hodnoty ak-

tíva, čiže jeho reziduálnej hodnoty, ako nefinančné aktívum. Z pohľadu súvahy je táto metóda veľmi podobná terajšiemu spôsobu nakladania s leasingovými zmluvami, ktoré vedú k predaji aktíva podľa platných US GAAP a IAS 16. Je tu však podstatný rozdiel. Ide o to, že prenajímateľ môže z aktív odúčtovať aj iba časť podkladového aktíva a zostávajúcu časť hodnoty majetku prípadne ponechať vo svojich aktívach.

Podľa ED 2010/9 má prenajímateľ k počiatočnému dňu leasingu povinnosť:

- uznať právo na nájomné vo výkaze o finančnej pozícii;
- odúčtuje časť účtovnej hodnoty podkladového aktíva z výkazu o finančnej pozícii, ktorá predstavuje právo nájomcu na používanie majetku počas doby trvania leasingu;
- preklasifikovať zostatkovú účtovnú hodnotu časti podkladového aktíva, ktoré si prenajímateľ ponecháva;

Okrem vyššie uvedených povinností k počiatočnému dňu leasingu musí, prenajímateľ zmerať svoje právo na nájomné v súčasnej hodnote, diskontovať mierou použitou od prenajímateľa nájomcovi a taktiež musí zmerať všetky priame náklady, ktoré vznikli prenajímateľovi. Spomínajú to takým spôsobom aj BDO (2010). K tomu musí prenajímateľ zmerať ešte podľa ED 2010/9 zostávajúce aktívum v pridelennej účtovnej hodnote podkladového aktíva.

Vzorec na toto zmeranie, alebo teda preklasifikovanie časti podkladového aktíva, ktoré sa robí na začiatku leasingu uvádzajú vo svojom článku Bohušová a Svoboda (2013, s. 884).

$$= \frac{\left(\frac{\text{reálna hodnota k právu na získanie nájomného} \times \text{účtovná hodnota podkladového aktíva}}{\text{reálna hodnota podkladového aktíva}} \right)}{\text{reálna hodnota podkladového aktíva}} \quad (5)$$

Neskôr, po dátume začiatku leasingu, musí prenajímateľ podľa ED 2010/9 naďalej merať svoje právo na prijaté leasingové splátky v zostatkovej hodnote a to s použitím metódy efektívnej úrokovej sadzby. Prenajímateľ nemusí znovu premeriavať zostatkové aktívum, ale to iba ak nedôjde k následnému prehodnoteniu obdobiu trvania leasingu alebo porušeniu aktíva.

Prenajímateľ by však podľa ED/2010/9 mal prehodnotiť účtovnú hodnotu, jeho práva na nájomné z každého leasingu pokiaľ skutočnosti alebo okolnosti naznačujú, že by došlo k významnej zmene pohľadávok (práva na obdržanie nájomného) od predchádzajúceho obdobia. Zmeny môžu nastať v dôsledku prehodnotenia dĺžky leasingovej doby a/alebo podmieneného nájomného či ďalších čiastok, ktoré sa môžu stať pohľadávkou. V prípade, že by nastala zmena v dĺžke leasingovej doby čo by zmenilo zostatkové aktívum, tak by prenajímateľ alokoval zmenu k časti majetku, ktorá bola odstránená a časti, ktorá bola ponechaná ako zvyškové aktívum. Pre ostatné zmeny, pričom predpokladáme hlavne podmienené nájomné a/alebo zostatkovú hodnotu záruk a očakávané platby v rámci

termínu sankcií, všetky súvisiace zmeny v hodnote práva na nájomné budú uznané priamo do výkazu ziskov a strát.

Čo sa týka zverejnenia, tak podľa článku od Ernst & Young (2010) prenajímateľ musí predložiť leasingové pohľadávky oddelene od ostatných finančných aktív a zostatkové aktíva od ostatných aktív v rámci nehnuteľností, strojov a zariadení.

Do ziskov alebo strát musí prenajímateľ podľa ED 2010/9 uznať nasledujúce položky:

- leasingový príjem, ktorý reprezentuje súčasnú hodnotu leasingových platieb a leasingové náklady, ktoré predstavujú náklady na časť podkladového aktíva, ktoré je odstránené k počiatočnému dňu leasingu;
- úrokové príjmy z práva na nájomné;
- leasingové príjmy a leasingové náklady na určité prehodnotenia doby trvania leasingu, ktoré sú požadované;
- všetky zmeny ohľadom práva na nájomné, ktoré vyplývajú z prehodnotenia očakávaného množstva podmieneného nájomného a očakávané platby v rámci termínu možných sankcií a zostatkovej hodnoty sankcií;
- všetky straty zo zhoršenia práv na nájomné alebo zostatkového aktíva.

Prenajímateľ bude prezentovať leasingové príjmy a leasingové výdaje vo výkaze ziskov a strát v oddelených položkách alebo v jednej položke podľa obchodného modelu. Výrobcovia, predajcovia alebo iný, ktorý používajú leasing iba ako alternatívny spôsob získania hodnoty tovaru, ktorý by inak predali, môžu zverejňovať leasingové príjmy a výdaje v samostatných riadkoch. Ak je ale obchodným modelom prenajímateľa používať leasing k zaisteniu financovania, tak by mal leasingové príjmy a výdaje vykazovať netto v jednom riadku. Okrem toho úrokové príjmy z práva na nájomné sa vykazujú samostatne od ostatných úrokových výnosov. (Ernst & Young 2010)

4.4.2 Postupy podľa re-exposure draft ED/2013/6

Najvýznamnejšou zmenou oproti predchádzajúcemu exposure draft z roku 2010 je návrh na dva rôzne modely vykazovania nákladov pre rozličné typy leasingu. Uvádzajú to tak aj PwC (2013). Ide o typ A a typ B. Pri type A sa bude uplatňovať návrh z roku 2010, ktorý je veľmi podobný terajšiemu spôsobu účtovania o finančnom leasingu s výsledným zvýšením nákladov na začiatku nájmu. Keďže si uvedomovali aj praktické ťažkosti, ktoré sú spojené s prístupom, tak výbory navrhli „sériu predpokladov v závislosti od charakteru podkladového aktíva“. Podľa týchto predpokladov sa má za leasing typu A považovať leasing iného majetku ako nehnuteľnosti. Môžeme si pod tým predstaviť napríklad dopravné prostriedky alebo zariadenia. Doba prenájmu tohto majetku však nesmie predstavovať nevýznamnú časť celkovej ekonomickej životnosti podkladového aktíva. Prípadne ak súčasná hodnota pevných leasingových splátok je nevýznamná v porovnaní s reálnou hodnotou podkladového aktíva. Avšak pri hmot-

nom majetku sa veľmi často stáva, že je pomerne veľký pokles hodnoty už v prvých rokoch odpisovania. Z toho dôvodu sa odporúča aby sa väčšinou aj kratšie leasingové zmluvy hmotného majetku zaradili do tejto skupiny. (Bohušová, Svoboda, Nerudová a Boček 2013, s. 177)

Druhým typom je typ B. Pri tomto sa bude uplatňovať model rovnomerného vykazovania nákladov. Spomínajú PwC (2013). Je to podobné ako terajší spôsob vykazovania operatívneho leasingu. Podľa predpokladov, ktoré navrhli výbory bude považované za typ B leasing nehnuteľností. Avšak iba ak doba prenájmu reprezentuje „významnú časť zostatkovej životnosti nehnuteľnosti alebo ak súčasná hodnota leasingových splátok nepredstavuje takmer celú reálnu hodnotu nehnuteľnosti“. Prístup, ktorý sa ale bude aplikovať, závisí od skutočnosti, či nájomca získa alebo spotrebuje viac než nevýznamnú časť podkladového aktíva. V tomto spomínanom prípade sa bude leasing pokladať za leasing typu A. V opačnom prípade pôjde o leasing typu B.

Účtovníctvo aplikované u prenajímateľa je podľa ED/2013/6 závislé od skutočnosti, či sa predpokladá, že nájomca spotrebuje viac, ako je bezvýznamná časť ekonomických prínosov, ktoré boli vložené do podkladového aktíva. Číže z praktického hľadiska bude tento prístup závislý na povahe podkladového aktíva. Pre leasingy, ktoré by prenajímateľ klasifikoval ako typ A, teda majetok iný ako nehnuteľnosť, bude prenajímateľ robiť nasledovné:

1. odúčtuje podkladové aktívum a uzná právo na prijímanie leasingových platieb (leasingové pohľadávky) a zvyšok majetku (reprezentuje právo prenajímateľa uchovať vzťahujúce sa na podkladové aktívum);
2. uzná zodpovedajúci úrok na leasingové pohľadávky a aj na zostatkový majetok ako úrokový výnos počas doby trvania leasingu;
3. rozpoznanie akéhokoľvek zisku, ktorý sa vzťahuje k leasingu v deň začatia.

Podľa ED/2013/6 sa pre leasingy, ktoré sú klasifikované ako typ B, alebo teda leasing nehnuteľností, bude prenajímateľ aplikovať prístup, ktorý je veľmi podobný terajšiemu operatívne leasingu. Prenajímateľ tak bude robiť nasledujúce kroky:

1. pokračuje v uznávaní podkladového aktíva;
2. uzná príjem z leasingu počas doby trvania leasingu, zvyčajne na lineárnej báze.

V prepracovanom exposure draft ED 2013/6 sa dozvedáme, že pri meraní aktív a záväzkov vyplývajúcich z leasingu by mali prenajímateľ a aj nájomca vylúčiť najvariabilnejšie leasingové platby. Navyše nájomca a prenajímateľ by mal zahrnúť platby, ktoré budú urobené vo voliteľnom období, a to v prípade, že nájomca má významnú ekonomickú motiváciu na možnosť predĺženia leasingovej zmluvy, alebo neuplatní možnosť na vypovedanie leasingovej zmluvy. Podľa tohto prepracovaného návrhu by mala účtovná jednotka poskytnúť zverejnenie dodržovania cieľov, ktoré by mohlo pomôcť používateľom účtovných závierok po-

chopiť sumu, načasovanie a neistotu peňažných tokov, ktoré vyplývajú z leasingu.

Pracovný návrh leasingu z roku 2013 navrhoval, aby sa návrh uplatňoval na všetky existujúce zmluvy. Čiže navrhovaný postup by sa tak mal vzťahovať taktiež aj na „už existujúce leasingové vzťahy“. Spomína sa to tak napríklad aj v článku od PwC (2013). Z toho dôvodu bude nutné prehodnotiť všetky existujúce prenájmy. Nový model sa môže aplikovať dvoma spôsobmi. Buď sa bude aplikovať retrospektívne v plnej miere alebo prípadne len čiastočne. Za plne retrospektívnym prístupom si môžeme predstaviť, že nájomca a taktiež prenajímateľ by konečný štandard aplikovali od dátumu začatia doby leasingu. Na rozdiel od toho čiastočne retrospektívny prístup povoľuje uľahčenie od niektorých ustanovení. Napríklad dovoľuje nájomcovi používať jednotnú diskontnú sadzbu na celé portfólio leasingu, ktoré bolo predtým klasifikované ako operatívny leasing a ktoré ma podobné vlastnosti. Leasingy, ktoré boli predtým klasifikované ako finančné tak nemusia byť precenené. Deloitte (2014).

Avšak ako uvádza PwC (2013), tak V pracovnom návrhu nie je ale určený dátum účinnosti. Preto sa dá iba očakávať, že konečná podoba štandardu nadobudne účinnosť najskôr v roku 2017. A s týmto termínom nadobudnutia účinnosti súhlasí taktiež Dubovský a Kocúrková (2013). Môžeme však pripustiť aj možnosť, že účinnosť štandardu bude nadobudnutá ešte v neskoršom období, pretože sa v tejto dobe nedá urobiť presnejší odhad. Už sme to však spomínali aj skôr, že proces konvergence medzi IASB a FASB stále nedospel k stanoveným cieľom.

5 Praktická časť

Pre názornú ilustráciu dopadov navrhovaných zmien na výkazy leasingovej spoločnosti som analyzovala výročné správy viacerých leasingových spoločností. Narazila som ale na problém, že ako bolo skôr spomínané, podľa súčasne platného postupu IAS 17 by mali ich výkazy obsahovať informácie o budúcich minimálnych leasingových platbách z operatívneho leasingu a to konkrétne so splatnosťou do jedného roku, so splatnosťou od jedného do piatich rokov a taktiež so splatnosťou nad päť rokov. Ďalej by mali uverejňovať aj informácie o výnosoch, ktoré im v danom období plynuli z operatívneho leasingu a taktiež popis významných leasingových zmlúv. Avšak leasingové spoločnosti niektoré z týchto informácie vo svojich výkazoch neuvádzajú.

Napríklad vo výročnej správe spoločnosti *s Autoleasing, a. s.* neboli uvedené informácie o dohodnutých minimálnych splátkach z operatívneho leasingu. Taktiež ani *LeasePlan Česká republika, s.r.o.* neuvádzajú vo výročnej správe dohodnuté minimálne nájomné z operatívneho leasingu. Neuvádzajú ale ani výnosy, ktoré sa týkajú konkrétne operatívneho leasingu. Finančný a operatívny leasing spojili a vykazujú tak iba v súčte výnosy z leasingových splátok. Spoločnosť *Mercedes – Benz Česká republika s.r.o.* taktiež nemá výročnú správu v súlade s IFRS. V jej prípade nespĺňa ani jednu z troch požiadaviek na vykazovanie podľa medzinárodných účtovných štandardov. Rovnako je na tom spoločnosť *ŠkoFIN, s.r.o.*, ktorá nezverejňuje budúce leasingové platby dohodnuté s nájomcami. Nevykazuje ani výnosy, ktoré sa týkajú operatívneho leasingu. *Toyota Financial Services Czech s.r.o.* síce vykazuje výnosy, ktoré jej plynú konkrétne z operatívneho leasingu, ale rovnako ako už spomínané spoločnosti, neuvádza vo výročnej správe dohodnuté minimálne leasingové platby a ich členenie do troch období. Tak isto je na tom aj spoločnosť *BUSINESS LEASE s.r.o.*, ktorá vykazuje v účtovnej závierke iba výnos vyplývajúci z operatívneho leasingu, ale neuvádza dohodnuté minimálne leasingové nájomné. Spoločnosť *Raiffeisen – Leasing, s.r.o.* vo svojich účtovných závierkach uvádza, že všetok leasing vykazuje ako finančný. Odôvodňuje to tým, že aj keď niektoré zmluvy označí ako operatívny leasing, tak z pohľadu IFRS naplňujú definíciu finančného leasingu. Preto tak o nich aj účtuje. Spoločnosť *GRENKELEASING s.r.o.* svoje výkazy vôbec nevedie v súlade s IFRS. Preto tiež nezverejňuje dohodnuté minimálne leasingové platby, výnosy týkajúce sa nájomného a ani popis významných leasingových zmlúv. Taktiež aj *VB Leasing CZ, spol. s r.o.* nevedie účtovné uzávierky podľa medzinárodných účtovných štandardov. Preto u nej ani nenájdeme informácie, ktoré podľa IFRS musia byť vo výkazoch zverejnené. Spoločnosť *UniCredit Leasing CZ a.s.* mala vo svojich účtovných výkazoch potrebné informácie aby splnila požiadavky na vykazovanie podľa IFRS. Z toho dôvodu sa v praktickej časti zameriame práve na túto spoločnosť.

Následne si zobrazíme spomínané postupy v praxi. Na tento účel použijeme individuálne výročné správy leasingovej spoločnosti UniCredit Leasing CZ a.s. z roku 2010. Ako prvé použijeme súčasne platné postupy podľa normy IAS 17.

Následne si ukážeme ako by to vyzeralo aj podľa návrhov exposure draft a taktiež podľa re-esposure draft.

5.1 UniCredit Leasing CZ, a.s.

UniCredit Leasing CZ, a. s. je nebankovou finančnou spoločnosťou, ktorá má silné finančné zázemie renomovanej európskej bankovej skupiny UniCredit. Vznikla v roku 1991 a od toho času patrí k lídrom trhu. V posledných rokoch je najväčšou a najvýznamnejšou spoločnosťou nebankového financovania v Českej republike.

Má veľmi širokú ponuku produktov a tiež k tomu sprevádzajúcich služieb. Ide napríklad o:

- financovanie osobných a úžitkových automobilov,
- financovanie nákladných automobilov,
- financovanie ostatnej transportnej techniky,
- financovanie poľnohospodárskej techniky,
- financovanie zdravotnej techniky,
- financovanie strojov a technológií,
- operatívny leasing prostredníctvom dcérskych spoločností UniCredit Fleet Management, s.r.o.,
- sprostredkovanie poistenia prostredníctvom dcérskej spoločnosti UniCredit pojišťovací makléřská, spol. s r. o..

Ako teda môžeme vidieť, tak táto spoločnosť ponúka kompletne financovanie hnuteľných vecí. Robí tak pomocou ucelenej škály leasingových a úverových produktov a s tým súvisiacich služieb, vrátane ktorých ponúka aj komplexné poistenie. Spoločnosť sa tak riadi nielen potrebami firiem a podnikov, ale aj súkromných osôb, štátnej správy či prípadne samosprávy.

Od svojho vzniku, ktorý bol, ako sme už spomínali, v roku 1991, po rok 2012 poskytla financovanie v celkovom objeme 157,8 mld Kč. Uzavrela takmer 411 tisíc zmlúv. Osobných automobilov financovala takmer 341 tisíc. Počas tejto doby získala asi 243 tisíc klientov. Z nich je ešte stále aktívnych približne 55 tisíc. V roku 2012 dokonca významne prekročila svoj plán dosiahnutého zisku na daný rok. Jej čistý zisk v roku 2012 tak bol vo výške 387,3 milióna korún. Spoločnosť ale aj tak neustále pracuje na riadení a zefektívňovaní správnych nákladov, ktoré sa je v danom roku podarilo znížiť o 4,1%.

5.1.1 Použité empirické dáta

Spoločnosť UniCredit Leasing CZ, a. s. sa rozhodla, že na základe vyhodnotenia parametru zmlúv bude všetky zmluvy, ktoré predtým vykazovala ako operatívny

leasing, k 1. januáru 2013 reklasifikuje na finančný leasing.¹ Čiže vo svojich výkazoch tak neuvádza údaje, ktoré sa týkajú iba operatívneho leasingu. Preto budeme analyzovať spomínané účtovné postupy do roku 2012. Následne tak analyzujeme individuálnu výročnú správu z roku 2010.

V nami sledovanom roku, čo bol teda rok 2010 mala spoločnosť celkovú hodnotu aktív 17 443 247 tisíc Kč. Pasíva spoločnosti sa skladali z vlastných zdrojov v hodnote 4 443 107 tisíc Kč a taktiež z cudzieho kapitálu v hodnote 12 593 140 tisíc Kč. Výsledok hospodárenia pre daný rok bol pred zdanením 292 138 tisíc Kč a celkový za účtovné obdobie bol vykázaný v hodnote 224 422 tisíc Kč.

Podľa prílohy k individuálnej účtovnej závierky výnosy z operatívneho leasingu dosiahli počas roku 2010 výšku až 439 069 tisíc Kč. Spoločnosť vykazuje v tomto roku medzi pohľadávkami a ostatnými poskytnutými úvermi pohľadávku k operatívne leasingu a to vo výške 23 443 tisíc Kč. Spoločnosť vykazuje medzi dlhodobým hmotným majetkom aj majetok pod operatívnym leasingom. Ten dosahuje hodnotu 1 663 422 tisíc Kč. Oprávky k tomuto majetku sú vo výške 822 185 tisíc Kč. V časti prílohy, ktorá sa zaoberá konkrétne zmluvami o operatívnom leasingu sme sa dozvedeli, že priemerná dĺžka prenájmu majetku je dohodnutá na 3,5 roka. Tieto zmluvy by mali prinášať spoločnosti priebežné výnosy približne vo výške 7,57 %. Úrokové výnosy z operatívneho leasingu sú tak pre UniCredit Leasing CZ, a. s. podľa výnosov z úrokov a podobných výnosov, ktoré sú uvedené v prílohe sú v sume 33 415 tisíc Kč. Čo sa ale týka konkrétne zmlúv o operatívnom leasingu, tak spoločnosť v prílohe uvádza, že pre tento rok vykazuje zmluvy:

- splatné do jedného roku v hodnote 320 496 tis Kč,
- splatné od jedného do piatich rokov v hodnote 404 632 tis Kč,
- splatné viac ako päť rokov v hodnote 848 tis Kč.

---

¹ http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocnizpravy/VZ_2013_CZ.pdf

Tab. 4 Zadanie 2010

2010	Individuálna účtovná závierka (v tis. Kč)
Výnosy z operatívneho leasingu	439 069
Pohľadávky z operatívneho leasingu	23 443
Majetok pod operatívnym leasingom (zriaďovacia cena)	1 663 422
Oprávky k majetku pod operatívnym leasingom	822 185
Priemerná doba prenájmu	3,5 roka
Výnosnosť leasing. zmlúv	7,57%
Úrokové a ostatné výnosy z operatívneho leasingu	33 415
Minimálne splátky operatívneho leasingu dohodnuté z nájomcami:	725 976
• splatné do jedného roku	320 496
• splatné od jedného roku do piatich rokov	404 632
• splatné nad päť rokov	848

5.1.2 Riešenie podľa IAS 17

Podľa súčasne platných noriem IAS 17 je to tak, že prenajímateľ má povinnosť vykazovať vo svojich výkazoch taktiež majetok, ktorý prenajíma formou operatívneho leasingu. Keďže má majetok vo svojej súvahe, tak mu z toho vyplýva povinnosť k nemu účtovať aj prislúchajúce odpisy. Spoločnosť UniCredit Leasing CZ, a. s. majetok prenajímaný formou operatívneho leasingu odpisuje počas doby trvania leasingovej zmluvy do výšky zostatkovej hodnoty. Tou rozumieme odhadovanú reálnu hodnotu predmetu operatívneho leasingu na konci prenájmu.

Spôsob účtovania operatívneho leasingu pre prenajímateľa si zobrazíme v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 5 IAS 17 pre rok 2010

P.č.	Popis	Suma	MD	D
0.	Počiatočná hodnota aktíva	1 663 422	MAJETOK	-
1.	Odpisy	822 185	ODPISY	OPRÁVKY
2.	Priятá splátka za prenájom	23 443	BANKOVÝ ÚČET	POHLADÁVKA
		439 069		VÝNOSY

Vidíme, že ako prvá je naznačená skutočnosť, že prenajímateľ vykazuje vo svojej súvahe majetok, ktorý prenajíma. Preto má aj povinnosť postupne majetok odpisovať.

Prenajímateľ má povinnosť vykazovať taktiež výnosy, ktoré mu plynú z operatívneho leasingu. Zachytáva aj pohľadávku, ktorá mu vzniká k operatívne leasingu. Naproti tomu sa spoločnosti zvyšujú peňažné prostriedky, ktoré sme mi zachytili na účet banky.

Rovnakým spôsobom sa bude v účtovaní pokračovať aj v nasledujúcich rokoch.

5.1.3 Riešenie podľa exposure draft ED 2010/9

Ako prvé si musíme určiť podľa ktorého modelu budeme postupovať, či podľa performance obligation approach alebo podľa derecognition approach.

UniCredit leasing CZ, a. s. je spoločnosťou, ktorá sa zaoberá prenajímaním podkladových aktív. Čiže to znamená, že vykazuje výnosy z aktívneho prenajímania. Spoločnosť si zaobstaráva majetok za účelom viacnásobného prenajímania počas jeho životnosti. Preto sme zvolili ako najvhodnejší model pre vykazovanie performance obligation approach. Prenajímateľ tak nemá povinnosť odúčtovať majetok zo svojich výkazov. Je to najmä preto, že daný majetok je považovaný za ekonomický zdroj výnosov. Prenajímateľ iba udeľuje právo na jeho používanie nájomcom. Nestráca tak kontrolu nad majetkom počas celej doby prenájmu.

Ako by presnejšie vyzeralo účtovanie u prenajímateľa si ukážeme v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 6 Performance obligation approach pre rok 2010

P.č.	Popis	Suma	MD	D
0.	Počiatočná hodnota aktíva	1 663 422	MAJETOK	-
1.	Odpisy	822 185	ODPISY	OPRÁVKY
2.	Vznik pohľadávky na nájomné a záväzku prenechať právo užívať majetok nájomcom	635 955	POHLADAVKA	ZÁVÄZOK
3.	Inkaso nájomného	23 443	BANKOVÝ ÚČET	POHLADAVKA
		33 415		ÚROKOVÝ VÝNOS
4.	Odpis záväzku	181 701	ZÁVÄZOK	VÝNOS Z PRENÁJMU

Ako sme spomínali, tak prenajímateľ si ponechá prenajímaný majetok vo svojich výkazoch. Takže rovnako ako to je aj v súčasných normách IAS 17 má povinnosť odpisovať aj majetok, ktorý prenajíma formou operatívneho leasingu. Avšak na rozdiel od IAS 17 musí podľa performance obligation approach prenajímateľ vykazovať oproti pohľadávke záväzok, ktorý je vo výške súčasnej hodnoty celkového predpokladaného nájomného. Vypočítame to takým spôsobom, že si najskôr vyčíslime súčasnú hodnotu pre nájomné so splatnosťou do jedného roku, potom pre nájomné so splatnosťou od jedného do piatich rokov a nakoniec pre nájomné so splatnosťou nad päť rokov. Následne tieto súčasné hodnoty spočítame.

Súčasná hodnota nájomného so splatnosťou do jedného roku

$$SH1 = \frac{320\,496}{(1 + 0,0757)} \quad (6)$$

$$SH1 = 297\,942$$

Súčasná hodnota nájomného so splatnosťou od jedného do piatich rokov

$$SH2 = \frac{404\,632/5}{(1 + 0,0757)} + \frac{404\,632/5}{(1 + 0,0757)^2} + \frac{404\,632/5}{(1 + 0,0757)^3} + \frac{404\,632/5}{(1 + 0,0757)^4} + \frac{404\,632/5}{(1 + 0,0757)^5} \quad (7)$$

$$SH2 = 326\,811$$

Súčasná hodnota nájomného so splatnosťou nad päť rokov

$$SH3 = \frac{848}{0,0757} \quad (8)$$

$$SH3 = 11\,202$$

Súčasná hodnota celkového dohodnutého nájomného

$$SH = 297\,942 + 326\,811 + 11\,202 \quad (9)$$

$$SH = 635\,955$$

Prenajímateľ bude vzniknutú pohľadávku následne znižovať oproti bankovému účtu, ktorý sa tak bude zvyšovať. Bankový účet navýšime aj o úrokový výnos, ktorý plynie z leasingu.

Vzniknutý záväzok musíme taktiež odpisovať. Urobíme to tým spôsobom, že ho odpíšeme do výnosov, ktoré plynú z operatívneho leasingu. Takto budem znižovať záväzok rovnomerne počas celej doby trvania leasingovej zmluvy. Číže ak je doba leasingu dohodnutá napríklad na tri roky, tak celkový záväzok vydelíme tromi. Každý rok tak znížime záväzok o príslušnú tretinu.

5.1.4 Riešenie podľa re-exposure draft ED 2013/6

Podľa tohto návrhu sa operatívny leasing delí na dva typy.

- Typ A sa používa pri leasingu inom ako nehnuteľnosť. Ide napríklad o prenájom automobilov alebo iných dopravných prostriedkov, či zariadení. Všeobecne sa odporúča, aby sa do tejto skupiny zaraďovali väčšinou kratšie zmluvy na operatívny leasing. Spôsob jeho účtovania je veľmi podobný účtovaniu o finančnom leasingu.
- Typ B sa odporúča pri účtovaní operatívneho leasingu nehnuteľností. Tento spôsob je zas podobný terajšiemu spôsobu účtovania o operatívnom leasingu.

Typ podľa ktorého sa bude pri účtovaní postupovať sa určuje aj podľa toho či nájomca spotrebuje viac ako je nevýznamná časť podkladového majetku. Ak to bude tak, tak sa použije typ A, a v opačnom prípade typ B.

V našom prípade budeme účtovať typom A. Je to z toho dôvodu, že UniCredit Leasing CZ, a. s. sa zaoberá najmä leasingom iným ako nehnuteľnosťí. Prenajíma rôzne typy automobilov a technológií. Taktiež môžeme povedať že nájomca spotrebuje viac ako nevýznamnú časť prenajatého aktíva. Je to vidieť pri porovnaní súčasnej hodnoty nájomného a hodnoty leasingového majetku.

Súčasnú hodnotu nájomného sme si vyčíslili už vyššie. Je to 635 955 tisíc Kč. Hodnotu majetku prenajímaného formou operatívneho leasingu spoločnosť vykazuje v hodnote 1 663 422 tisíc Kč. Vidíme teda, že súčasná hodnota nájomného nie je nevýznamná časť prenajímaného majetku spoločnosti. Znamená to že budeme v spoločnosti UniCredit Leasing CZ, a. s. postupovať pri účtovaní o operatívnom leasingu podľa modelu vykazovania typu A. Je to zobrazené nasledovne.

Tab. 7 Model typu A pre rok 2010

P.č.	Popis	Suma	MD	D
o.	Počiatočná hodnota aktív	1 663 422	MAJETOK	-
1.	Odúčtovanie aktív	1 663 422		MAJETOK
		206 463		ODLOŽENÝ ZISK
		795 882	ZOSTATKOVÁ HODNOTA	
		1 074 003	NÁKLAD	

2.	Vznik pohľadávky	635 955	POHLADAVKA	VÝNOSY Z PREDAJA PRÁVA NA UŽÍVANIE
3.	Inkaso nájomného	23 443	BANKOVÝ ÚČET	POHLADAVKA
4.	Vzniknuté výnosy	33 415	POHLADAVKA ZOSTATKOVÁ HODNOTA	ÚROKOVÝ VÝNOS

Ako prvé sme si naznačili, že prenajímateľ má prenajímaný majetok vo svojej súvahe. Avšak podľa modelu typu A má povinnosť toto aktívum odúčtovať. Urobí to takým spôsobom, že si zníži majetok v jeho celkovej zostatkovej hodnote. Spoločnosť má povinnosť zachytiť aj odložený zisk k reziduálnej zostatkovej hodnote aktíva. Tento bude zahrnutý do aktív spoločnosti po ukončení leasingovej zmluvy.

Vypočítali sme ho takým spôsobom, že sme dali do pomeru súčasnú hodnotu práva na nájomné k hodnote diskontovaného zostatkového aktíva z operatívneho leasingu. Následne sme to vynásobili účtovnou hodnotou reziduálneho aktíva. Aby sme získali konkrétnu hodnotu odloženého zisku, tak sme vypočítanú sumu odčítali od účtovnej hodnoty zostatkového aktíva.

Pri odúčtovaní prenajímaného aktíva sú na proti účtovnej hodnote vyradeného majetku a nerealizovaného zisku zachytené náklady na predaj práva k používaniu predmetu leasingu a zostatkový majetok.

Po odúčtovaní podkladového aktíva má spoločnosť povinnosť priznať pohľadávku a výnosy z predaja práva na používanie, ktorý jej vyplýva z operatívneho leasingu. Urobí tak v celkovej súčasnej hodnote leasingových splátok.

Následne zachytí inkaso leasingových splátok ako zvýšenie bankového účtu oproti poklesu príslušnej časti zo vzniknutej pohľadávky. Nakoniec má povinnosť navýšiť pohľadávku a taktiež zostatkové aktívu o úrokové výnosy z operatívneho leasingu.

5.2 Vplyv na výkazy

Je vidieť, že exposure draft a re-exposure draft sú od súčasného IAS 17 odlišné. Táto odlišnosť sa následne prejaví aj v jednotlivých položkách vo výkazoch spoločnosti UniCredit Leasing CZ, a. s.. To má následne dopad aj na finančné ukazovatele spoločnosti.

Ako prvé si zobrazíme súvahu a výkaz ziskov a strát pre UniCredit Leasing, a. s. za rok 2010. Tieto údaje sme získali z ich výročnej správy.

Tab. 8 Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17

IAS 17	v tis. Kč
Aktíva	17 443 247
AKTÍVA CELKOM	17 443 247
Cudzíe zdroje	12 593 140
Vlastné zdroje	4 850 107
PASÍVA CELKOM	17 443 247

Tab. 9 Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17

IAS 17	v tis. Kč
Výnosy	1 592 819
Náklady	1 300 681
VH pred zdanením	292 138
Daň	67 716
VH za účtovné obdobie	224 422

Z týchto údajov si vypočítame finančné ukazovatele. Použili sme nasledovné:

- **D/E ratio** – čo je pomer cudzieho kapitálu k vlastnému kapitálu. Ide o veľmi dôležitý ukazovateľ pre veriteľov spoločnosti. Ukazuje totiž mieru finančného rizika, ktorú by veritelia museli podstúpiť. Čím je hodnota vyššia, tak tým je vyšší podiel cudzích zdrojov k vlastným, takže rastie aj riziko. Ale taktiež to znamená, že spoločnosť má väčší podiel lacnejších zdrojov financovania, keďže cudzí kapitál je lacnejší oproti vlastnému kapitálu. Zvyšuje sa tak rentabilita vlastného kapitálu. Vo všeobecnosti ale platí, že čím vyšší je tento ukazovateľ, tak tým veriteľ podstupuje vyššie riziko.
- **ROA** – rentabilita aktív. Dáva sa tu do pomeru výsledok hospodárenia pred zdanením k celkovej hodnote aktív spoločnosti. Tento ukazovateľ vyjadruje ako efektívne dokáže podnik využiť svoju majetkovú bázu, alebo teda ako sa spoločnosti darí generovať zisk z dostupných aktív. Takže čím je tento ukazovateľ, tak tým je to pre veriteľov lepšie.
- **ROE** – rentabilita vlastného kapitálu. V tomto prípade sme dávali do pomeru výsledok hospodárenia pred zdanením k vlastnému kapitálu. Ukazovateľ ukazuje aká je ziskovosť firmy vzhľadom na kapitál s ktorým spoloč-

nosť hospodári. Rast tohto ukazovateľa tak predstavuje rast ziskovosti spoločnosti. Tento ukazovateľ môžeme ale zvyšovať aj priveľkým riskovaním. Dalo by sa to použitím finančnej páky, čiže zvyšovaním podielu cudzích zdrojov a tak znižovaním podielu vlastného kapitálu. Čiže môžeme povedať, že s rastom ROE rastie aj rizikovosť.

- **ROC** – rentabilita nákladov. V tomto ukazovateli dávame do pomeru k výsledku hospodárenia pred zdanením náklady, ktoré spoločnosť vykazuje. Vyjadruje, že aký zisk spoločnosť získa z jednej vynaloženej koruny ako nákladu spoločnosti. Čiže je pre spoločnosť dobré, ak je tento ukazovateľ čo najvyšší.

V spomínaných ukazovateľoch sme nepoužívali výsledok hospodárenia za účtovné obdobie najmä z toho dôvodu, že zmeny v postupoch účtovania môžu ovplyvniť aj výšku dane spoločnosti. Pre lepšie porovnanie spomínaných postupov bude preto lepšie ak vo výpočtoch budeme pracovať s výsledkom hospodárenia pred zdanením.

Pre spoločnosť UniCredit Leasing CZ, a. s. boli spomínané finančné ukazovatele pre rok 2010 nasledovné.

Tab. 10 Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa IAS 17

Ukazovateľ	Vzorec	Hodnota ukazovateľa pre IAS 17
D/E ratio	cudzí kapitál/vlastný kapitál	2,5965
ROA	výsledok hospodárenia/aktíva	0,0167
ROE	výsledok hospodárenia/vlastný kapitál	0,0602
ROC	výsledok hospodárenia/náklady	0,2135

Následne si zobrazíme ako vplývali zmeny v postupe účtovania podľa exposure draft ED 2010/9 na výkazy spoločnosti UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010. Môžeme si všimnúť, že v súvahe do aktív spoločnosti pribudla pohľadávka, ktorú mala spoločnosť pri operatívnom leasingu povinnosť vytvoriť. Spoločnosť ale má povinnosť ju znižovať o príslušnú časť každý rok. Je to už zachytené aj v nami upravenej súvahe. Na rozdiel od predchádzajúceho postupu poklesol bankový účet.

Cudzie zdroje nám narástli o výšku vzniknutého záväzku. Ten sme vypočítali ako súčasnú hodnotu nájomného plynúceho z operatívneho leasingu. Rovnako ako vzniknutú pohľadávku, tak aj tento záväzok musí spoločnosť znížiť o časť, ktorá je príslušná k danému obdobiu. Vo vykázanom záväzku je táto skutočnosť už zachytená. Vlastné zdroje sme si upravili, aby zahŕňali výsledok hospodárenia podľa postupu performance obligation approach a nie podľa IAS 17.

Tab. 11 Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach

Performance obligation approach	v tis. Kč
Aktíva	17 004 178
<i>Vzniknutá pohľadávka</i>	612 512
<i>Bankový účet</i>	56 858
AKTÍVA CELKOM	17 673 548
Cudzíe zdroje	12 593 140
<i>Vzniknutý záväzok</i>	454 253
Vlastné zdroje	4 626 154
PASÍVA CELKOM	17 673 548

Taktiež výsledok hospodárenia je od súčasne platného IAS 17 odlišný. Výnosy, ktoré spoločnosť musela vykázať sa nám znížili. Ovplynulo to samozrejme aj výsledok hospodárenia. Ten sa taktiež výrazne znížil.

Tab. 12 Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach

Performance obligation approach	v tis. Kč
Výnosy	1 368 866
Náklady	1 300 681
VH pred zdanením	68 185
Daň	67 716
VH za účtovné obdobie	469

Tieto údaje znovu použijeme k vypočítaniu finančných ukazovateľov a porovnáme z pôvodným postupom účtovania, a to súčasne platným IAS 17.

Tab. 13 Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa performance obligation approach

Ukazovateľ	Vzorec	Hodnota ukazovateľa pre POA
D/E ratio	cudzí kapitál/vlastný kapitál	2,8204
ROA	výsledok hospodárenia/aktíva	0,0039
ROE	výsledok hospodárenia/vlastný kapitál	0,0147
ROC	výsledok hospodárenia/náklady	0,0498

Z vypočítaných finančných ukazovateľov môžeme vidieť, že oproti súčasne platnému postupu IAS 17 sú pri použití performance obligation approach iné výsledky.

Ukazovateľ D/E ratio vypočítaný z výkazov podľa performance obligation approach oproti ukazovateľu z IAS 17 narástol. Je to spôsobené rastom cudzieho kapitálu. Ako sme už spomínali, tak pri použití performance obligation approach má prenajímateľ povinnosť vykázať záväzok, ktorý sa odrazí v navýšených cudzích zdrojoch.

Avšak všetky ukazovatele rentability poklesli. Je to spôsobené výrazným poklesom výsledku hospodárenia do ktorého sa preniesli rozdielne výnosy spoločnosti, ktoré pri operatívnom leasingu vykázala. Skôr spomínaný nárast aktív taktiež zapríčinil, že ukazovateľ rentability aktív klesol. Pri rentabilite vlastného kapitálu zníženie vlastných zdrojov mohlo prispieť k miernejšiemu poklesu ukazovateľa. Ale evidentne toto zvýšenie nebolo dostatočné, pretože vidíme, že ukazovateľ podobne ako pri rentabilite aktív, výrazne poklesol. Rovnako to zasiahlo aj ukazovateľ rentability nákladov.

Na koniec si ukážeme ako ovplyvnili výkazy spoločnosti UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010 zmeny, ktoré boli navrhované v re-exposure draft ED 2013/6.

Tento krát sme museli hodnotu aktív najskôr znížiť. Bolo z toho dôvodu, že prenajímateľ má povinnosť odúčtovať majetok, ktorý prenajíma formou operatívneho leasingu. Avšak následne sme aktíva zvýšili o hodnotu zostatkového aktíva a o hodnotu vzniknutej pohľadávky. Tá vznikla v sume súčasnej hodnoty dohodnutých leasingových platieb. Vzniknutú pohľadávku ale musela spoločnosť znížiť o hodnotu, ktorá zodpovedala príslušnému časovému účtovnému obdobiu. Ale v hodnote tejto zníženej pohľadávky sa nám zas zvýšil bankový účet. Spoločnosti sa navýšili aktíva aj o úrokový výnos, ktorý bol pripísaný k zostatkovej hodnote aktíva a k pohľadávke.

V prípade tohto postupu nevzniká spoločnosti záväzok z titulu postúpenia práva k užívaniu podkladového aktíva. Nevytvára sa tu nové právo, ktoré je oddeliteľné od fyzického aktíva. Prenajímateľ musí aktívum odúčtovať zo svojich výkazov. Vzniká nám ale v pasívach položka nerealizovaného zisku, ktorý musí

spoločnosť zahrnúť po skončení leasingovej zmluvy do aktív. Čo sa týka vlastných zdrojov, tak sme si ich znovu upravili o výsledok hospodárenia, ktorý vyplýva z postupov podľa re-exposure draft ED 2013/6 a to konkrétne podľa spôsobu typu A.

Tab. 14 Súvaha UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A

Typ A	v tis. Kč
Aktíva	16 162 941
<i>Zostatkový majetok</i>	<i>795 882</i>
<i>Vzniknutá pohľadávka</i>	<i>612 512</i>
<i>Úrok k pohľadávke a zostatkovému aktívu</i>	<i>33 415</i>
<i>Bankový účet</i>	<i>23 443</i>
AKTÍVA CELKOM	17 628 193
Cudzie zdroje	12 593 140
Vlastné zdroje	4 828 590
<i>Odložený zisk</i>	<i>206 463</i>
PASÍVA CELKOM	17 628 193

Rovnako ako v predchádzajúcom prípade sa líši výkaz ziskov a strát od súčasne platného IAS 17. Výnosy sa nám navýšili vďaka novo vzniknutej pohľadávke, ktorú sme zachytili práve oproti výnosom. Výnosy sa zvyšujú taktiež aj o úrokový výnos, ktorý vzniká oproti zostatkovej hodnote aktíva a pohľadávke. Náklady rovnako rástli. Síce mal prenajímateľ povinnosť odúčtovať podkladové aktívum leasingu a spoločnosť tak už nemá povinnosť odpisovať majetok, čo znižuje náklady, avšak k ich výslednému zvýšeniu prispeli náklady na predaj práva na používanie. Výsledný výsledok hospodárenia je tak omnoho vyšší oproti postupu podľa performance obligation approach ale oproti súčasne platnému IAS mierne klesol.

Tab. 15 Výkaz ziskov a strát UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A

Typ A	v tis. Kč
Výnosy	1 823 120
Náklady	1 552 499
VH pred zdanením	270 621
Daň	67 716
VH za účtovné obdobie	202 905

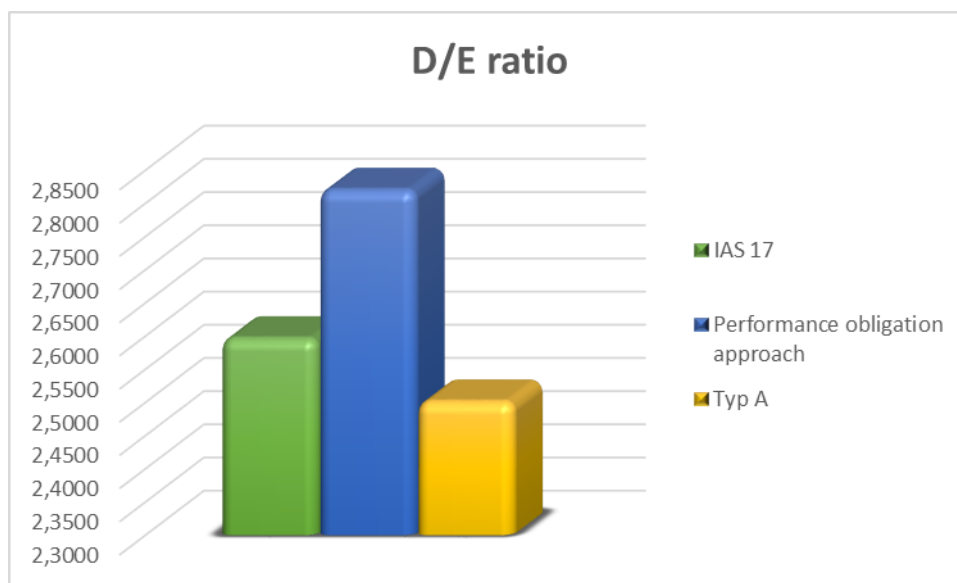
Zo zistených hodnôt vo výkazoch znovu vypočítame nami zvolené finančné ukazovatele. Tie následne porovnáme so súčasne platným IAS 17.

Tab. 16 Finančné ukazovatele UniCredit Leasing CZ, a. s. 2010 podľa typu A

Ukazovateľ	Vzorec	Hodnota ukazovateľa pre typ A
D/E ratio	cudzí kapitál/vlastný kapitál	2,5011
ROA	výsledok hospodárenia/aktíva	0,0154
ROE	výsledok hospodárenia/vlastný kapitál	0,0537
ROC	výsledok hospodárenia/náklady	0,1670

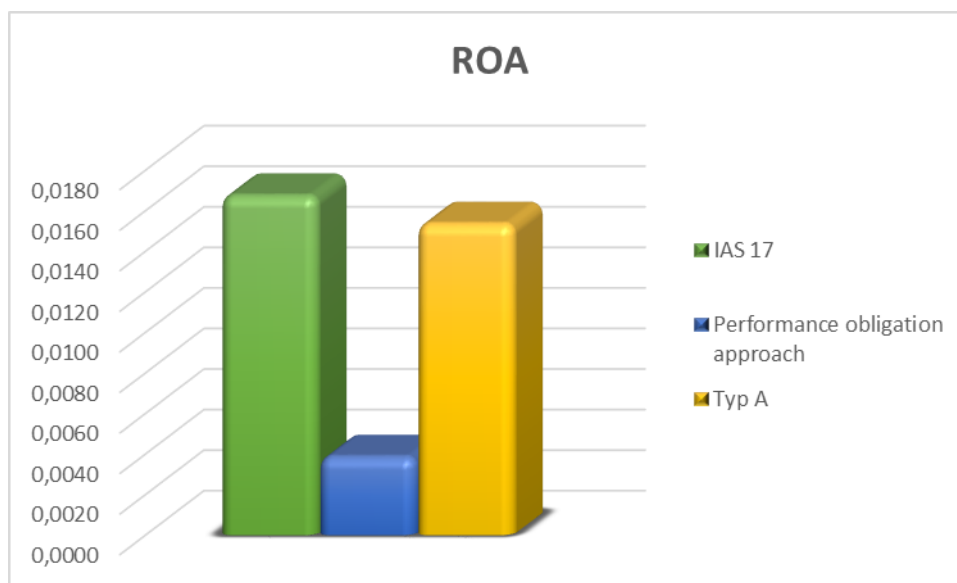
Znovu môžeme vidieť, že nám vznikli rozdielne výsledky finančných ukazovateľov podľa re-exposure draft ED 2013/6 typu A a podľa súčasne platných postupov IAS 17.

V prípade ukazovateľa D/E ratio hodnota podľa postupu typu A mierne poklesla ako oproti súčasného postupu IAS 17. Avšak oproti performance obligation approach bol tento pokles omnoho výraznejší. Hodnota cudzieho kapitálu v prípade postupu typu A zostala nezmenená oproti súčasne platnému postupu, pretože spoločnosť nemá povinnosť vykázať záväzok vyplývajúci z operatívneho leasingu ako to bolo v prípade performance obligation approach. Ale čo sa týka vlastného kapitálu, tak ten narástol. Je to z toho dôvodu, že nám vznikol pri odúčtovaní nerealizovaný zisk. Vlastný kapitál je veľmi ovplyvnený aj výsledkom hospodárenia, ktorý podľa tohto postupu výrazne narástol oproti performance obligation approach. Oproti súčasnému IAS 17 však mierne klesol, ako sme to už spomínali skôr. Tieto zmeny môžeme názorne vidieť aj na grafe, ktorý zobrazuje práve finančný ukazovateľ D/E ratio podľa všetkých troch postupov účtovania.

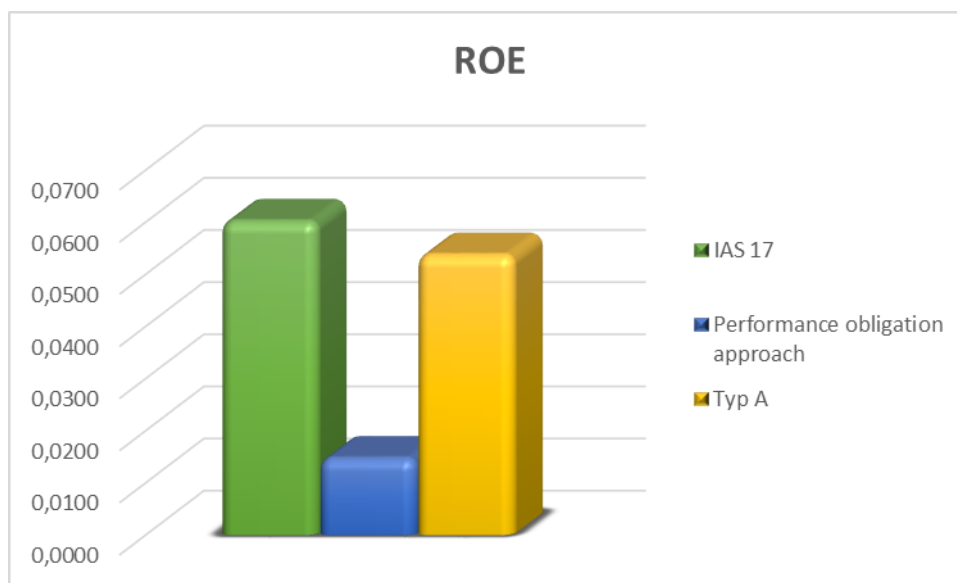
Obr. 4 D/E ratio pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010

Na rozdiel od ukazovateľa D/E ratio ukazovateľ rentability aktív výrazne narástol oproti postupu performance obligation approach, ale mierne poklesol v porovnaní so súčasným IAS 17. Spôsobuje to hlavne spomínaný výrazný nárast výsledku hospodárenia, prípadne jeho mierny pokles oproti súčasne platnému postupu. V prípade aktív tento postup v porovnaní s performance obligation approach mierne klesol. Ale ak ich porovnáme s IAS 17, tak naopak narástli. Čiže môžeme povedať, že príčinou výrazného navýšenia ukazovateľa oproti performance obligation approach je súčasne pôsobenie nárastu vlastného kapitálu a poklesu aktív. Opačný prípad je v porovnaní s IAS 17. Tu výsledok hospodárenia mierne klesol a aktíva narástli. Tento mierny pokles môže pre bežných užívateľov účtovných závierok znamenať, že spoločnosť dokáže s danými aktívami získať nižší zisk. Tieto spomínané zmeny môžeme vidieť aj v grafe, ktorý je nižšie.

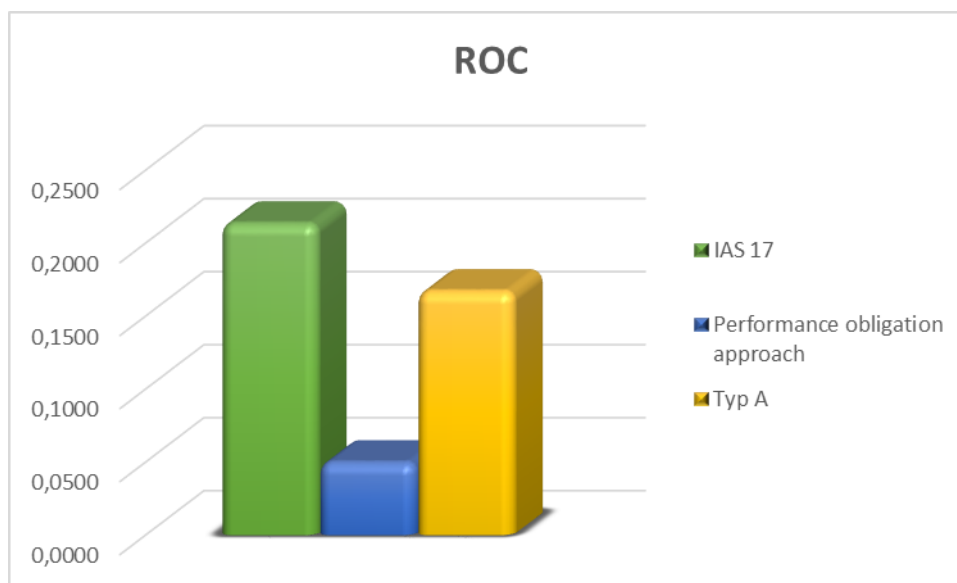
Obr. 5 ROA pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010

Taktiež rentabilita vlastného kapitálu sa menila podobne ako rentabilita aktív. Dôvody sú podobné ako v prípade rentability aktív. Veľký nárast, prípadne pokles výsledku hospodárenia. V tomto prípade ale vlastný kapitál narástol v porovnaní s ostatnými dvoma postupmi. Môžeme tak sledovať, že rentabilita vlastného kapitálu pri postupe performance obligation approach výrazne poklesla. Pri použití postupu typu A ukazovateľ rentability vlastného kapitálu taktiež klesol, ale nie tak výrazne ako pri performance obligation approach. Takto vysokú rentabilitu vlastného kapitálu si môžeme vysvetliť ako vysokú ziskovosť spoločnosti, ale aj ako vysoké podstupované riziko pre veriteľov. Avšak porovnaním so súčasným postupom IAS 17 je vidieť, že nejde o finančnú páku, pretože vlastný kapitál sa nám dokonca zvýšil. Ako sme spomínali, príčinou výrazného nárastu ukazovateľa je zmenený výsledok hospodárenia. Vidieť to môžeme aj na grafe uvedenom nižšie.

Obr. 6 ROE pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010

Rovnako ako s predchádzajúcimi rentabilitami je to aj s rentabilitou nákladov. V porovnaní so súčasným postupom IAS 17 ukazovateľ poklesol a pri porovnaní s performance obligation approach zas narástol. Avšak v prípade použitia tohto postupu nebola príčina iba to, že narástol či klesol výsledok hospodárenia. Ukazovateľ ovplyvnil aj nárast nákladov, ktoré sa objavili v postupe typu A. Ako sme spomínali už aj skôr, tak napriek tomu, že spoločnosť už nemala v nákladoch odpisy prenajímaného majetku, pretože mala povinnosť ho odúčtovať počas doby trvania operatívneho leasingu, náklady sa jej zvýšili z titulu nákladov na predaj práva na používanie leasingového aktíva. Spomínané zmeny vo finančných ukazovateľoch môžeme vidieť aj znázornené graficky.

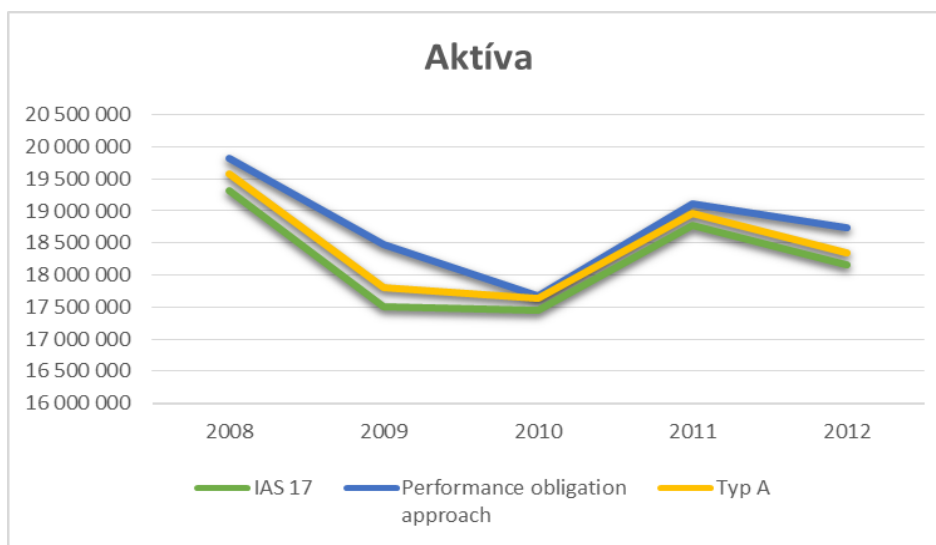
Obr. 7 ROC pre UniCredit Leasing CZ, a. s. za rok 2010

5.3 Vývoj ukazovateľov

Už sme si vyššie ukázali, ako navrhované postupy exposure draft ED/2010/9 a re-exposure draft 2013/6 oproti súčasne platnému postupu IAS 17 konkrétne vplývajú na výkazníctvo a finančné ukazovatele spoločnosti. Následne si zobrazíme ich dopad na aktíva spoločnosti, výsledok hospodárenia pred zdanením a taktiež vplyv na zvolené finančné ukazovatele v porovnaní s dvoma rokmi späť a dvoma nasledujúcimi rokmi.

Ako prvé si ilustrujeme pohyby v hodnote aktív spoločnosti podľa jednotlivých postupov. Dáta, z ktorých graf vychádza sú uvedené v prílohe.

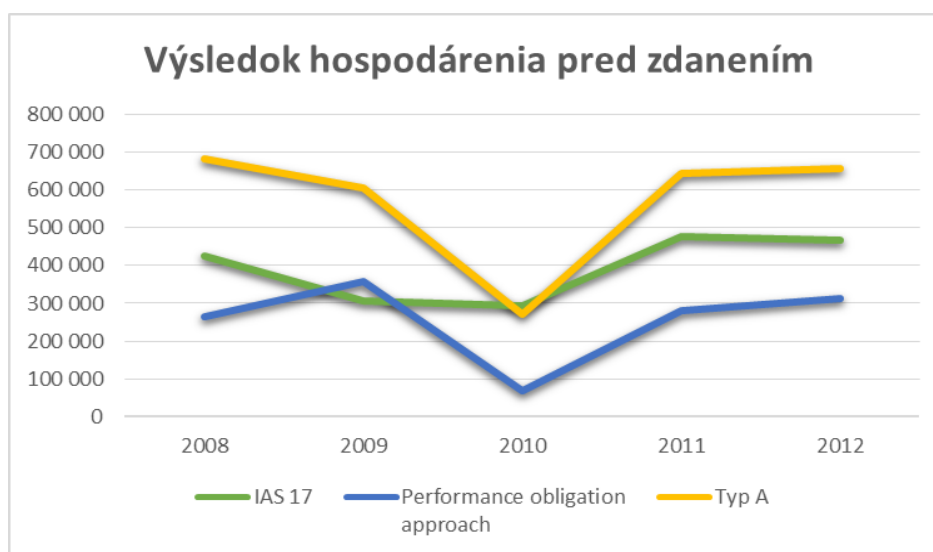

Obr. 8 Vývoj aktív

Ako môžeme vidieť, tak vo všeobecnosti je hodnota vždy najvyššia podľa postupu performance obligation approach, ktorý je navrhovaný v rámci exposure draft ED 2010/9. Je to zapríčinené hlavne tým, že prenajímateľ si nechal podkladové aktívum zaradené vo svojich majetkoch, ale vykázal taktiež pohľadávku na nájomné. Čiže v tomto prípade spoločnosť nadhodnotila svoje aktíva keďže vykázala ako majetok tak aj pohľadávku, pričom obe prinášajú rovnaký ekonomický prospech. Daným postupom sa tak nedosiahli navrhované ciele, a to aby účtovné výkazy podávali presnejšie informácie o finančnej situácii spoločnosti.

V prípade postupu podľa navrhovaného re-exposure draft nie je hodnota aktív tak nadhodnotená. Aj keď prenajímateľ vykáže pohľadávku na nájomné, zároveň mu ale vzniká povinnosť podkladové aktívum zo svojho majetku odúčtovať. Keďže ide o operatívny leasing, a predpokladá sa, že sa prenajímaný majetok prenajímateľovi znovu vráti, tak ho odúčtuje iba čiastočne. Lepšie povedané, bude stále evidovať jeho zostatkovú hodnotu, v ktorej sa mu daný majetok vráti po skončení leasingu. Hodnotu aktív však ešte zvyšujú aj úrokové výnosy, ktoré prenajímateľovi vyplývajú z pohľadávky a zo zostatkovej hodnoty majetku. Táto metóda je tak oproti predchádzajúcemu návrhu z exposure draft ED/2010/9 vierohodnejšia.

Následne si zobrazíme aký vplyv mali jednotlivé postupy na výsledok hospodárenia pred zdanením pre účtovnú jednotku.

Obr. 9 Vývoj výsledku hospodárenia pred zdanením

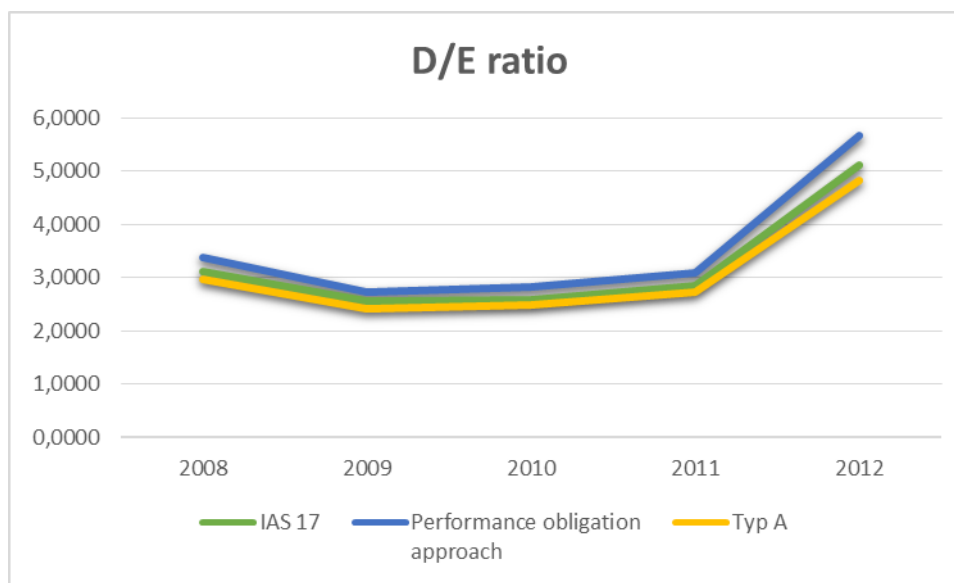
Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ čo podľa návrhu z re-exposure draft ED/2013/6 typ A je výsledok hospodárenia vo všeobecnosti vyšší oproti súčasne platnému postupu z IAS 17. Naopak pri postupe performance obligation approach, ktorý je z exposure draft ED 2010/9, je výsledok hospodárenia oproti platnému IAS 17 väčšinou nižší.

Výsledok hospodárenia pred zdanením je oproti súčasnej norme IAS 17 podľa postupu performance obligation approach, ktorý je navrhovaný v ED/2010/9 nižší najmä preto, že prenajímateľ má povinnosť vykazovať výnosy iba v hodnote úroku ako finančného výnosu a v hodnote každoročného lineárneho znižovania záväzku. Tieto výnosy sú tak nižšie ako výnosy, ktoré prenajímateľ vykazuje podľa súčasnej normy IAS 17. Avšak náklady spoločnosť vykazuje rovnaké podľa oboch postupov. Čiže vo výsledku má prenajímateľ nižšie výnosy, ale náklady rovnaké. Táto skutočnosť nepriaznivo ovplyvňuje aj finančné ukazovatele a teda odradzuje prípadných investorov alebo veriteľov. Pre prenajímateľa je tak tento postup nevýhodnejší.

Odlíšná situácia nastáva v prípade vykazovania podľa typu A, ktorý je navrhovaný v re-exposure draft ED/2013/6. Pri porovnaní tohto postupu so súčasne platným postupom podľa IAS 17, tak môžeme vidieť, že výsledok hospodárenia pred zdanením je vo väčšinou vyšší. Avšak práve v nami sledovanom roku to bolo naopak a postup podľa IAS 17 bol o málo vyšší oproti postupu typu A z ED/2013/6. Spoločnosť v prípade použitia tohto postupu síce musí vykázať vyššie náklady, avšak vykompenzujú to väčšinou vyššie výnosy, ktoré jej plynú z daného prenájmu. Do výnosov jej plynú vzniknutá pohľadávka na nájomné, ktorú mal prenajímateľ povinnosť vykázať. Vo výnosoch sa ešte objavia aj úrokové výnosy, ktoré sa nám zvyšujú oproti spomínanej pohľadávke, ale aj oproti zostatkovej hodnote prenajatého majetku. Na rozdiel od postupu performance obligation approach, ktorý výnosy a tak aj výsledok hospodárenia pred zdanením znižoval, postup typu A spoločnosti výsledok hospodárenia vo vše-

becnosti zvyšuje. Prejaví sa to aj vo finančných ukazovateľoch. Tento postup je tak pre prenajímateľa lákavejší ako performance obligation approach a prípadne aj ako súčasný postup podľa IAS 17.

Keďže sme si už zobrazili aký vplyv mali navrhované postupy na hlavné položky vo vykazovaní u prenajímateľa, tak si zobrazíme názorne aj ich vplyv na zvolené finančné ukazovatele znovu dva roky pred sledovaním a aj dva roky nasledujúce po sledovaní. Ako prvý uvedieme D/E ratio.

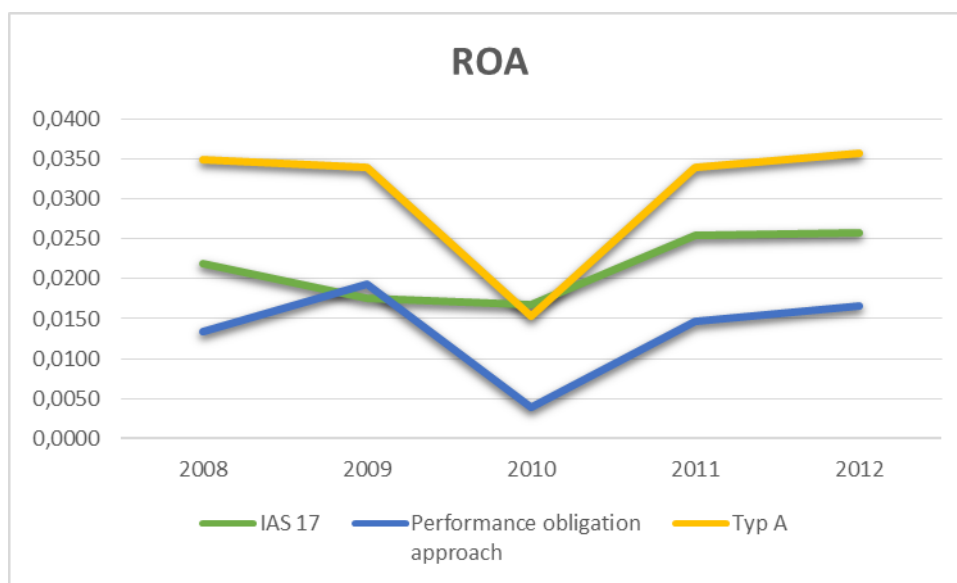
Obr. 10 Vývoj D/E ratio

Tento ukazovateľ dáva do pomeru cudzí kapitál s vlastným kapitálom. Ako môžeme vidieť na vyššie uvedenom grafe, tak podľa oboch navrhovaných postupov účtovania operatívneho leasingu sa jeho hodnota veľmi nemení oproti súčasne platnému postupu IAS 17. Počas uvedených rokov sledovania je ale hodnota tohto ukazovateľa pre performance obligation approach o niečo vyššia oproti IAS 17. Je to zapríčinené nárastom cudzieho kapitálu. Zvýšil sa o záväzok, ktorý musel prenajímateľ vykázať oproti vzniknutej pohľadávke na nájomné ako záväzok prenechať právo na používanie majetku nájomcom. Rast hodnoty ukazovateľa je spôsobený aj poklesom vlastných zdrojov. Tie sa znížili najmä kvôli nižšiemu výsledku hospodárenia aký bol vykázaný pri použití postupu IAS 17. Môžeme teda zhodnotiť, že pri použití postupu navrhovaného podľa exposure draft ED/2010/9 performance obligation approach ukazovateľ D/E ratio je vyšší. Pre potenciálneho veriteľa či investora to však môže predstavovať vyššie podstupované riziko. Čo je z pohľadu nájomcu nepriaznivé.

V prípade postupu typu A, ktorý je podľa navrhovaného re-exposure draft ED/2013/6, je ukazovateľ D/E ratio nižší oproti súčasne platnému IAS 17. Zapríčiňuje to skutočnosť, že podľa navrhovaného postupu typu A prenajímateľ nemusí vykazovať záväzok prenechať právo na používanie majetku nájomcovi. Takže sa mu nezvyšujú cudzie zdroje. Avšak vlastné zdroje sa prenajímateľovi

zvyšujú. Spôsobuje to na jednej strane vyšší výsledok hospodárenia, ktorý väčšinou vyšiel pri použití tejto metódy. Na druhej strane sú vlastné zdroje vyššie vďaka odloženému zisku, ktorý vzniká pri čiastočnom odúčtovaní predmetu leasingu. V konečnom dôsledku je ale nižšia hodnota ukazovateľa priaznivejšia pre prenajímateľa. Je to najmä z toho dôvodu, že pre prípadných investorov alebo veriteľov to môže znamenať, že podstupujú nižšie riziko.

Ďalej si uvedieme aký vplyv mali navrhované postupy pre vykazovanie operatívneho leasingu oproti súčasne platnej normy IAS 17 na ukazovateľ rentability. Prvú si zobrazíme rentabilitu aktív. Vypočítali sme ju takým spôsobom, že sme dali do pomeru výsledok hospodárenia pred zdanením a aktíva prenajímateľa.

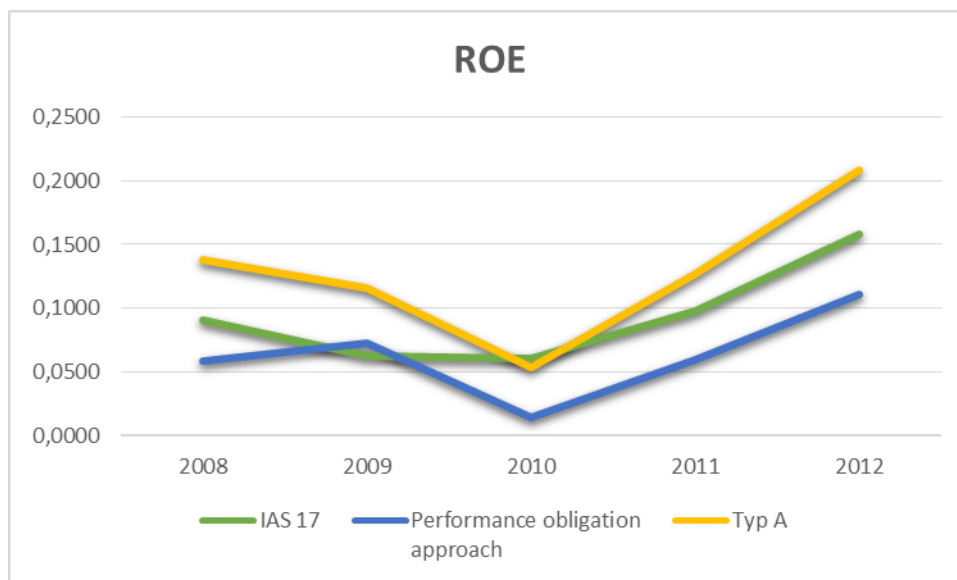
Obr. 11 Vývoj rentability aktív

Z grafu môžeme vidieť, že v prípade performance obligation approach je hodnota rentability vo všeobecnosti horšia ako keď sa použil postup podľa súčasného IAS 17. Dôvodom je už spomínaný nižší výsledok hospodárenia, ktorý vyšiel pri použití postupu podľa performance obligation approach. V konečnom dôsledku to tak pre potenciálnych investorov alebo veriteľov môže znamenať, že spoločnosť neefektívne využíva svoju majetkovú bázu. Prípadne to môžu pochopiť aj tak, že spoločnosti sa nedarí generovať dostatočný zisk z daných aktív.

V prípade postupu typu A sú výsledky rentability aktív pre prenajímateľa priaznivejšie. Jej hodnota je totiž oproti súčasnému IAS 17 vyššia. Môže za to hlavne výsledok hospodárenia, ktorý by mala spoločnosť podľa tohto postupu vykazovať. Čiže spoločnosť je aj lákavejšia pre investorov alebo veriteľov, keďže podľa tohto finančného ukazovateľa dokáže buď efektívnejšie využiť svoju majetkovú bázu alebo prípadne lepšie generuje dostatočný zisk z daných aktív.

Ďalším sledovaným ukazovateľom je rentabilita vlastného kapitálu. Ten sme počítali ako pomer výsledku hospodárenia pred zdanením k vlastnému ka-

pitálu. Už skôr sme si ho definovali, že zobrazuje ziskovosť firmy vzhľadom ku kapitálu, s ktorým spoločnosť hospodári. Jeho vývoj v pozorovaných rokoch je nasledovný.

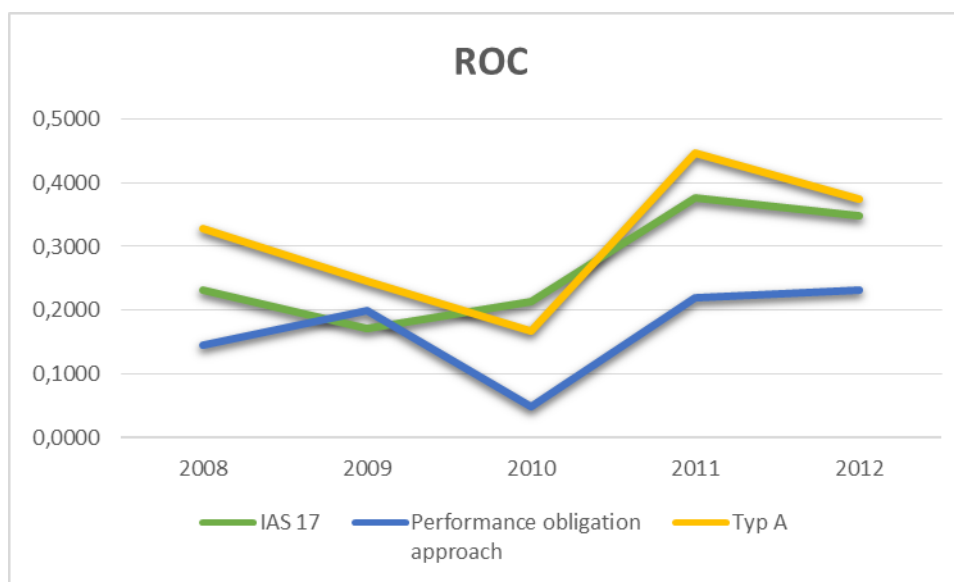
Obr. 12 Vývoj rentability vlastného kapitálu

Súčasne platný postup podľa IAS 17 má znovu lepšiu rentabilitu vlastného kapitálu ako pri použití navrhovaného postupu performance obligation approach z exposure draft ED/2010/9. Nastala tak rovnaká situácia ako pri rentabilite aktív. Spôsobuje to hlavne nižší výsledok hospodárenia. Vidíme, že oba ukazovatele majú podobný vývoj. Avšak v prípade rentability vlastného kapitálu sú medzi platným postupom IAS 17 a navrhovaným performance obligation approach rozdiely menšie ako v prípade rentability aktív. Príčinou je, že rentabilitu vlastného kapitálu ovplyvňuje aj zníženie vlastných zdrojov. Napriek tomu je ale stále jeho hodnota nižšia ako pri norme IAS 17. Potenciálni investori alebo veritelia to môžu chápať ako pokles ziskovosti. Mohli by to síce chápať aj ako pokles rizikovosti. Avšak pri skúmaní výkazov je vidieť, že spoločnosť nezvyšovala vlastné zdroje, čo by bol spôsob ako priaznivo ovplyvniť rizikovosť. Nízku hodnotu ukazovateľa tak zapríčinil hlavne nízky výsledok hospodárenia pred zdanením.

Pri porovnaní rentability vlastného kapitálu z pohľadu postupu typu A z re-exposure draft ED/2013/6 a súčasne platného postupu IAS 17 je vidieť, že jeho hodnota je lepšia podľa postupu typu A. V prípade vykazovania podľa návrhu z re-exposure draft ED/2013/6 je vo väčšine prípadov výsledok hospodárenia pred zdanením vyšší oproti tomu ako je to podľa súčasne platnej normy IAS 17. To je hlavný dôvod, prečo aj rentabilita vlastného kapitálu má vyššie hodnoty podľa postupu typu A. Veritelia či investori to tak môžu chápať ako rast ziskovosti spoločnosti. Aj v prípade preskúmania výkazov je jasne vidieť, že prenajímateľovi tento ukazovateľ nerástol vďaka priveľkému riskovaniu, keďže vlastné zdroje neklesli. Naopak, v tomto prípade vlastné zdroje spoločnosti ešte narástli.

Pre prenajímateľa je tak výhodné použiť tento postup vykazovania operatívneho leasingu.

Ako posledné si zobrazíme vývoj rentability nákladov. V ňom dávame do pomeru výsledok hospodárenia pred zdanením s nákladmi prenajímateľa. Vyjadruje nám aký zisk spoločnosť získa z jednej koruny vynaloženej ako náklad. Jeho vývoj pre sledovanú leasingovú spoločnosť je nasledujúci.

Obr. 13 Vývoj rentability nákladov

Vývoj tohto finančného ukazovateľa je podobný ako aj v predchádzajúcich dvoch rentabilitách. V prípade performance obligation approach je ukazovateľ vo väčšine prípadov nižší oproti súčasne platnému IAS 17. Zapríčiňuje to znovu nižší výsledok hospodárenia pred zdanením. Hodnota nákladov sa v prípade týchto dvoch postupov nemení, keďže navrhovaný postup performance obligation approach, ktorý vychádza z exposure draft ED/2010/9, nedáva prenajímateľovi povinnosť vykazovať iné náklady. Taktiež v oboch prípadoch si prenajímateľ ponecháva majetok vo svojom vlastníctve, takže mu do nákladov stále plynú aj odpisy z prenajímaného majetku. Pre hodnotenie spoločnosti to tak znamená, že podľa performance obligation approach získava nižší zisk z vynaložených nákladov ako podľa súčasne platného IAS 17. Spoločnosť sa tak stáva menej atraktívna pre potenciálnych investorov.

Naopak, podľa vykazovania typu A je ukazovateľ väčšinou vyšší. Môže za to už viackrát spomínaný vyšší výsledok hospodárenia pred zdanením. Ukazovateľ je oproti súčasne platnému postupu IAS 17 vyšší aj napriek tomu, že podľa tohto postupu prenajímateľovi viac-menej narástli náklady. Podľa tohto navrhovaného postupu by si mal prenajímateľ zvýšiť náklady o náklady na prevod práva na použitie leasingového majetku. Nárast nákladov ale nie je až tak vysoký, keďže prenajímateľ musel majetok odpísať z vlastníctva, a tak si nemohol v nákladoch uplatniť odpisy z tohto aktíva. Vo výsledku tak môžeme z vyššej hodnoty renta-

---

bility nákladov konštatovať, že spoločnosť získa z jednej vynaloženej koruny nákladov vyšší zisk. Stáva sa tak atraktívnejšia z pohľadu prenajímateľa. Preto je aj pre prenajímateľa výhodnejšie použiť tento spôsob vykazovania.

6 Diskusia

Práca sa zaoberala konvergenciou finančného výkazníctva podľa US GAAP a IFRS. Cieľom bolo vyhodnotenie potenciálnych dopadov pripravovaných zmien vo výkazníctve operatívneho leasingu pre prenajímateľa podľa medzinárodných účtovných štandardov v porovnaní s ich súčasne platnou podobou. Je to najmä pre účely rozhodovania a posudzovania finančnej situácie podniku. Z toho dôvodu sme v praktickej časti analyzovali výročné správy leasingovej spoločnosti UniCredit leasing CZ, a. s.. Na základe čoho sme robili komparáciu návrhov na vykazovanie leasingu s platnou normou IAS 17. Pomocou zistených výsledkov sme hodnotili dopady návrhov. Daná spoločnosť sa zaoberá poskytovaním leasingových ale aj úverových produktov a s tým súvisiacich služieb. Uspokojuje tak potreby nie len podnikov a firiem, ale taktiež aj súkromných osôb, štátnej správy prípadne samosprávy. V našom prípade sme sa zamerali na poskytovanie operatívneho leasingu vo všeobecnosti. Použili sme k tomu empirické údaje zistené z výročných správ spoločnosti.

Ako prvé sme si ukázali ako by vyzeralo účtovanie podľa súčasne platných noriem IAS 17 - Leasing. Zachytili sme aj skutočnosť, že prenajímateľ má povinnosť nechať si prenajímaný majetok vo svojom vlastníctve. Znázornené je to v nultom prípade, kde je vykázaná počiatočná hodnota majetku. Následne prenajímateľovi z tejto skutočnosti vyplýva povinnosť majetok aj odpisovať. Prenajímateľ má podľa tohto postupu ešte povinnosť vykázať prijatie splátky za prenájom.

Ďalej je zobrazené účtovanie leasingu, ktorý klasifikovaný podľa IAS 17 ako operatívny, podľa pracovného návrhu exposure draft ED/2010/9. V tomto prípade sme volili z dvoch možných variant. Išlo o performance obligation approach a derecognition approach. Keďže sa spoločnosť UniCredit Leasing CZ, a. s. zaoberá leasingom automobilov alebo rôznej techniky, ktorý si zaobstaráva za účelom viacnásobného prenájmania počas jeho životnosti, tak sme zvolili postup podľa performance obligation approach. V tomto prípade nemá spoločnosť povinnosť prenajímaný majetok odúčtovať z vlastníctva. Daný majetok je totiž chápaný iba ako ekonomický zdroj. Prenajímateľovi ale vzniká povinnosť vykázať pohľadávku na nájomné, ktoré vyplýva z leasingu a oproti tomu záväzok na poskytnutie práva na používanie predmetu leasingu nájomcom. Urobí tak v súčasnej hodnote dohodnutých splátok s nájomcom. Pohľadávku bude postupne odpisovať podľa toho v akej hodnote prijala nájomné. Záväzok musí odpisovať lineárne počas celej doby trvania leasingovej zmluvy.

Ako posledné sme si zobrazili účtovanie podľa návrhu re-exposure draft ED/2013/6. V tomto prípade išlo o najväčšiu zmenu v tom, že sa rozdelili postupy účtovania na typ A a typ B. Pri postupe typu A išlo o leasing iný ako nehnuteľnosti. Vo všeobecnosti boli k nemu priradzované kratšie leasingové zmluvy. Typ B by sa tak používal na leasing nehnuteľností, alebo teda ak nájomca spotreboval len veľmi malú nevýznamnú časť podkladového aktíva. V našom prípade išlo skôr o účtovanie podľa typu A. Vyplynulo to z porovnania súčasnej

hodnoty dohodnutého nájomného a hodnoty podkladového aktíva. Bolo tak vidieť, že nájomca spotrebuje v rámci operatívneho leasingu viac ako je nevýznamná časť podkladového aktíva. Taktiež môžeme povedať, že leasingová spoločnosť ponúka na operatívny leasing majetok iný ako nehnuteľnosti.

V rámci postupu typu A má prenajímateľ povinnosť odúčtovať podkladové aktívum v celej jeho hodnote, keďže už nemá kontrolu nad týmto majetkom. Vzniká ale povinnosť uviesť informácie ako odložený zisk, ktorý bude musieť spoločnosť priznať do aktív po skončení leasingovej zmluvy, zostatkovú hodnotu aktíva a taktiež náklady, ktoré mu vznikli s prevodom práva na používanie predmetu leasingu.

Po zobrazení ako by sa postupovalo pri účtovaní podľa súčasne platnej normy IAS 17 a taktiež podľa navrhovaných postupov sme si ukázali aký by mali tieto návrhy vplyv na výkazy spoločnosti a taktiež na zvolené finančné ukazovatele.

Ako je vidieť aj v súvahách, ktoré sú uvedené v prílohe, tak v prípade performance obligation approach môžeme v každom roku sledovať, že aktíva sú vyššie v porovnaní so súčasne platnou normou IAS 17. Je to zapríčinené tým, že prenajímateľ má prenajímaný majetok stále vo svojom vlastníctve. Odôvodňuje sa to argumentom, že pre prenajímateľa predstavuje daný majetok ekonomický zdroj a v prípade operatívneho leasingu predáva iba právo na používanie podkladového aktíva. Majiteľ tak teoreticky nestráca kontrolu nad prenajatým aktívom. V praxi to ale môže byť problém. Napriek tomu, že stále vykazuje majetok vo svojom vlastníctve má prenajímateľ ešte povinnosť vykázať taktiež pohľadávku na nájomné, ktorá mu vyplýva z leasingu. Môžeme preto povedať, že v prípade použitia tohto postupu sú aktíva spoločnosti nadhodnotené.

Spomínaný rast aktív môže ovplyvniť hodnoty finančného ukazovateľa rentability aktív. Výsledná hodnota ukazovateľa je pri použití performance obligation approach nižšia ako je tomu pri použití súčasne platných noriem IAS 17. Dalo by sa tak povedať, že spoločnosť nedosahuje takú ziskovosť za použitia daných aktív ako keď bolo vykazované podľa IAS 17. Pre prenajímateľa sa stáva postup vykazovania podľa performance obligation approach z toho dôvodu nevýhodný. Keďže podľa ukazovateľa ROA potenciálni investori alebo veritelia môžu predpokladať, že spoločnosť nezískava dostatočný zisk pri daných aktívach.

Situácia pri použití metódy typu A, ktorú sme zvolili z navrhovaného re-exposure draft ED/2013/6 je odlišná. Podľa tohto postupu musí prenajímateľ predmet operatívneho leasingu čiastočne odúčtovať. Má ale povinnosť stále evidovať zostatkovú hodnotu majetku, v ktorej mu nájomca aktívum vráti po skončení doby leasingu. Prenajímateľ rovnako ako pri performance obligation approach musí vykázať pohľadávku v súčasnej hodnote dohodnutého nájomného. Navyše sa aktíva ešte zvyšujú z titulu úrokového výnosu z pohľadávky a aj zostatkovej hodnoty majetku. Avšak ako sme spomínali, tak na rozdiel od predchádzajúceho návrhu už nemá vo vlastníctve prenajímaný majetok, takže by sa nemali aktíva nadhodnocovať.

Keďže má prenajímateľ povinnosť odúčtovať podkladový majetok leasingu, tak by sme predpokladali, že sa aktíva mali znížiť. Ale tak to nie je. Aktíva sú oproti súčasne platnej norme IAS 17 mierne vyššie. Keď však pozrieme na ukazovateľ rentability aktív, tak ten vo väčšine prípadov narástol. Hlavným dôvodom jeho rastu je tak evidentne nárast výsledku hospodárenia. Podľa tejto metódy vykazovania prenajímateľ pôsobí, že je schopný získať vyšší zisk s danými aktívami oproti tomu ako by to bolo v prípade súčasnej normy IAS 17.

Výsledok hospodárenia v prípade použitia performance obligation approach je vo všetkých sledovaných rokoch podstatne nižší. Má to významný vplyv na použité tri ukazovatele rentability. Videli sme to aj na grafoch uvedených vyššie. Dané ukazovatele rentability sú tak v prípade performance obligation approach nižšie v porovnaní s rentabilitami, ktoré vychádzajú z postupov podľa IAS 17.

Konkrétne pri rentabilite aktív sa spomínaný znížený výsledok hospodárenia spojil s nadhodnotenými aktívami. Výsledkom čoho je výrazný pokles v hodnote ukazovateľa. Pre používateľov účtovných závierok spoločnosti táto nízka hodnota predstavuje nedostatočnú ziskovosť za použitia daných aktív prenajímateľa. Ako sme to už spomínali aj skôr, tak tento postup je pre prenajímateľa z týchto dôvodov nevýhodný.

Pri rentabilite vlastného kapitálu môže výsledný pokles hodnoty, ktorý je zapríčinený použitím zníženého výsledku hospodárenia pred zdanením, znamenať pre používateľov účtovnej uzávierky zníženie ziskovosti spoločnosti. Dalo by sa to vysvetľovať aj tak, že v prípade tejto spoločnosti nebudú investori alebo veritelia podstupovať tak veľké riziko ako sa zdalo pri použití vykazovania podľa IAS 17. Lenže pri analýze súvah je vidieť, že vlastný kapitál spoločnosti pri vykazovaní podľa performance obligation approach poklesol. Podstupované riziko sa teda zdá byť naopak vyššie.

Podobne je to aj pri rentabilite nákladov. Hodnota ukazovateľa je aj v tomto prípade pri použití vykazovania podľa performance obligation approach nízka. Investori si to preto môžu vysvetliť, že spoločnosť nedokáže dosahovať dostatočnú ziskovosť s danými nákladmi. Vo všetkých troch prípadoch je tak navrhovaný postup performance obligation approach pre prenajímateľa nevýhodný, keďže v očiach potenciálnych investorov, veriteľov alebo iných používateľov účtovných uzávierok je na tom spoločnosť horšie ako keď vykazovala podľa súčasne platných postupov IAS 17.

Naopak je to v prípade navrhovaného postupu typu A v rámci re-exposure draft ED/2013/6 oproti súčasne platným postupom IAS 17. Pri toto spôsobe vykazovania dosahovala spoločnosť vysoký výsledok hospodárenia, ktorý sme si odôvodnili už skôr. Spôsobilo to následne aj nárast sledovaných ukazovateľov rentability.

Čo sa týka konkrétne rentability aktív, tak výsledná vyššia hodnota ukazovateľa vypovedá o spoločnosti, že dokáže vygenerovať vyššie zisky za použitia daných aktív. Hodnota sledovanej rentability aktív sa zvýšila aj napriek už spomínaného zvýšenia aktív leasingovej spoločnosti. Túto situáciu sme už ale spomínali aj vyššie.

Rentabilita vlastného kapitálu nám podobne ako rentabilita aktív vzrástla. Dôvodom je znovu už spomínaný zvýšený výsledok hospodárenia pred zdanením. V prípade rentability vlastného kapitálu ale spomínaný výsledok hospodárenia neovplyvňuje iba čitateľa, ale aj menovateľa, keďže sa daný výsledok hospodárenia premietne aj do hodnoty vlastných zdrojov. Dôsledkom čoho je, že hodnota rentability vlastného kapitálu vo všeobecnosti vzrástla. Pre potenciálnych investorov alebo veriteľov je spoločnosť tak atraktívnejšia ako to bolo pri vykazovaní podľa IAS 17. Vyššiu hodnotu tohto ukazovateľa si môžu totiž vysvetliť ako lepšiu ziskovosť spoločnosti. Na atraktivite spoločnosti pridáva aj skutočnosť, že pri skúmaní účtovných uzávierok jej používatelia uvidia, že nárast nie je iba finančnou pákou, keďže vlastný kapitál sa taktiež zvýšil oproti vykazovaniu podľa IAS 17.

Rentabilita nákladov ma rovnaké výsledky ako aj rentabilita aktív a tiež rentabilita vlastného kapitálu. V prípade postupu typu A sa menia aj náklady spoločnosti. V predchádzajúcej navrhovanej metóde performance obligation approach zostali náklady rovnaké ako to bolo aj podľa súčasne platného postupu IAS 17. Pri porovnaní výsledkov rentability nákladov so súčasne platným postupom IAS 17 môžeme povedať, že leasingová spoločnosť pri vykazovaní podľa postupu typu A dokáže vygenerovať väčší zisk s jednou korunou nákladov. Stáva sa tak znovu atraktívnejšia pre potenciálnych investorov.

V konečnom dôsledku môžeme skonštatovať, že v prípade návrhu exposure draft ED/2010/9 vychádzali ukazovatele finančnej analýzy pre prenajímateľa horšie v porovnaní so súčasne platnou normou IAS 17. Pre prenajímateľa sa tak stane operatívny leasing nevýhodný a môže dôjsť až k tomu, že poklesne záujem leasingových spoločností ponúkať tento produkt. Nemôžeme tak prehliadať, že sa tento postup spája s viacerými nevýhodami z pohľadu prenajímateľa. Jednou z nich je, že prenajímateľ nadhodnocuje svoje aktíva vo výkazoch. Je to spôsobené tým, že prenajímateľ vykazuje predaj iba práva na používanie leasingového majetku. Spoločnosť tak nemusí prenajímaný majetok odúčtovať z aktív a zostáva tento majetok v jej vlastníctve, a teda aj vo výkazoch. Navyše ešte má povinnosť vykázať aj pohľadávku k dohodnutému nájomnému. Dané fyzické aktívum je tak vykázané dvakrát. Ďalšiu nevýhodu môžeme vidieť v tom, že podľa tohto postupu spoločnosť vykazuje vo všeobecnosti nižší výsledok hospodárenia. Táto skutočnosť následne ovplyvňuje aj ukazovatele finančnej analýzy, ktoré zhoršuje a tým znižuje atraktivnosť pre potenciálnych investorov, veriteľov alebo iných používateľov účtovnej uzávierky.

Naopak, v prípade re-exposure draft ED/2013/9 vychádzali väčšinou ukazovatele finančnej analýzy v lepších hodnotách ako pri použití IAS 17. V tomto návrhu sa riešil aj problém s vykazovaním aktív. Aby neboli vo výkazoch nadhodnotené a zobrazovali verne aktuálnu situáciu spoločnosti. Prenajímateľ má z toho dôvodu pri poskytovaní leasingu typu A, čo je leasing iný ako nehnuteľnosti, kde nájomca spotrebuje viac ako nevýznamnú časť podkladového aktíva, povinnosť prenajímaný majetok čiastočne odúčtovať. Naďalej ale vykazuje jeho zostatkovú hodnotu. V prípade vykazovania podľa nami sledovaného typu A z navrhovaného re-exposure draft ED/2013/6 vychádza prenajímateľovi vyšší

aj výsledok hospodárenia. Ten následne zvyšuje nami sledované ukazovatele rentability. Tým sa stáva spoločnosť v očiach potenciálnych veriteľov, investorov prípadne ostatných používateľov účtovnej uzávierky rentabilnejšia. Preto sa stáva postup typu A, ktorý bol navrhnutý v rámci re-exposure draft ED/2013/6 pre prenajímateľa výhodnejším.

7 Záver

Cieľom práce bolo zhodnotenie potenciálnych dopadov na strane prenajímateľa v pripravovanej zmene vo vykazovaní operatívneho leasingu. Tieto pripravované zmeny sú porovnávané so súčasnou podobou vykazovania podľa medzinárodných účtovných štandardov.

Rastúca nespokojnosť používateľov účtovných uzávierok bola jedným z dôvodov pre snahu o konvergenciu medzi IASB a FASB. Medzi dvoma najväčšími svetovými účtovnými postupmi tak vznikla dohoda o konvergencii v rámci ktorej malo dôjsť k zjednoteniu spôsobu vykazovania aj v oblasti leasingu. Zapríčila to skutočnosť, že je to jeden z najpoužívanejších spôsobov obstarávania majetku spoločností.

Snaha o konvergenciu stále prebieha. Napriek tomu, že IASB a FASB vydali už viacero spoločných účtovných štandardov, tak zostávajú aj štandardy, ktoré sú doposiaľ rozpracované. Patrí medzi ne aj nami sledovaný leasing. Jeho vykazovanie podľa súčasne platnej normy IAS 17 už nezodpovedalo požiadavkám prebiehajúcej konvergenencie. Podľa kritikov bolo jeho vykazovanie neprehľadné a nepodávalo dostatočné informácie pre potenciálnych investorov, veriteľov alebo iných používateľov účtovných uzávierok.

Podľa súčasne platných postupov IAS 17 si v prípade operatívneho leasingu prenajímateľ necháva podkladové aktívum vo svojich výkazoch. Postupuje sa tak z toho dôvodu, že pri tomto leasingu podstatné riziká a výnosy, ktoré vznikajú v súvislosti s vlastníctvom majetku zostávajú u prenajímateľa. V prípade finančného leasingu prechádzajú všetky riziká a výnosy spojené s prenajímaným majetkom na nájomcu. Avšak aj pri rešpektovaní platných noriem môže byť rovnaká zmluva vyhodnotená u jedného subjektu ako finančný leasing a u druhého subjektu naopak ako operatívny leasing. Čím si následne subjekty upravujú svoje výkazníctvo. Takto poskytované informácie sú nedôveryhodné a nepresné.

V návrhu exposure draft ED/2010/9 sa IASB spoločne s FASB snažili o to aby aktíva a záväzky, ktoré vyplývali z operatívneho leasingu, boli správne vykazované. Podľa tohto navrhovaného postupu však prenajímateľ svoje aktíva nadhodnotil. Kritizovaná bola aj skutočnosť, že o jednom fyzickom aktíve bolo účtované trikrát. U prenajímateľa ako fyzické aktívum a pohľadávka, ktorá vznikla z prenájmu a u nájomcu ako právo na používanie predmetu leasingu.

Pri tomto spôsobe vykazovania boli ukazovatele finančnej analýzy u prenajímateľa podstatne horšie oproti ukazovateľom, ktoré vyšli pri vykazovaní podľa súčasne platnej normy IAS 17. Leasing, klasifikovaný ako operatívny by sa tak stal pre prenajímateľa nevýhodným. Mohlo by to viesť až k poklesu záujmu ponúkať ho.

Keďže návrh bol veľmi kritizovaný, tak IASB spolu s FASB vydali nový návrh re-exposure draft ED/2013/6. Najväčšou zmenou oproti predchádzajúcim postupom je to, že leasing už nerozdeľuje na finančný a operatívny. Podľa tohto návrhu sa leasing bude rozdeľovať do dvoch modelov. Konkrétne pôjde o typ A,

kde pôjde o leasing iný ako nehnuteľnosti a nájomca spotrebuje viac ako nevýznamnú časť majetku. Spôsob jeho vykazovania je veľmi podobný terajšiemu účtovaniu o finančnom leasingu. Pokiaľ ale pôjde o leasing nehnuteľnosti alebo nájomca nespotrebuje viac ako nevýznamnú časť podkladového aktíva, tak pôjde o metódu typu B. Mohli by sme povedať, že má podobu terajšieho operatívneho leasingu.

Finančné ukazovatele v prípade vykazovania podľa re-exposure draft boli v našom prípade väčšinou pre prenajímateľa priaznivejšie ako ukazovatele finančnej analýzy podľa platného IAS 17. Táto situácia je pre prenajímateľa výhodnejšia.

Podľa zistených skutočností, je z pohľadu prenajímateľa omnoho výhodnejšie prijatie návrhu re-exposure draft ED/2013/6. Je pravdou, že spôsob vykazovania podľa návrhu re-exposure draft ED/2013/6 poskytuje viac informácií potrebných pre užívateľov účtovnej uzávierky. Výkazy sa tak stávajú prehľadnejšie a aj dôveryhodnejšie. Problémom zavedenia nových účtovných predpisov ale môže byť ich porovnateľnosť so staršími výkazmi danej spoločnosti. V starších výkazoch bude leasing stále zverejňovaný podľa normy IAS 17, ktorá je platná teraz. Po zavedení nových postupov, tak bude leasing vykazovaný odlišne, čo spôsobí aj zmeny v účtovných výkazoch. Znemožní sa tak možnosť sledovať vývoj finančnej situácie spoločnosti pre používateľov účtovných uzávierok. Táto situácia by mala teda byť vysvetlená v prílohe k účtovným uzávierkam.

Ďalším problémom môže byť klasifikácia leasingu. Môže sa stať, že prenajímateľ klasifikuje leasing ako typu A a nájomca ako leasing typu B, prípadne naopak. Takáto situácia môže nastať pri klasifikovaní leasingu podľa toho, či doba prenájmu predstavuje alebo nepredstavuje nepodstatnú časť životnosti podkladového aktíva.

Problém pri vykazovaní leasingu podľa navrhovaného re-exposure draft ED/2013/6 môže nastať v prípade ak zmluva o prenájme umožňuje predĺžiť dobu leasingu. Prepracovaný návrh totiž vychádza z primárne stanovenej doby leasingu na základe ktorej sa stanovuje zostatková hodnota aktíva, odložený zisk a taktiež pohľadávka, ktorú ma prenajímateľ povinnosť vykazovať.

Kritizovaná by mohla byť aj skutočnosť, že konvergencia účtovných postupov podľa IFRA a US GAAP mala viesť k znižovaniu nákladov u používateľov účtovných uzávierok ale aj na strane prenajímateľov. Toto zníženie nákladov v prípade prenajímateľov bolo zdôvodnené tým, že v prípade ak zostávajú výkazy podľa normy IFRS ale majú registrované cenné papiere v Komisii pre cenné papiere v Amerike, tak už nebudú musieť prepočítavať svoje výkazy podľa požiadaviek US GAAP. Avšak po zavedení re-exposure draft ED/2013/6 náklady spoločnosti výrazne vzrastú. Spoločnosť si totiž bude musieť zadovážiť nový softvér, ktorý bude spĺňať požiadavky nového prístupu, taktiež bude potrebné zabezpečiť aby personál ovládal požiadavky novo prijatých požiadaviek. V prípade retrospektívnej požiadavky sa náklady prenajímateľa zvýšia ešte viac. Trvale zvýšenie nákladov prenajímateľa bude zapríčinené nutnosťou preskúmať a posúdiť každú zmluvu či obsahuje leasing podľa daných požiadaviek alebo ne-

obsahuje, prípadne či obsahuje možnosť obnovenia leasingu alebo variabilnú zložku nájomného.

Podľa môjho názoru by IASB a FASB pred zavedením re-exposure draft ED/2013/6 do praxe mali najskôr vyriešiť vznikajúce problémy. Ale inak aj podľa našej analýzy tento spôsob spĺňa cieľ konvergencie, že zobrazuje skutočnú situáciu u prenajímateľa pri vykazovaní leasingu.

8 Literatura

8.1 Knížné publikácie

- BOČEK, M 2012, *Dopady potenciální konvergence systémů US GAAP a IAS/IFRS v oblasti vykazování výnosů*: diplomová práce, Brno: Mendelu, 2012. 112 s.
- BOHUŠOVÁ, H. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS. Vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: ASPI, 2008, s. 308. ISBN 978-80-7357-366-9.
- BOHUŠOVÁ, H. – SVOBODA, P. – NERUDOVÁ, D. – BOČEK, M. *Konvergence systémů IFRS a US GAAP pro vznik jediného systému finančního výkaznictví*. 1. vyd. Brno: Policy Research Center s. r. o., 2013. 280 s. ISBN 978-80-87909-00-3.
- BOHUŠOVÁ, H. – SVOBODA, P. *Convergence of IFRS and US GAAP in the field of lease: The impact of new methodological approaches for operating lease reporting*. Acta of Mendel University of agriculture and forestry Brno. 2012. sv. 60, č. 7, s. 345 – 357. ISSN 1211 – 8516.
- BOHUŠOVÁ, H. – SBOBODA, P. *The evaluation of new methodological approaches to lease reporting on the side of lessor*. Acta. 2013. sv. 61, č. 4, s. 881 – 891. ISSN 1211-8516 0524-7403.
- FARKAŠ, R. *Účtovanie finančného lízingu podľa IAS 17 – Lízingy*. Dane a účtovníctvo v praxi, roč. 8, 2003, č. 5, s. 54-56. ISSN 1335-7034.
- JERMANKOWICZ, E. – EPSTEIN, B. *Interpretation and Application of IFRS 2010*. New Jersey: Wiley, 2010. 1342 s. ISBN: 978-0470-45322-3.
- JÍLEK, J. – SVOBODOVÁ, J. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2011*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 432 s. ISBN 978-80-247-3427-9.
- KRAFTOVÁ, I. – SUCHÁNEK, D. *Finanční účetnictví s akcentem na IFRS*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2010. 145 s. ISBN 978-80-7395-301-0.
- KRIŠTOFÍK, P. – SAXUNOVÁ, D. – ŠURANOVÁ, Z. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IAS/IFRS*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, s. r. o., 2009. 768 s. ISBN 978-80-8078-230-6.
- KRUPOVÁ, L. *IFRS – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi*. 1. vydání. Praha: 1. VOX a. s., 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
- MIČKO, J. – JANKUROVÁ, L. *Medzinárodný účtovný štandard IAS 17 Lízingy*. Dane a účtovníctvo v praxi, roč. VI., 2001, č. 1. s. 58 – 60. ISSN 1335-7034.
- MLÁDEK, R. *Postupy účtování podle IFRS: IFRS policies and procedures*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. 351 s. ISBN 978-80-87212-13-4.

- MOKOŠOVÁ, D. – VAŠEK, L. *Konvergenčný proces medzi IFRS a US GAAP*. Dane a účtovníctvo v praxi, roč. XI., 2006, č. 6. s. 55 – 56. ISSN 1335 – 7034.
- MOKOŠOVÁ, D. – VAŠEK, L. *Nové usporiadanie pravidiel US GAAP*. Dane a účtovníctvo v praxi, roč. XIV., 2009, č. 9. s. 58 – 61. ISSN 1335 – 7034.
- STEHLÍKOVÁ, M. 2014. *Kvantifikace dopadů nového návrhu IFRS v oblasti operativního leasingu na finanční situaci pronajímatele*: diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 95 s.
- STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 303 s. ISBN 978-80-7357-482-6.
- SVOBODA, P. *New approaches to the lease contracts reporting by international reporting standards authors*. *Auspicia*. 2011. sv. 8, č. 1, s. 69 – 76. ISSN 1214-4967.
- SVOBODA, P. *New approaches to the operative leasing accounting*. *Agricultural Economics – Zemedelska ekonomika*. 2010. sv. 56, č. 7, s. 341 – 348. ISSN 0139 – 570X.
- TUMPACH, M. *Medzinárodné štandardy na zostavenie účtovnej závierky IFRS/IAS*. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r. o., 2006, 476 s. ISBN 80-8078-072-2.
- TUMPACH, M. *Účtovná prax v USA v kontexte vývoja všeobecne uznávaných účtovných zásad (US GAAP)*. *Účtovníctvo. Audítorstvo. Daňovníctvo v teórii a praxi*, roč. XIV., 2006, č. 10, s. 394 – 400. ISSN 1335 – 2024
- TUMPACH, M. *Všeobecne uznávané účtovné zásady v Spojených štátoch amerických (US GAAP)*. *Účtovníctvo. Audítorstvo. Daňovníctvo*, roč. 8, 2000, č. 11, s. 374 – 378. ISSN 1335 – 2024.
- VÉPYOVÁ, M. *Účtovanie o leasingu v zmysle IAS 17 a porovnanie s právnou úpravou v SR*. *Účtovníctvo. Audítorstvo. Daňovníctvo v teórii a praxi*, roč. 9, 2001, č. mimoriadne, s. 151 – 156. ISSN 1335 - 20244

8.2 Internetové zdroje

- BACZEWSKI, J. J. *Proposed Accounting Standards Update (Revised), Topic 842: Leases; issued May 16, 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z: <http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobkey=id&blobnocache=true&blobwhere=1175827558227&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername2=Content-Length&blobheadername1=Content-Disposition&blobheadervalue2=458006&blobheadervalue1=filename%3DLEASES2.ED.0046.REIS_JOHN_J._BACZEWSKI.pdf&blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs>.
- BDO. *International Financial Reporting Bulletin 2010/21 Leases* [online]. C 2010 [cit. 2014-09-23]. Dostupné z:

- <<http://www.bdointernational.com/Services/Audit/IFRS/IFR-Bulletins-2011/IFRB%202010/IFRB-2010-21.pdf>>.
- BUSINESSVIZE. *Ukazovatelé rentability* [online]. 2010, C 2010 – 2011. [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <<http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-rentability>>.
- BVR LIBRARY. *Pokračující konvergence změn v účtování a vykazování leasingu* [online]. 2013, C 2014 [cit. 2014-08-13]. Dostupné z: <<http://www.casopisznalectvi.cz/novinky/pokracujici-konvergence-zmen-v-uctovani-a-vykaz>>.
- CFO. *Vybrané aspekty navrhovaného IFRS standardu pre leasingy* [online]. 2013 C 2014 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/vyane-aspekty-navrhovaneho-ifrs-standardu-pre-leasingy#.VASqssV_tmZ>.
- CVEČKOVÁ, M. *Lízing v slovenských a medzinárodných postupoch účtovania* [online]. 2012, C 2010 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <http://www.pp.sk/1555/Lizing-v-slovenskych-a-medzinarodnych-postupoch-uctovania_DAU45096.aspx>.
- CVEČKOVÁ, M. – DEMČÁKOVÁ, I. *Medzinárodné účtovné štandardy pre malé a stredné podniky – historické východiská, vznik, význam a súčasný stav* [online]. 2007, [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TPrintWithHeader.ascx&MIM=221&phContent=~/EDL/ShowArticlePrint.ascx&ArticleId=18212>>.
- DAVIS, A. CH. – MCPARTLAN, M. J. *FAS 162 and the GAAP Hierarchy* [online]. California CPA magazine: July 2008 [cit. 2014-07-28]. Dostupné z: <<http://www.calcpa.org/Content/25201.aspx>>.
- DELOITTE. *IAS – 17 Leases* [online]. 2010 C 2014 [cit. 2014-10-16]. Dostupné z: <<http://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17>>.
- DELOITTE. *IFRS Project Insights Leases* [online]. C 2014 [cit. 2014-09-12]. Dostupné z: <<http://www.iasplus.com/en/publications/global/project-insights/leases>>.
- DELLOITE. *Leases* [online]. 21. júl 2010, C 2013 [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: <http://www.iasplus.com/en/meeting-notes/iasb/2010/agenda_1007/agenda1475>.
- DUBSKÝ, J. – KOCURKOVÁ, J. *Leasing a jeho význam v IFRS* [online]. 2013 C 1996 – 2014 [cit. 2014-08-13]. Dostupné z: <<http://financnimanagement.ihned.cz/c1-61297080-leasing-a-jeho-vyznam-v-ifrs>>.
- ERNST & YOUNG. *Financial reporting developments, Proposed accounting for leases, September 2010* [online]. C 2010 [cit. 2014-10-03]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Nikol/Downloads/financialreportingdevelopments_bb2012_leases_september2010.pdf>.

- EY BUILDING A BETTER WORKING WORLD. *Stručný přehled rozdílů mezi Mezinárodními standardy účetního výkaznictví a českou účetní legislativou 2013* [online]. [cit. 2014-09-11]. Dostupné z: <[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/FAAS_brochure/\\$FILE/FAFA%20Brochure%2010_2013%2008-FINAL.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/FAAS_brochure/$FILE/FAFA%20Brochure%2010_2013%2008-FINAL.pdf)>.
- FASB. *International convergence of accounting standards – Overview* [online]. [cit. 2014-10-19]. Dostupné z: <<http://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1176156245663>>
- FASB. *Leases—Joint Project of the FASB and the IASB* [online]. [cit. 2014-08-12]. Dostupné z: <http://www.fasb.org/jsp/FASB/FASBContent_C/ProjectUpdatePage&cid=900000011123>.
- FINANCE.SK. *Čo je leasing, výhody a nevýhody lízingu* [online]. C 2000 - 2014 [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <<http://www.finance.sk/podnikanie/informacie/leasing/co-je-leasing/>>.
- FINANČNÍ ANALÝZA FIRMY. *LEVERAGE – poměr cizích zdrojů k vlastnímu kapitálu* [online]. C 2012 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <<http://www.faf.cz/Analyza-kapitalove-struktury-a-zadluzenosti/Pomer-cizich-zdroj%C5%AF-k-vlastnimu-kapitalu.htm>>.
- HLB GRAVIER, LLP. *Lease Accounting Exposure Draft* [online]. [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: <<http://www.hlbgravier.com/pdf/lease.pdf>>.
- HRIVNÁK, P. *Revolúcia vo vykazovaní lízingov* [online]. 2013 C 2014 [cit. 2014-08-18]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/revolucia-vo-vykazovani-lizingov#.U_I-5sV_tmY>.
- IAS 17 *Leases* [online]. 24. 03. 2010 [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/consolidated/ias17_en.pdf>.
- IASB (2010). *ED 2010/9 Leases* [online]. [cit. 2014-09-04]. Dostupné z: <<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/ed10/Documents/EDLeasesStandard0810.pdf>>.
- IASB (2013). *ED 2013/6 Leases* [online]. [cit. 2014-09-06]. Dostupné z: <<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/ED-Leases-Standard-May-2013.pdf>>.
- IFRS. *Leases*. [online]. [cit. 2014-08-12]. Dostupné z: <<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Pages/Leases.aspx>>.
- IFRS. IASB / FASB *May 2010*. [online]. [cit. 2014-10-01]. Dostupné z: <<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Meeting-Summaries-and-Observer-Notes/Pages/IASB-FASB-May-2010.aspx>>.
- IFRS. *Memorandum of Understanding between the FASB and the IASB 27 February 2006* [online]. 2006 [cit. 2014-12-6]. Dostupné z:

- <<http://www.ifrs.org/Use-around-the-world/Global-convergence/Convergence-with-US-GAAP/Documents/MoU.pdf>>.
- IFRS. *June 2010 Lessor: accounting model*. [online]. C 2010 [cit. 2014-09-30]. Dostupné z: <<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Outreach/Documents/AP3A-ARG-GPF-Leases-June-2010.pdf>>.
- LEASE ACCOUNTING BLOG. *Performance obligation or derecognition—or both?* [online]. [cit. 2014-09-18]. Dostupné z: <<http://financialcomputer.blogspot.sk/2010/05/performance-obligation-or.html>>.
- KUBAŠČIKOVÁ, Z. *Leasing* [online]. 2012, C 1997 – 2014 [cit. 2014-08-10] Dostupné z: <<http://www.enoviny.sk/?cid=68390>>.
- MAGAZÍN AKO INVESTOVAŤ. *ROE – návratnosť kapitálu* [online]. 2010 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <<http://ako-investovat.sk/index.php/financna-gramotnost/84-financne-ukazovatele/191-roe-navratnost-kapitalu>>.
- MANAGEMENT MANIA. *Poměr kapitálu věřitelů a kapitálu akcionářů (Debt to Equity Ratio)* [online]. 2013, C 201 – 2013 [cit. 2014-11-16] Dostupné z: <<https://managementmania.com/cs/pomer-kapitalu-veritelu-a-kapitalu-akcionaruu>>.
- MANAGEMENT MANIA. *Rentabilita aktív (ROA - Return on Assets)* [online]. 2013, C 201 – 2013 [cit. 2014-11-16] Dostupné z: <<https://managementmania.com/sk/rentabilita-aktiv-roa-return-on-assets>>.
- MANAGEMENT MANIA. *Rentabilita vlastného kapitálu (ROE - Return on Equity)* [online]. 2013, C 201 – 2013 [cit. 2014-11-16] Dostupné z: <<https://managementmania.com/sk/rentabilita-vlastneho-kapitalu-roe-return-on-equity>>.
- MANAGEMENT MANIA. *Rentabilita nákladov (ROC - Return on Costs)* [online]. 2013, C 201 – 2013 [cit. 2014-11-16] Dostupné z: <<https://managementmania.com/sk/rentabilita-nakladov>>.
- UNIVERSITÄT AUGSBURG JURISTISCHE FAKULTÄT. *Database on German and European Economic Law* [online]. [cit. 2014-10-9]. Dostupné z: <http://www.kapitalmarktrecht-im-inter-net.eu/en/Areas%20of%20Law/Company_Law/European_Law/107/Directive_78_660_EWG.htm#top>.
- PODNIKAM.SK. *Zdravie firmy si môže podnikateľ vyriešiť sám* [online]. 2012 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <<http://www.podnikam.webnoviny.sk/peniaze/zdravie-firmy-podnikatel-moze-vyriesit80640/19668>>.
- PWC. *IASB/FASB zverejnili prepracovanú pracovnú verziu štandardu o lízingu* [online]. 2013 C 2013 [cit. 2014-09-04]. Dostupné z:

<https://www.pwc.com/sk/sk/audit/assets/2013/2013-06-04_ifrs_iasb_fasb-zverejnili-prepracovanu-pracovnu-verziu-standardu-o-lizingu.pdf>.

SMITH, K. *Performance obligation or derecognition—or both?* [online]. 2010 [cit. 2014-09-18]. Dostupné z: <<http://financialcomputer.blogspot.sk/2010/05/performance-obligation-or.html>>.

8.3 Výročné správy

VÝROČNÁ SPRÁVA. *BUSINESS LEASE* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=c87692541dc44b13b9688ee5d1febb71>>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *GRENKELEASING* [online] 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <[file:///C:/Users/COMPAQ/Downloads/zaverecna_prace%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/COMPAQ/Downloads/zaverecna_prace%20(5).pdf)>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *LeasePlan Česká republika* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=3346834141e94359bab2ec036f900264>>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *Mercedes-Benz Ceska republika* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=08d3cb95cf9c4afcb4147546a5d4f336>>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *Raiffeisen – Leasing* [online] 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=c8ff36bb0f49416e8fb92253ffe617e2>>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *s Autoleasing* [online] 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <https://www.sautoleasing.cz/images/cs_sautoleasing_vz_2012_cz.pdf>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *ŠkoFIN* [online] 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <https://www.skofin.cz/public/11/1c/9e/7797_32928_vyrocn_i_zprava_2012.pdf>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *Toyota Financial Services Czech* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.toyotafinance.cz/files/VZ2012_CZ.pdf>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2008 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocn_i_zpravy/VZ%202008%20WEB.pdf>.

VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2009 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocn_i_zpravy/ucetni_uzaverka.pdf>.

- VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2010 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocnizpravy/VZ_UCL_2010.pdf>.
- VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2011 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocnizpravy/VZ_UCL_2011.pdf>.
- VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocnizpravy/UCL_VZ2012_CZE_02072013_FIN.pdf>.
- VÝROČNÁ SPRÁVA. *UniCredit Leasing CZ* [online]. 2013 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.unicreditleasing.cz/files/download/pdf/vyrocnizpravy/VZ_2013_CZ.pdf>.
- VÝROČNÁ SPRÁVA. *VB Leasing CZ* [online] 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<http://www.vbleasing.cz/documents/10431/19888/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD%20zpr%C3%A1va%202012.pdf>>.

9 Prílohy

Tab. 17 Súvahy

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	19 311 929	17 511 658	17 443 247	18 767 290	18 150 174
Performance obligation approach	19 824 269	18 485 272	17 673 548	19 104 854	18 744 777
Typ A	19 570 582	17 808 005	17 628 193	18 964 612	18 337 636

Tab. 18 Výsledok hospodárenia pred zdanením

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	424 236	307 853	292 138	477 782	467 534
Performance obligation approach	265 692	358 274	68 185	280 038	311 348
Typ A	682 889	604 200	270 621	643 872	654 996

Ukazovatele finančnej analýzy

Tab. 19 D/E ratio

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	3,1240	2,5729	2,5965	2,8479	5,1290
Performance obligation approach	3,3818	2,7332	2,8204	3,0826	5,6819
Typ A	2,9605	2,4262	2,5011	2,7372	4,8234

Tab. 20 Rentabilita aktív

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	0,0220	0,0176	0,0167	0,0255	0,0258
Performance obligation approach	0,0134	0,0194	0,0039	0,0147	0,0166
Typ A	0,0349	0,0339	0,0154	0,0340	0,0357

Tab. 21 Rentabilita vlastného kapitálu

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	0,0906	0,0628	0,0602	0,0980	0,1579
Performance obligation approach	0,0587	0,0724	0,0147	0,0598	0,1110
Typ A	0,1382	0,1162	0,0537	0,1269	0,2080

Tab. 22 Rentabilita nákladov

	2008	2009	2010	2011	2012
IAS 17	0,2321	0,1720	0,2135	0,3756	0,3477
Performance obligation approach	0,1454	0,2001	0,0498	0,2201	0,2316
Typ A	0,3281	0,2449	0,1670	0,4460	0,3739